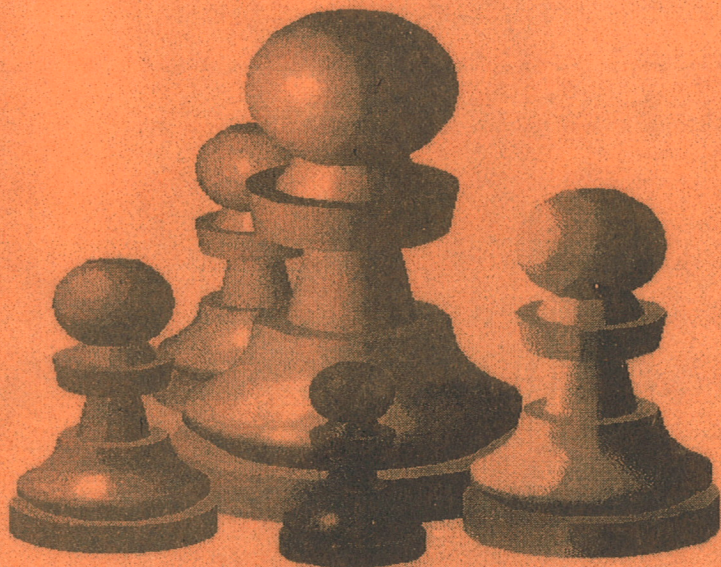

Jiří DUFEK Roman CHYTILEK

B I J T E
FRANCOUZSKOU !
(C10 - C19)
2. díl

SNZZ

BRNO 1998

(cto - cta)

2. lib

ВРНО 1998

ΣΧΙΣ

(cto - cta)

2. lib

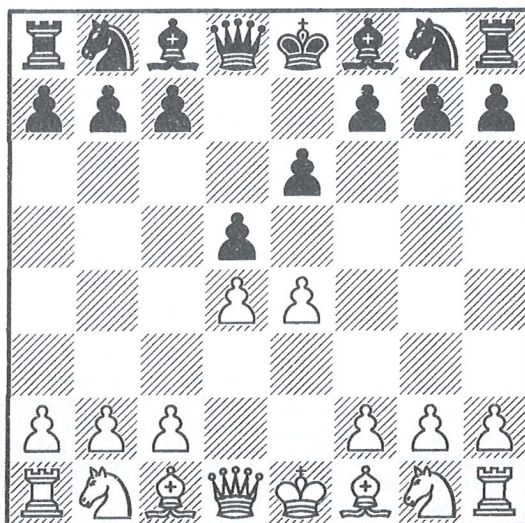
ВРНО 1998

ΣΧΙΣ

Věnování:

Chtěl bych tuto knihu věnovat své přítelkyni Nadě za nervy, které má se mnou po mém boku a svému kolegovi ing. Majerčákovi za jeho podporu mého účinkování v oblasti korespondenčního šachu.

J. D.

1.d4 e6 2.e4 d5

C 10 Za kopanou do Prešova

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♗c3 různé kromě 3...♗f6, 3...♗b4, 3...dxc4

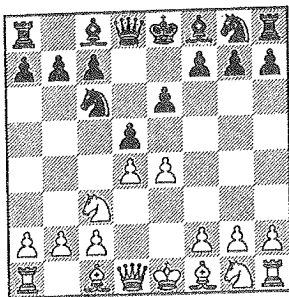
1.e4 e6 2.d4 d5 3.♗d2 (♗c3) dxc4

„Prešovský beton“ se stal svého času v někdejší fotbalové lize pojmem. Kolik družstev zajiždělo do Prešova s nepřijemným mražením v zádech! Nejprve podstoupit nepřijemnou cestu (např. fotbalisté Chebu jistě vzpomínají), poté ještě něco mnohem horšího na trávníku. Tvrdě (ale čistě) hrající soupeř, kouskující (zcela v rámci pravidel) hru, zvláště se usmívající rozhodčí, problémy s časomírou, prohra z penalty, co možná nebyla, v 96 minutě....

Na podobných premisách zakládá svou hru černý v indexu C10. Počítá s tím, že partie bude trvat velmi dlouho, ví, že asi nedostane cenu za krásu, je ovšem odhodlán zremizovat a v případě nepřesnosti soupeře má penalty dobře natrénovány. Pojďme se podívat, co by se s tím dalo udělat...

Problémy s dechem

Kap. 11.1. 1.d4 e6 2.e4 d5 3.♗c3 ♗c6

Trochu jiná varianta, než ty ostatní v tomto indexu, vedoucí ke komplikovanému boji. V zablokované pozici útočí černý na bílé centrum tahem f6. Bílý má prostorovou převahu s možností hry na obou křídlech. Zdá se mi, že by černý měl mít po ruce i postup c5, další nevýhodou je ta skutečnost, že není jednoduché zbavit se bělopolného střelce.

Mínusy této varianty se ovšem mohou proměnit v plusy, hrajeli černými zkušený strateg a bílými někdo, kdo variantě příliš nerozumí. Norský velmistr Simen Agdestein v ní černými dokonce porazil Karpova... (předchozí dvě věty spolu souvisí jen velmi volně...)

Huzman - Jefimov Belgorod 1989

1.d4 e6 2.e4 d5 3.♗c3 ♗c6 4.e5! Doporučuji tento tah, který se mi zda lepší než častěji hrávané 4.♗f3. Černý sice stojí velmi pevně, má ale jeden problém - v lepším případě se mu hůře dýchá, v horším případě se dusí. ♗ge7 f6 je sice aktivní pokus vyopadát se s bílým centrem, jeho úspěch ale vůbec není zaručen a při neúspěchu čekají černého ještě navíc problémy s králem. 5.♗b5 ♗d7 6.♗f3 ♗b4 (♗e7 7.0-0 0-0-0 8.♗e1 ♗f7 9.♗e2 ♗ge7 10.a4! f5 11.a5 h6 12.♗a4± ♗b8 13.♗c5 ♗ec6 14.a6 b6 15.♗xd7 ♗xd7 16.♗d1 ♗f7 17.b3 g5 18.♗b2 g4 19.♗e1 ♗g8 20.c4 f4 21.♗ac1 f3 22.♗e3 ♗b4 23.♗d3 ♗h8a6 24.♗a1 ♗b7 25.♗a4 c6 26.♗xa6+ ♗xa6 27.♗d1 ♗c7 28.♗xa7+ ♗c8 29.♗c1 ♗b8 30.♗xc7+ ♗xc7 31.♗a7+ ♗b8 32.♗a1 1-0 Kindermann - Schulz, Altensteig 1987, je jen další ukáзка šachisty, který se dusil tak dlouho, až se udusil.) 7.0-0 ♗e7?! (♗xc3 8.♗xc6 ♗xc6 9.bxc3±) 8.♗xc6! ♗xc6 9.♗e2± ♗d7 10.c3 ♗f8 11.♗f4 0-0-0 12.a4! ♗h6 13.♗e1 ♗e8 14.b4± b6 15.b5 ♗b7 16.♗e2 ♗f7 17.♗d3 f5 18.♗a3! ♗xa3 19.♗xa3 ♗d8 20.♗b4 ♗e7 21.c4+ S rozhodující prostorovou převahou, černé figurky by pro přeskupení potřebovaly ještě devátou a desátou řadu... ♗c8 22.c5 c6 23.♗c1 ♗c7 24.♗ac3 ♗hc8 25.cxb6 axb6 26.a5 cxb5 27.♗xc7

♗xc7 28.♗xc7 ♗xc7 29.a6 ♗a8 30.♗d2 ♗c4 31.h4 ♗d7 32.♗e1 ♗c8 33.♗ec2 ♗d8 34.♗a3+ Meister - Shtyrenkov, Rusko 1992, bílý pracoval strategicky bezchybně. 5.♗f3 ♗f5

5...b6 Nemění nic na faktu, že s kyslíkovou bombou by se černému žilo lépe, jak se ukázalo po 6.a3 ♗f5 7.h4 h5 8.♗g5 ♗d7 9.♗d2 ♗b7 10.♗d1 ♗e7 11.♗xe7 ♗xe7 12.♗e3 ♗xe3 13.♗xe3 0-0-0 14.b4 a5 15.c3 ♗d7 16.♗b5 ♗a8 17.0-0 ♗c8 18.♗g5 ♗d8 19.♗ac1 ♗b8 20.♗fel ♗c8 21.♗g3 ♗a7 22.♗h3 g6 23.♗g5 ♗d7 24.♗f1 ♗a4 25.♗e3 c6 26.♗f3 ♗b5 27.c4 ♗xc4 28.♗xc4 dxc4 29.♗xc4 ♗d7 30.♗f4 b5 31.♗c1 axb4 32.axb4 ♗a4 33.♗e4 ♗a7 34.♗c5 ♗a1 35.♗fc3 ♗e8 36.♗b3 ♗a4 37.♗a5 ♗xb4 38.♗xc6 ♗xd4 39.♗c8+ ♗a7 40.♗f3 ♗e4 41.♗a3 ♗a4 42.♗c5+ ♗a6 43.♗b8 1-0 V korespondenční partii Omelčenko - Popov, Rusko 1970;

5...♗d7 6.♗e2 h5 7.c3 b6 8.b4 ♗f5 9.♗g3 ♗ce7 10.♗d3 g6 11.a4 ♗b7 12.♗e2 ♗c8 13.♗xf5 ♗xf5 14.a5 c6 15.axb6 axb6 16.0-0 ♗e7 17.♗xf5 exf5 18.♗g5± ♗c7 19.♗fel ♗xg5 20.♗xg5 ♗e7 21.c6 ♗xg5 22.exf7+ ♗xf7 23.♗e6+ ♗f8 24.♗e8+ ♗g7 25.♗e5+ 1-0 Uhlmann - Huber, SRN 1987, strategie černého byla opět rozvrácena. 6.h4 h5 7.♗g5 ♗e7 8.♗d2 a5 9.♗b5 ♗d7 10.0-0-0 ♗b4 11.♗e2 c6 12.♗xe7 ♗xe7 13.a3

♞a6 14. ♖g5± Přirozenými tahy získal bílý opět značnou výhodu. ♠f5 15. ♙d3 b5 16. ♞e2 g6 17. g4!? hxg4 18. ♖xg4 ♖e7 19. h5 gxh5 20. ♙xh5 0-0-0 21. ♙dh1 ♠hg8 22. ♖g5 ♠gf8 23. ♙f4 ♣b7 24. ♙h7 ♖e8 25. ♙h5 ♠c7 26. ♙xf5 exf5 27. ♠gg7+- ♞e6 28. ♙xe6

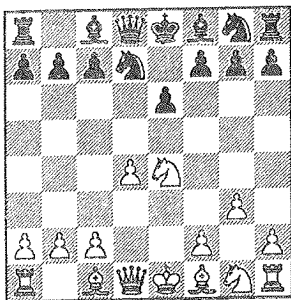
♙xe6 29. ♙g5 ♙d7 30. ♙h6 ♖e7 31. ♙f6 ♙d7 32. ♙xf7 ♙xf7 33. ♙xf7 ♣b6 34. ♙d6 ♙d8 35. ♙xd7 Není co dodat, varianty nebyly potřeba, bílý provedl celou partii srozumitelně a perfektně. 1-0

Komplex variant, v nichž černý bere 3...dxe4, má opravdu nebezpečně remizovou pověst. Pomímám proto hlavní a navrhuji jeden vedlejší, nicméně nebezpečný směr. Varianta 11.3. je pro černého možností dostat se z deště do bezpečí (ještě většího deště) *.

* nehodící se škrtněte !

Sólo pro úchylného vraha

Kap. 11.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♙d2 dxe4 4.♙xe4 ♙d7 5.g3!?

Varianta určená sadistům ve vrcholném stádiu. Poněkud zjednodušeně řečeno, jejím cílem je, aby bílému při partii bylo příjemně a černému moc špatně...

Střelec získává na g2 nádherné pole a zároveň zabraňuje vývinu svého černého kolegy na b7. Společně s menší prostorovou převahou a pěšcovou majoritou na dámském křídle tvoří tento fakt základ menší výhody bílého. Ta se dá bez většího rizika stupňovat.

Černá pozice je bez slabin, což je ovšem její jediná výhoda. V následujících partiích uvidíte, že černý svůj boj s monstrem na g2 většinou prohrává...

Wahls - Teske Berlín 1995

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♙d2 dxe4 4.♙xe4 ♙d7 5.g3!? Tato varianta vede k menší, ale trvalé výhodě bílého. ♙g2 bedlivě pozoruje dění na dlouhé diagonále a případně podporuje postup bílé pěšcové většiny na dámském křídle. Černý je zbaven jakékoliv protihry a musí měnit a měnit a měnit... - a přemýšlet o tom, zda tyto výměny povedou k remíze či k prohře... ♙f6 c5 6.dxc5 ♙xc5 7.♙xd8+ ♣xd8 8.♙xc5 ♙xc5 9.♙g2 ♙f6 10.♙f4±; 5...e5!? 6.d5 ♙c5; 5...♙e7!? 6.♙g2 ♙f6 7.♙xf6+ ♙xf6 je zřejmě nejlepší, i když naprosto opomíjená možnost černého v této variantě. ♙ se dostane na správnou diagonálu a postup c5 ve správnou chvíli by mohl přinést vyrovnání. 6.♙xf6+ ♙xf6 ♙xf6 se snahou o rychlé prosazení e5 nemůže dát úplné vyrovnání vzhledem ke špatně postaveným černým figurám a krasavci na g2, jehož eliminace stojí příliš mnoho času. 7.♙g2 ♙d6 8.♙e2 e5 9.0-0 0-0 10.♙c3 (10.♙e3±) exd4 11.♙e4 ♙g6 12.♙xd4 (12.♙xd6 ♙xd6 13.♙f4 ♙b6±) ♙e5 13.♙e3 ♙f6! 14.f4 ♙g4 15.♙d3 ♙b6+ 16.♙h1 ♙d4 17.f5 ♙e3 (♙e5) 18.f6 ♙xc1 19.♙axc1 ♙d3 20.fxg7 ♣xg7 21.♙ce1 ♙xd3 22.cxd3 ♙b8 23.d4 ♙e8 24.h3 ♙h6 25.g4 ♙d7 26.d5± Běljavskij - Vaganjan, Tilburg 1993, 1-0 (58). 7.♙g2 e5

7...e5!? zasluhuje velkou pozornost 8.dxe5!? (♙8.♙f3± je jedinou cestou, jak uchovat menší výhodu) ♙xd1+ 9.♣xd1 ♙g4 10.♙h3 ♙xe5 11.♙e1 f6± Δ12.f4? ♙g4+ 13.♙d2 0-0-0+;

7...♙e7 snaha o zneškodnění ♙g2 skončila v následujících příkladech naprostým fiaskem: 8.♙e2 0-0 9.0-0 ♙b8 (c6 10.c4 ♙d7 11.♙e3 e5 12.d5 cxd5 13.cxd5 ♙b6 14.♙b3 ♙g5? 15.♙c5 ♙e8 16.♙c3 ♙d7 17.♙a3 a6 18.♙e4 ♙e7 19.d6 ♙f8 20.♙d1 ♙b8 21.♙c5± ♙xc5 22.♙xc5 ♙e6 23.♙a4 ♙b6? 24.♙xb7 ♙xb7 25.♙xe8 ♙d7 26.♙ac1 ♙xd6 27.♙xd6 ♙xd6 28.♙c6 ♙b8 29.b3 a5 30.♙d5 ♙xd5 31.♙xd5 ♙a3 32.♙d1 1-0 Astrom - Grzelak, Taby 1986) 10.c4 b6 11.♙c3 ♙b7 12.♙xb7 ♙xb7 13.♙f3 ♙b8 14.♙d1 ♙d7 15.♙f4± ♙bc8 16.d5 exd5 17.♙xd5 ♙xd5 18.♙xd5 ♙c6 19.b3 ♙f6 20.♙ad1 ♙d6 21.♙d4 ♙c5 22.♙d2 ♙d6 23.♙d4 ♙c5 24.♙e4 c6 25.♙d2 ♙cd8 26.♙xd8 ♙xd8 27.♙g2 h6 28.b4 ♙d6 29.♙e3 ♙xf3+ 30.♣xf3 h5 31.c5 ♙xc5 32.♙xc5 bxc5 33.♙a4 ♙d2 34.♙xa7 ♙c2 35.♙a6 c4 36.b4 ♙b2 37.a3 c3 38.♙xc6 ♙b3 39.♣e3 ♙xa3 40.♣d3 c2+ 41.♣xc2 ♙f3 42.♙c8+ ♣h7 43.b5 ♙xf2+ 44.♣b3 ♙f1 45.♙c2 ♙e1 46.♙b2 ♣g6 47.b6 Hráček Tregubov, Pardubice, 1-0 (59).

8.♙f3 8.♙e2

A) 8...♙b6 9.0-0 ♙d7 10.c4 cxd4 11.♙xd4 ♙d8 12.♙e3 ♙c5 13.b4! ♙xb4 14.♙b1 ♙c3 (♙xc4 15.♙c1 ♙b4 16.♙xc5 ♙xc5 17.♙xe6+-) 15.♙xb7 0-0 16.♙e2 ♙c8 (♙xd4 17.♙c1 Δ 18.♙xd4) 17.♙b5 ♙e5 (♙xb5 18.cxb5 ♙xe3 19.♙xe3 ♙xe3 20.fxe3+-) 18.♙xa7 ♙xa7 19.♙xa7 ♙c6 20.f3 ♙fd8 21.♙a3 h5 22.♙d3 h4 23.♙xd8+ ♙xd8 24.gxh4 ♙b8 25.♙d3 ♙b2 26.♙f2 ♙xf2 27.♙f2 ♙a1+ 28.♙f1+- Botvinnik - Guilmard, Groningen 1946, 1-0 (57), ukázka toho, co

C10 - C19

dokáže železná logika spojená s nezměrnou energií;

B) 8...cxd4 9.Ψxd4 Ψxd4 10.Ψxd4 a6 11.0-0
 Qd6 12.Ψd1 Qc7 13.Ψb3 0-0 14.Qc3 Ξe8 15.Qc5 Qd5
 16.c4! Qb6 17.Ξac1 e5 18.Qd6 Qxd6 19.Ξxd6 Qa4
 20.c5! a5 21.c6! Ξa6 22.cxb7 Qxb7 23.Ξxa6 1-0
 Tompa - Kaposztas, Maďarsko 1975

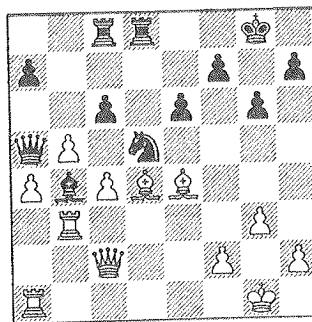
8...Ψa5+ Qe7 9.0-0 0-0 10.b3 cxd4 11.Qb2 d3 12.c4!
 Ξb8 13.Qe5 Ψc7 14.Ψxd3 Qd7 15.g4! Opět nemá
 černý žádnou náhradu za Qg2! Ξfd8 16.Ψh3 Qa3
 17.Qxa3 Ψxe5 18.Ξfc1 Ψf4 19.Ψg3!± Ψxg3 (Ψxg4
 20.Qd6+)- 20.hxg3 Qc6 21.Qxc6 bxc6 22.g5 Qd7
 Realizace výhody je založena na tom, že Qd7 je v
 dané pozici velmi špatnou figurou. 23.Ξad1 Qb6
 24.Qe7 Ξd7 25.Ξxd7 Qxd7 26.Ξd1 Qf8 27.Ξd6 Qg6
 28.Ξd7 Ξa8 29.Qd6 f6 30.gxf6 gxf6 31.Ξc7 e5
 32.Ξxc6 Qf7 33.Ξa6 Qe7 34.b4 Qc8 35.Qc7 Qe7 36.c5
 Qd7 37.Qa5 1-0 Vitoliňš - Novikov, Balt 1987 **9.c3**
 9.Qe7 10.Ψb6 Qe7 cxd4 10.Ψxd4 Qc5 (Qe7) 11.Ψc4
 Qe7 (Ψc7 12.Qe3; 11...Ψb6 12.0-0 0-0 13.b4 Qd6
 14.Ξd1+ Wahls) **10.dxc5 Ψxc5 11.Qc3 Ψa5** Ψb5?
 12.Ψb3; 11...Ψc7± **12.0-0?** Značně povrchní tah
 představuje výraznou vadu na kráse. Správné bylo
 12.Qd4 s dalším Qe5 a jasnou výhodou. **0-0?** Qd7 s
 dalším Qc6 dávalo dobré šance na vyrovnání.
13.Qd4! Bílý si jistě oddech. Ξd8 **14.Qc2!?** 14.Ψe2?
 Qd7; 14.Ξe1! Qd7 15.Qe5 Ψc7 (Ξab8 16.b4 Qa6
 17.a4; 15...Qe8? 16.Qxb7 Ξab8 17.Qg2 Ξxb2 18.Qc4)
 16.Ψf3!± Wahls. **Qd7 15.Qe5 Ψa6?** Henrik Teske je
 docela originální a přátelský člověk, při poslední
 návštěvě ČR se zajímal hlavně o to, zda by se zde pro
 něj nenašla nějaká manželka (výměnou nabízel svoji
 sestru). Tímto tahem právě zahodil jednu dámu do
 popelnice. Ψc7 16.Qxd7± **16.a4! Qe6** Je již zcela
 jasné, že výstavba černého zkrachovala. Wahls hraje
 nadále velmi přesně. Qe8 17.Ξfe1!± (17.Ψb3 Qc6;
 17.b4? Qd5 18.Ξfd1 f6) Ξac8? 18.Qf1! Qd6 (Ψa5
 19.Qc4 Qd5 20.Ξe5 Ψc6 21.Qxa7 b6
 20.Ψb3+- **17.Qxc6 bxc6 18.b4 Ξac8?** Ψc4? 19.Ξfd1
 e5 (Qxb4? 20.Qf1) 20.Qxe5 Qxb4 21.Qf1 Qc5 22.Qd4
 Ξxd4 23.Ξxd4 Ψxc3 24.Qd1+-; 18...Qd5 byla
 poslední možnost, jak klást odpor:

A) 19.Ξfd1+-;

B) 19.b5?! cxb5 20.axb5 Ψxb5 21.c4 Ξac8
 22.Ξfc1 (22.Ψxh7+ Qxh7 23.cxb5 Qc7) Qb4;

C) 19.Ξfb1 Qxb4! 20.cxb4 Qxd4 21.Ψxc6
 (21.b5 Ψa5 22.Qd1 Wahls);

19.Ξfb1± Qd5 Ψb7? 20.Qxf6 Qxf6 21.b5 **20.Qe4**
 20.b5 Ψa5 21.c4 Qf4! **g6 21.b5 Ψa5** Ψb7? 22.c4 Qb4
 23.Ψc3 Ψc7 (a5 24.bxa6 Ψxa6 25.Qh8) 24.Qh8 Qf8
 25.Ξxb4 f5 26.c5 fxe4 27.b6 axb6 28.cxb6 Ψb7
 29.Ξxe4 **22.c4 22.bxc6?!** Ξxc6 23.Ξb5 Ψc7 24.Ξab1
 Qc5 (Qxc3!?) **Qb4!** I přes tento vynalézavý tah je
 pozice černého stále velmi obtížná. Qb4 23.Ψc3 c5
 24.Qh8 Qf8 25.Qf6 Qd7 26.h4 Qe7 (Qh6 27.Ξb2)
 27.Qxe7 Ξxe7 28.Ξd1± Wahls. **23.Ξb3!**

23.cxd5 cxd5

A) 24.Ψb3?

A1) Δ24...dxe4 25.Qf6 Qc5 26.Qxd8
 Ξxd8 27.Ψc2! (27.Ξd1 Qd2);

A2) 24...Qc3!;

B) 24.Ψb2 dxe4 25.Ψxb4 (25.Qf6) Ξc1+
 26.Qg2 Ψxb4 27.Ξxb4 Qxd4 28.Ξxd4 Ξal
 29.Ξxe4= Wahls;

23...c5? Qb6 24.Qf6 Qd2 25.Ψb1 c5 (Qc5?? 26.Qc3)
 26.Ψc1 (26.Qd3 Qd7! 27.Qg5 Qe5! 28.Qf1 Qd4) Qd7
 27.Qb2 Qd8 28.Ξxb4 Qxb4 29.Qc3 Qd1+ (Ψxc4
 30.Qxd2 Ψxe4 31.Qa5+-) 30.Qxd1 Ψxc3

A) 31.a5! Ψxc4 32.Qc6 Qd4 33.Ψxd4 cxd4
 34.b6 Qb8 35.Qb7 a6 36.f4 Qd7 37.Ξc1!;

B) 31.Ψc1? Qd4! 32.Qg2 Qe5 33.a5? Qd3;

C) 31.Ξc1 Qf8 32.Ψf1

C1) 32...Qb4 33.Ξal Ψa5 34.Ψe1; C2)
 32...Qd2 33.Ψe1 Ψxel+ 34.Ξxe1 Qd4
 35.a5 Ξxc4 36.Qc6!+- Ξb4 (Ξc2
 37.Ξb1) 37.b6 axb6 38.a6;

C3) 32...Qa5!;

D) 31.Qc6 Qf6!± (Qf8 32.Ψc1);

E) 31.Ξa2!

E1) 31...Qd4 32.Ψxd4 cxd4 33.a5 Qc5

34.Qf3

E1a) 34...Qd7 35.b6 (35.a6
 Qd6 36.Ξb2) axb6 36.axb6 d3
 37.Ξa5! (37.Ξa7 Qd8 38.b7 d2) Qb7
 38.Qxb7 Qxb7 39.c5;

E1b) 34...d3 35.b6 axb6
 36.a6 d2 37.a7 Ξa8 38.Ξal Qe4
 39.Qxe4 Qxa7 40.Qd1;

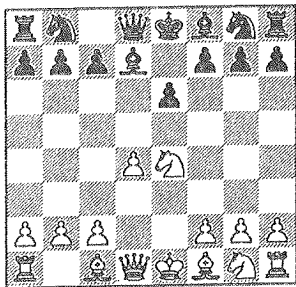
E2) 31...Qxc4 32.Qb1 Qd5 33.Qd2

Qb7 34.Qa2 Wahls;

24.Qe5 Qe7? Qb6 25.Qd3± Qd7 26.Qb2 **25.Qb7+-**
Qd2 26.Qe4 Následuje zajímavá změna bojiště, bílé
 figury se vrhnou na černého krále a zcela ho
 roztrhají. Ξc8 Ξf8 27.Ψf4 f6 28.Qc7 g5 29.Qxa5
 gxf4 30.Qxb4 cxb4 31.c5+- **27.Ψh4 Qf8 28.Ψxh7**
Qd1+ 29.Ξd1 Qxd1+ 30.Qe2 Qd8 31.Qf6 Qe8
32.Qc6+ Qxc6 33.Ψe8+ Qd7 34.bxc6+ 1-0

Rukověť rutinéra

Kap. 11.3. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďc3 dxe4 4.Ďxe4 Ďd7

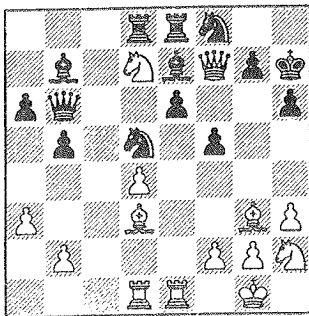
Tímto způsobem se černý nejenže vyhýbá variantě 11.2, ale sám umísťuje svého střelce na dlouhou diagonálu. Jeho přítomnost zde umožní poměrně uspokojivě dokončit vývin a udržet si pozici bez slabin. Střelec má být později vyměněn a se zbývajícimi figurami chce kontrolovat rovnou hru.

Cílem bílého je zjednat svým dvěma střelcům patřičný respekt. Snaží se proto vytvořit černému slabiny, resp. otevřít hru. Nesmíme ovšem zapomínat na to, že hrajeme v Prešově - celá akce je útočením „do plných“, při němž je sebemenší nepresnost potrestána.

Varianta patří k tomu nejlepšímu, co černý v indexu C10 má.

Širov - Černin Groningen 1993

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďc3 dxe4 4.Ďxe4 Ďd7 5.ĥf3 Ďc6 6.Ďd3 6.ĥd2!? je méně obehnaný pokus o využití prostorové převahy: ĥf6 7.Ďd3 Ďe7 8.0-0 0-0 9.Ďe1 (9.b3?! Ďb4) způsobuje problémy s bodem c3) b6 (ĥbd7 10.ĥc4!±) 10.ĥc4! Ďb7 11.Ďe2 ĥbd7 (c5?! 12.dxc5 s dalším Ďg5, Ďad1±) 12.Ďg5 c5 13.c3!? (13.Ďad1 cxd4 14.Ďxd4 ĥc5=; 13.ĥce5 cxd4=) cxd4 14.cxd4!± I ve francouzské může vzniknout pozice s bílým izolovaným d pěšcem. Bílý má zde menší výhodu především vzhledem ke špatně postavenému ĥd7, Ďe8! 15.Ďac1 Ďc8 16.a3 Nešťastně umístěné černé figury umožňují přemýšlet dokonce o plánu b4 s dalším b5 a využitím pole c6. h6!?! (ĥd5 17.Ďd2±) 17.Ďf4 (17.ĥh4!?) ĥd5 18.Ďg3 ĥf8 19.Ďcd1! b5! 20.ĥce5 a6 (b4? 21.Ďb5) 21.h3!? Ďb6 22.ĥh2!± Ďcd8? (ĥf6! 23.Ďf4! Δ 24.Ďe3, 24.ĥhg4!±), Judasin) 23.Ďh5 f5! (g6 24.Ďxh6; 23...f6 24.Ďf7+ ĥh8 25.ĥg6+ ĥxg6 26.Ďxg6 f5 27.Ďxe6+-) 24.Ďf7+ ĥh7 25.ĥd7!!

Nádherňý tah, hrozi 26.Ďe5+-, 26.Ďe6+-, 25...Ďc6 (ĥxd7 26.Ďxe6; 25...Ďxd7 26.Ďxe8 ĥf6 27.Ďb8+-) 26.Ďxe6!! Ďxd7 (ĥxe6 27.Ďxf5+ ĥg8 28.Ďh7+ ĥf7 29.Ďg6#!) 27.Ďxf5+ ĥh8 28.Ďg6!+- Ďg5! (ĥxg6 29.Ďxd7 Ďf8! 30.Ďxg6 Ďxd7 31.ĥf3) 29.Ďxd7 Ďe7 30.Ďf5 ĥxg6 31.Ďxg6 Ďxd7 (Ďexd7 32.ĥf3 ĥf4

33.Ďxf4 Ďxf4 34.Ďg4) 32.ĥf3 ĥf4 33.Ďxf4 Ďxf4 34.Ďg4 (Δ ĥe5) Ďxf3! 35.Ďxf3 Ďxd4 36.g3 Ďxd1+ 37.Ďxd1 Ďg5 38.Ďd6 Ďf6 1-0 Judasin - Černin, Beer Sheva 1993. Podrobně poznámky k této nádherné partii jsou v ŠI 59. ĥd7 Ďxe4 je jen další způsob, jak stát o něco hůře. 7.Ďxe4 c6 8.0-0 ĥf6 9.Ďd3 ĥbd7 10.c4 Ďe7 11.Ďf4 0-0 12.Ďc2 Ďa5 13.Ďd3 Ďh5 "Co má černý náhradou za dva střelce?", ptám se s klasikem. 14.Ďfe1 Ďad8 15.h3 Ďfe8 16.ĥe5 ĥf8 17.g4! Ďh4 18.ĥg2 ĥg6 19.Ďg3 Ďh6 20.ĥxg6 ĥxg6 21.f4 ĥd7 22.g5 Ďh5 23.Ďd1 Ďh7 24.h4 ĥb6 25.Ďf3 Ďc5 26.Ďe4 f5 27.gxf6 gxf6 28.Ďe3 Ďf8 29.b3 Ďf7 30.Ďe1 f5 31.Ďxe6 Ďxe6 32.Ďxe6 Ďxe6 33.Ďxe6 ĥf7 34.Ďe2 Ďxd4 35.h5 ĥd7 36.hxg6+ ĥxg6 37.Ďf2 Ďd3 38.Ďxa7 Ďc5 39.Ďxc5 ĥxc5 40.Ďe5 ĥd7 41.Ďa5 ĥf8 42.Ďa7 ĥd7 43.ĥf2 ĥf6 44.a4 ĥe7 45.a5 ĥe6 46.ĥe3 ĥd4 47.Ďd1 c5 48.Ďa8 ĥc6 49.Ďc2 ĥd4 50.Ďd1 ĥc6 51.Ďc2 ĥd4 52.Ďd3 ĥf7 53.Ďc8 ĥxb3 54.Ďxf5 Ďd6 55.Ďe4 ĥe7 56.Ďxb7+- Arachamia - Hansen, Biel 1991, 1-0 (73). Seveřan již ví, jaký je to pocit, být udušen zaživa Gruzínkou. 7.0-0 ĥf6 8.ĥg3 Ďe7 9.b3 9.c4! 0-0 10.Ďe5 (10.Ďe1 Ďb4!) ĥxe5 11.dxe5 ĥd7 12.Ďh5! (12.Ďe1 ĥc5 13.Ďc2 Ďxd1 14.Ďxd1 Ďf/d8 15.Ďe3 a5 16.b3 ĥa6=) g6 13.Ďe2 ĥc5? (ĥxe5! 14.Ďxe5 Ďxd3 15.ĥh6 f6 16.Ďxe6+ Ďf7 17.Ďad1 Ďc2 18.Ďd2 Ďa4 19.b3 Ďa3=) 14.Ďc2± a5 15.ĥh6 Ďe8 16.Ďe3 b6 17.Ďad1 Ďc8 18.Ďf4 Ďd8 19.ĥh5! Ďe8 20.ĥf6+ ĥh8 21.Ďh4 ΔĎg7! 1-0 Cholmov - Dymerski, Polsko 1992, další příklad využití prostorové převahy, kterou tato varianta skýtá. 0-0 10.ĥb2 10.c4 Ďe8 11.ĥb2 b6 12.Ďe2 ĥxf3 13.Ďf3 c5 14.Ďad1 cxd4 15.Ďxd4 Ďc7 16.ĥe4 Ďad8 17.ĥb1± Ďxf3?! S výměnou aktivního střelce černý zbytečně spěchá. Mnohem lepší je zajistit si nezbytný životní prostor na dámském křídle tahy a5 (nebo b5). Ted' bude černá pozice infikována záduchou... 11.Ďxf3 c6 12.c4 Ďe8 13.Ďfe1 13.h4! g6 14.h5 Ďa5 15.hxg6 ĥxg6 16.a3 Ďg5 17.Ďfe1 Ďad8 18.Ďad1 Ďg4 19.Ďxg4 ĥxg4 20.ĥe4 ĥh6 21.d5 ĥf5 22.dxe6 fxe6 23.b4 ĥb6 24.Ďe2 ĥf7 25.g4 ĥh4 26.f4 Ďf8 27.ĥh2 ĥe8 28.ĥg3 Ďd7 29.Ďg7 Ďf7 30.ĥh6 g5 31.fxg5 ĥg6 32.ĥf6+ Ďxf6 33.gxf6 Ďxf6 34.g5 Ďf5 35.ĥh5 ĥf7 36.Ďxg6+

♟xg6 37.♞xe6+ ♟f7 38.♞d1 ♟g8 39.g6 ♞f8 40.♞e8 ♞d3+ 41.♟g2 ♟d7 42.♞xf8+ ♟xf8 43.♞e8 1-0 Ivančuk - Jepišin, Tilburg 1992, pokud se až sem dopřehrával nějaký zarytý příznivec francouzské a je mu do pláce, upozorňuji ho, že jsou i horší věci - třeba prohrát v boxu! ♟f8 ♟f8 14.h4!± Širov - Hübner, Mnichov 1993 14.♞ad1 ♞a5 g6 15.d5! Typické otevření hry, na něž nejsou figury černého bohužel vůbec připraveny. cx d5 (ex d5?) 16.♞xe8 ♟xe8 17.cxd5) 16.cxd5 ♟xd5 17.♞c4

A) 17...♟b6 18.♞xd5 ♟xd5 19.♞xd5 ♞xd5 (ex d5 20.♞xe8 ♞xe8 21.♞f6+-) 20.♞f6 e5 21.♞xe5 ♞c6 22.♞e6! ♞c1+ 23.♞xc1 ♞xe6 24.♞c3+-;

B) 17...♟g7 18.♟xg7 ♟xg7 19.♞xd5 ex d5 20.♞xd5±;

15.♟b1 g6 16.h4! ♟g7 h5 17.♞c3! (17.♟e4 ♟xe4 18.♞xe4 ♟g7) ♟b4 (♞c7 18.d5!) 18.♞xb4 ♞xb4 19.♟e4!± 17.♞c3! ♞c7 18.h5 b5?! (Vaiser) ♞ad8!± (Vaiser) 19.h6? Od takového tahu zřejmě Širova nic neodvrátí, možná proto je stále "jen" hráčem s ratingem okolo 2700 a ne mistrem světa... po mnohem jednodušším 19.♞d2! bxc4 20.bxc4 e5 21.h6 ♟h8 22.dxe5 ♟xe5 23.♞f4 ♞e6 24.♞e2 ♞ae8 25.♞d1 má ovšem bílý značnou převahu. ♟xh6! 20.d5 cxd5 21.♟xf6 bxc4? Trudno razobrat'sja, říkají Rusové, podle Širova by měl černý po ♟xf6 22.♞xf6 bxc4 23.♞h4 ♟f4! 24.♟e2 (24.bxc4 ♟xg3 25.fxg3 dxc4=) ♟e5 25.bxc4 dxc4 rovnou hru. 22.♟b2!

♟xb3?! ♟g7? 23.♟xg7 ♟xg7 24.♞c3+ ♟g8 25.bxc4 ♞ac8 26.♞d4±

23.♟h5!! Takhle nějak vypadá dobře hraná přesilovka nejen v hokeji... f5 gxh5 24.♞xh5 ♞f4 25.♞c1 (25.♞d4+- Vaiser) ♟f6 26.♞h3; 23...bxa2 24.♟f6+ ♟xf6 25.♞xf6 e5 26.♞xe5+-; 23...♟g5 24.♞g4 ♞d8 25.axb3+- 24.♞xd5! gxh5 exd5? 25.♞xd5+ ♟f8 26.♞a3+- 25.♞xf5! ♟f8 exf5 26.♞d5+ ♟f8 27.♞xf5+- 26.♞xh5 bxa2 27.♞xa2 ♟g7 28.♞g4! 28.♞g5 ♟g6 29.♞xe6 ♟h8± ♟h8 ♞e7 (Vaiser) 29.♞a3 ♞ee8 (♞c3 30.♞e3) 30.♞xf8 ♞xf8 31.♞xe6! ♞c1+ 32.♟h2 ♞c7+ 33.f4! ♟h8 (♞xf4+ 34.♞xf4 ♞xf4 35.♞e8#) 34.♞xh7+ ♟xh7 35.♞h5+ ♟g8 36.♞e7+ 29.♟xg7+ ♞xg7 30.♞g5 ♟g6 ♞f7 (Vaiser) 31.♞e3 ♟g6 32.♟b1 ♞g8 33.♞h3 ♟f8 34.♞d4+ ♞g7 35.♞hg3 ♟g6 36.♟xg6 hxg6 37.♞xg6+- 31.♟b1! ♞c3 32.♞d1 ♞f6?! ♞g8

A) 33.♞xg6!? ♞xg6 (hxg6? 34.♞h4+ ♟g7 35.♞d7+) 34.♞xg6 ♞g8 35.♞xe6 hxg6 36.g4!±;

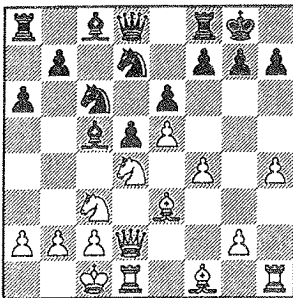
B) 33.♟xg6? ♞f6∞;

C) 33.♞h5 33...♟f8 34.♞d7! Ribli ♞c1+ 35.♟h2 ♞f4+ 36.♞g3 ♞xg3 37.♞xh7+-; 33.♞d7! 33.♟xg6? (Vaiser) ♞g8! ♞e7 34.♞xe7 ♞xe7 35.♞e4 35.♟xg6 ♞g8 36.♞d4+ ♞g7 ♞g7 37.♟f7! (37.♞h5!) 37.♞h5 e5 1-0 (Jádro komentářů založeno na poznámkách Širova).

C11 – Nestandardní francouzská

Každý člověk má své zvyky nebo zlozvyky. Někdo si kouše nehty, mrká okem, pokašlává, či si jen dává čaj o páté, obyvatelé Francie přišli s požíráním žab a francouzským milováním. Chťt tedy po někom, aby svůj obyčej pozměnil, se rovná vyslechnutí něčeho v nejmimějším případě neslušného na svojí adresu. Pro hráče hrajícího francouzskou jsou svátkem pozice s velkými rochádami, a o tom je naše následující varianta.

Kap. 12.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♞c3 ♟f6 4.e5 ♟f7 5.f4 c5 6.♟f3 ♟c6 7.♞e3 cxd4 8.♟xd4 ♞c5 9.♞d2 0-0 10.0-0-0 a6 11.h4

Jaké je know-how bílého?

- bílý postupem pěšce h až na h6 oslabí černé křídlo.
- často bílý používá manévry ♞h1-h3 s kontrolou 3. řady
- bílý nesmí zapomenout na klasický pěšcový nástup na královském křídle
- koncovka je téměř vždy příznivá pro bílého.

Černý naproti tomu používá sicilské motivy:

- sloupec c pro své věže
- nástup pěšců a-b
- manévry ♟d7-c5-e4
- výměna bělopolných střelců po ♞a6.

Escandell - Labollita Villa Ballester 1996

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♞c3 ♟f6 4.e5 ♟f7 5.f4 c5 6.♟f3 ♟c6 7.♞e3 cxd4 Černý má ještě několik alternativ -

V první partii bílý vtipně vymění dámy a nepřijemnou koncovku hraje velmi aktivně.

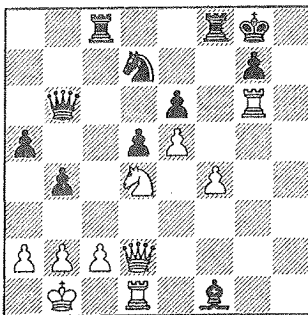
7...a6: 7... $\mathbb{W}b6$, přičemž druhá je vedle 7... exd4 nejrozvětvenější. 8. dxd4 Qc5 9. Wd2 0-0 10.0-0 a6 11.h4! Qxd4 12. Qxd4 b5 13.h5 b4 $\mathbb{W}a5$ 14. $\mathbb{Q}b1$ dxd4 (b4 15. e2 Qc5 16.g4 Qe4 17. $\mathbb{W}e3$ dxd4 ?! 18. dxd4 $\mathbb{W}c7$ Černý je po výměně jednoho jezdce na dámském křídle pomalejší. 19.g5 $\mathbb{W}b8$ 20. $\mathbb{Q}g2$ a5 21. Qxe4 dxe4 22. $\mathbb{W}he1$ $\mathbb{Q}b7$ 23. Qb5 $\mathbb{W}c6$ 24.d6 $\mathbb{W}f8$ 25.g6! fxe6 26.hxg6 h6 27.f5! exf5? 28. $\mathbb{W}b3+$ 1-0 Judasin - Touzane, Podolsk 1991. Judasin zametl se svým neznámým soupeřem, otevření královského krytu si zaslouží pochvalu.) 15. $\mathbb{W}xd4$ b4 16. e2 h6 17.g4 $\mathbb{Q}b7$ 18. $\mathbb{W}g1$ (18.g5!? hxg5 19.h6!?=) $\mathbb{W}ac8$ 19.g5 hxg5 20. $\mathbb{W}xg5$ g sloupec sehraje v partii rozhodující roli $\mathbb{W}c7$ 21. $\mathbb{W}c1$ $\mathbb{W}b6$ 22.f5 $\mathbb{W}xd4$ 23. dxd4 dxe5 24.f6! i v koncovce se dá útočit. Qc4 25. $\mathbb{W}xg7+$ $\mathbb{W}h8$ 26. $\mathbb{Q}f3$ $\mathbb{W}g8$ 27.h6! Závěrečná jemnost. 1-0 Haugen - Peres, kor. 1996. 14. Qa4 $\mathbb{W}a5$ dxd4 15. $\mathbb{W}xd4$ $\mathbb{W}a5$ 16.b3± 15.b3 dxd4 16. $\mathbb{W}xd4$ $\mathbb{Q}b7$ 17. $\mathbb{Q}b1$ Qc6 18. b2 $\mathbb{W}c5$ 19. $\mathbb{W}h3$ a5 20.c3 Bílý rozzumně přechází do koncovky, kde budou bílé figury aktivnější, neboť dějiště bude dámské křídlo. Černý si na podobné přechody musí vždy dát pozor. $\mathbb{W}f8$ 21. $\mathbb{W}e1$ bxc3 22. $\mathbb{W}xc5$ Qxc5 23. $\mathbb{W}hx3$ Qe4 24. $\mathbb{W}xc6$ Qd2+ $\mathbb{W}xc6$ 25. $\mathbb{W}xc6$ Qd2+ 26. $\mathbb{Q}c2$ Qxf1 27. $\mathbb{Q}d3$ viz partie. Černý si ale myslí, že soupeř něco přehlédl. 25. $\mathbb{Q}c2$!! Qxf1 $\mathbb{W}xc6$ +?! 26. $\mathbb{Q}xd2$ $\mathbb{W}xc1$ 27. $\mathbb{Q}xc1$ ± 26. $\mathbb{Q}d3$ $\mathbb{W}xc6$ 27. $\mathbb{W}xc6$ Qe3 Černý získává pěšce, bílý zato ale aktivizuje figury a zajímá se o pěšce a5. 28. $\mathbb{Q}d4$ Qxh5 29. $\mathbb{Q}d3$ Qe3 30. $\mathbb{Q}e5$ Qf5 31. $\mathbb{Q}b6$ h5 32. $\mathbb{Q}b7$ 32. $\mathbb{Q}c5$?! Qe3 33. $\mathbb{W}xa5$ $\mathbb{W}xa5$ 34. $\mathbb{W}xa5$ Qxg2 35.b4 Qf8 36. $\mathbb{Q}b6$ f6 37. $\mathbb{Q}c7$!± a černého čeká nelehká obrana. $\mathbb{W}f8$ 33. $\mathbb{W}a6$ Qh4 34. $\mathbb{W}xa5$ Qxg2 35. $\mathbb{W}a8$ Qxf4 ? h4!? 36. $\mathbb{W}xf8$ + $\mathbb{Q}xf8$ 37.a4 h3 38. Qf2 h2 39.a5 Qxf4 40.a6 Qd3 41.a7! Qxf2 42.a8 $\mathbb{W}$ + $\mathbb{Q}e7$ 43. $\mathbb{W}a3$ + $\mathbb{Q}e8$ 44. $\mathbb{W}a4$ + $\mathbb{Q}f8$ 45. $\mathbb{W}h4$!!+- 36. $\mathbb{W}xf8$ + $\mathbb{Q}xf8$ 37. Qxf4 e5 38. Qe2 h4 39.a4 d4 40. Qxd4 h3 1-0

Koncovka je pro černého nebezpečná, většinou v ní tahá za kratší konec. V následující partii bílý „jako“ nastavil figuru, souhra figur však byla rozhodující.

Coco - Daconto kor. 1995

1.e4 e6 2.d4 d5 3. Qc3 Qf6 4.e5 Qf7 5.f4 c5 6. Qf3 Qc6 7. $\mathbb{Q}c3$ exd4 8. dxd4 Qc5 9. Wd2 0-0 10.0-0 a6 11.h4 Qxd4 12. Qxd4 b5 13. $\mathbb{W}h3$! 13.h5 $\mathbb{W}e7$ 14.h6 g6 15. Qxc5 Qxc5 16. $\mathbb{Q}d3$ $\mathbb{Q}b7$ 17. e2 $\mathbb{W}f8$ 18. $\mathbb{Q}b1$ $\mathbb{W}c7$ 19. Qd4 $\mathbb{W}ac8$ Černý postavil pozici docela rozzumně, bílý se musí snažit o průlom f4-f5. 20.g4 Qa4 ?! 21. $\mathbb{W}he1$ $\mathbb{W}c5$ 22. $\mathbb{Q}b3$ $\mathbb{W}e7$ 23. Qd4 Qc5 ?! Tak to se černému pro změnu nepovedlo. Při opačných rochádách si nemůže ani jedna ze stran dovolit takovou váhavost. 24.f5!± exf5 25.gxf5 Qe4 26. $\mathbb{W}f4$ $\mathbb{W}b4$ 27. Qxe4 dxe4 28.e6! $\mathbb{W}f8$ 29.f6 $\mathbb{W}c5$ 30. $\mathbb{W}d2$ b4 31. $\mathbb{Q}b3$ $\mathbb{W}b6$ 32.e7+- Černý sice uzavřel bílé dáme cestu na g7, slabá 8. řada za podpory vetřelce e7 rozhoduje partii v několika tazích. $\mathbb{W}e8$ 33. $\mathbb{W}d6$ $\mathbb{Q}c6$ 34. $\mathbb{W}c5$ $\mathbb{W}b8$ 35. $\mathbb{W}d4$ $\mathbb{Q}b5$ 36. $\mathbb{W}xb4$ $\mathbb{W}c8$ 37. $\mathbb{W}d2$ $\mathbb{W}f5$

38. $\mathbb{W}d6$ $\mathbb{W}e5$ 39.a3 $\mathbb{W}xc2$ 40. $\mathbb{Q}xc2$ Qd3+ 41. $\mathbb{W}xd3$ exd3+ 42. $\mathbb{Q}b1$ $\mathbb{W}xf6$ 43. $\mathbb{W}xd3$ g5 44. $\mathbb{W}d8$ $\mathbb{W}g6$ + 45. $\mathbb{Q}a1$ 1-0 Metz - Leander, kor. 1990/93. $\mathbb{Q}b7$ b4 14. Qa4 Qxd4 15. $\mathbb{W}xd4$ $\mathbb{W}a5$ 16.b3 $\mathbb{Q}b7$ 17.c3 $\mathbb{W}f8$ 18. $\mathbb{Q}b2$ bxc3+ 19. $\mathbb{W}xc3$ $\mathbb{W}xc3$ 20. $\mathbb{W}xc3$ $\mathbb{W}xc3$ + 21. Qxc3 ± Vznikla typická koncovka pro tuto variantu. Bílému se hraje lehčeji. $\mathbb{Q}f8$ 22.a4 $\mathbb{Q}e7$ 23.a5 h6 24. $\mathbb{W}c1$ f6 25. $\mathbb{Q}a4$ $\mathbb{W}c8$ 26.exf6+ gxf6 27. $\mathbb{W}xc8$ $\mathbb{Q}xc8$ 28. $\mathbb{Q}b6$! Jemný odhad vzniklé koncovky. Bílý bude mít možnost vytvořit si dva stěžejní plány. 18. $\mathbb{Q}b1$ $\mathbb{W}b6$ 29.axb6 $\mathbb{Q}d6$ (f5 30. $\mathbb{Q}a3$ $\mathbb{Q}d6$ 31. $\mathbb{Q}b4$ $\mathbb{Q}b7$ 32. $\mathbb{Q}a5$ d4 33.g3±) 30.g4! Není v silách černého zabránit vytvoření volného pěšce po tahu g5. $\mathbb{Q}e6$ 31. $\mathbb{Q}d3$ e5 ($\mathbb{Q}xb6$ 32.g5 fxe5 33.fxe5 h5 34.g6 e5 35.g7 $\mathbb{Q}e6$ 36. $\mathbb{Q}h7$ +) 32.fxe5 fxe5 33. $\mathbb{Q}f5$ 1-0 Nijboer - Luther, Leeuwarden, 1992 ($\mathbb{Q}f5$ $\mathbb{Q}b7$ 34.g5 hxg5 35.h5+-). 14.g4 b4 15. Qe2 a5 16.g5 $\mathbb{Q}a6$ 17.h5 $\mathbb{W}c8$ Obě dvě strany provádějí své stěžejní plány. 18. $\mathbb{Q}b1$ $\mathbb{W}b6$ 19.g6 fxe6 h6 20. $\mathbb{W}e3$ Qxe2 21. $\mathbb{W}xe2$ a4 22. $\mathbb{Q}h3$ b3 23.cxb3 axb3 24.a3 fxe6 25.hxe6 Qxd4 26. $\mathbb{W}xd4$ $\mathbb{W}c5$ ($\mathbb{W}a6$!?) 27. $\mathbb{W}a6$ $\mathbb{Q}d8$?! 28. $\mathbb{W}e3$ $\mathbb{W}c4$ 29. $\mathbb{W}xb3$ $\mathbb{W}c6$ 30. $\mathbb{W}c1$! Qf8 ? ($\mathbb{Q}b6$!?) 31. $\mathbb{Q}xe6$ +! $\mathbb{W}xe6$ 32. $\mathbb{W}xc4$ Qxc4 33. $\mathbb{W}xc4$ $\mathbb{W}xg6$ + 34. $\mathbb{W}c2$ +) 31. $\mathbb{W}xc4$ dxc4 32. $\mathbb{W}xd8$ $\mathbb{W}e4$ + 33. $\mathbb{Q}a2$ $\mathbb{W}xg6$ 34. $\mathbb{W}xc4$ 1-0 Grünfeld - Gurevič, Haifa, 1995 20.hxe6 hxe6 21. $\mathbb{W}g3$ Qxd4 22. Qxd4 Qxf1 23. $\mathbb{W}xg6$! 23. Qxf1 dxe5+

23... $\mathbb{W}e8$ Za úvahu stálo $\mathbb{Q}h3$. Pokud jsou ale následující varianty pravda, pak by černý pěkně prohrál:

24. $\mathbb{W}e3$ (je slabší) Qf5 25. Qxf5 $\mathbb{W}xf5$ 26. $\mathbb{W}g3$ $\mathbb{W}f7$ 27. $\mathbb{W}g1$ Qf8 28. $\mathbb{W}h1$ Qe8 29. $\mathbb{W}xg7$ $\mathbb{W}xg7$ 30. $\mathbb{W}xg7$ Qf8 ;

24. $\mathbb{W}d1$ $\mathbb{W}f7$ 25. $\mathbb{W}e3$! Qf5 26. Qxf5 $\mathbb{W}xf5$ 27. $\mathbb{W}xg7$ + Qf8 28. $\mathbb{W}h3$ Qe8 ;

24. $\mathbb{W}h1$! Qf7 25.f5 Qxf5 26. Qxf5 $\mathbb{Q}xg6$ 27. $\mathbb{W}g2$ + $\mathbb{Q}xf5$ 28. $\mathbb{W}h5$ + Qf4 29. $\mathbb{W}g5$ + Qf3 30. $\mathbb{W}h3$ + Qe4 (Qe2 31. $\mathbb{W}g4$ + Qe1 32. $\mathbb{W}g3$ + Qf1 33. $\mathbb{W}h1$ + Qe2 34. $\mathbb{W}d3$ + Qf2 35. $\mathbb{W}h2$ + Qg1 36. $\mathbb{W}g3$ + Qf1 37. $\mathbb{W}g2$ + Qe1 38. $\mathbb{W}e2$ #; 30... Qf2 31. $\mathbb{W}g3$ + Qe2 32. $\mathbb{W}d3$ + Qe1 33. $\mathbb{W}h1$ + Qf2 34. $\mathbb{W}h2$ + Qg1 35. $\mathbb{W}g3$ + Qf1 36. $\mathbb{W}g2$ + Qe1 37. $\mathbb{W}e2$ #) 31. $\mathbb{W}h4$ + Qf3 32. $\mathbb{W}g4$ + Qe3 33. $\mathbb{W}h3$ + Qd2 34. $\mathbb{W}d3$ + Qe1 35. $\mathbb{W}d1$ + Qf2 36. $\mathbb{W}d2$ + Qe3 37. $\mathbb{W}e2$ #

24. ♖e3 ♖f7 ♘c4 25. ♖h1 ♖e7 26. ♖h3 ♖f7 27. ♖h5!+-
29. ♖xf1 ♖f8 26. ♖g2 g6 27. ♖d3 ♖g7 28. ♖f3 ♖ee7
29. ♖g5 A vpád po h sloupci rozhoduje. a4 30. ♖h1 a3
31. ♖gh2 1-0

Výše uvedené partie nejsou ale nejlepší obranou černého. Černý se totiž musí snažit vyhýbat výměnám za každou cenu a držet napětí v pozici. Následující závěrečná partie ukazuje zoubky černého. Preventivní obrana spojená s aktivní protihrou - to jsou šachy dneška a budoucnosti.

Lau - Barsov Ostende 1993

1.e4 e6 2.d4 d5 3. ♖c3 ♖f6 4.e5 ♖fd7 5.f4 c5 6. ♖f3
♖c6 7. ♖e3 cxd4 8. ♖xd4 ♖c5 9. ♖d2 0-0 10.0-0 a6
11.h4 ♖c7 12. ♖h3 Tento tah je skoro vždy dobrý.
Preventivně kryje ♖c3 a hrozí převodem po 3. řadě.
12.h5 b5 13. ♖xc6 ♖xc6

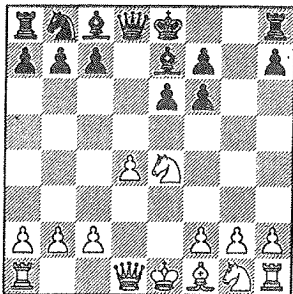
A) 14. ♖xc5 ♖xc5 15.f5 exf5 16. ♖xd5 ♖a7
17.h6 g6 18. ♖f6+ ♖h8 19. ♖d4 ♖c7 20.c3 ♖e6 21. ♖h4
♖d7 (♖xa2? 22. ♖d6 ♖b7 23. ♖e8 f6! 24. ♖xc7 ♖xc7
25. ♖xf6 ♖d8 26. ♖e1 ♖b3+ 27. ♖c2 ♖d4+!?) 22. ♖xd7
A zbytek partie se hraje pouze na černou bránu. ♖xd7
23. ♖d6 ♖e4 24. ♖xe4 fxe4 25. ♖xa6 ♖b8 26. ♖e2 b4
27.cxb4 ♖xb4 28. ♖a8+ ♖b8 29. ♖xb8+ ♖xb8 30. ♖d1
♖c6 31. ♖d6 ♖e7 32. ♖d8+ ♖g8 1-0 Grabics - Hoang,
Mad'arsko 1991;

B) 14. ♖e2 b4 15. ♖b1 a5 16. ♖xc5 ♖xc5
17. ♖d4 ♖b6 18. ♖d3 ♖a6 19. ♖xa6 ♖xa6 20.f5 ♖e4
21. ♖f4 exf5 Lákavé! (♖c3+ vázlo na 22. ♖a1!! ♖xd1
23.f6! gxf6 24.h6 ♖d8 25. ♖xf6 ♖f8 26. ♖f7 ♖a7
27. ♖xe6+ ♖xe6 28. ♖xe6+-) 22. ♖xf5 ♖h8 23. ♖xd5
♖c3+ 24. bxc3 bxc3+ 25. ♖c1 ♖b2+ (♖b8 26. ♖d1 ♖b1+
27. ♖e2 ♖xc2+ 28. ♖f3 ♖xa2 29. ♖hd1+-) 26. ♖d1 ♖xa2
27. ♖d3 ♖b6 28. ♖g5 g6 29. ♖d8 ♖a3 30. ♖d6 1-0 Oll -
Bareev, Tallin 1988.

Tak by měly probíhat všechny partie na dané téma. Černý má potřebnou protihru a bílý nemá možnost se variantě vyhnout. Chce to jenom trochu víc aktivity, než je ve francouzské zvykem, chvilkové zaváhání má následek jako mikrosprávky u řidiče - většinou končí v příkopě s autem na odpis.

Vycpaný ježek

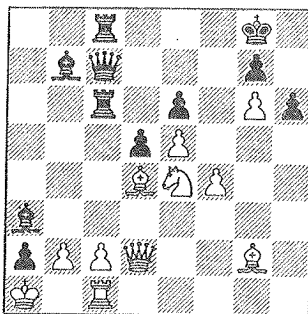
Kap. 12.2. 1.d4 e6 2.e4 d5 3. ♖c3 ♖f6 4. ♖g5 dxe4 5. ♖xe4 ♖e7 6. ♖xf6 gxf6

Skutečně, tato varianta trochu připomíná populárního ježka - ovšem pouze připomíná! Bodliny se tentokrát vůbec nepohybují, pouze staticky stojí ve vitríně muzea. Není vůbec divu, že se občas najde nějaký vandal s kladivem, který má k vycpaním jen velmi malou úctu.

Katastrofou pro černého je zejména moment, kdy se bílý dostane k průlomu d5 v centru. Ten nejenže nenapravitelně poškozuje černou pševcovou strukturu, ale také poskytuje bílým figurám více prostoru pro manévrování. Hra černého vyžaduje zejména trpělivost, což rozhodně není vlastnost konce 20. století.

12... ♖xd4 13. ♖xd4 b5 14. ♖b1 ♖b7 15.h5 ♖fc8 16.g4
b4 17. ♖e2 ♖f8 18.g5 a5 19.g6 fxe6 20.hxg6 h6 Bílý
v pševcovém nástupu sice předběhl černého, mnoho
ale beztak zatím nezískal. 21. ♖e3 ♖c5 22. ♖h3 ♖a6!-
23. ♖g3 a4 24. ♖c1 ♖c6 25. ♖g2 b3 Černý si počíná
velmi aktivně, jeho protihra je nebezpečná. Není tak
divu, že mám k variantě velmi pozitivní vztah.
26. ♖c3 bxa2+ 27. ♖a1 a3 28. ♖xa3 ♖e4 Černý si věří a
nedoceňuje následující průběh partie - že by měl bílý
šťěstí v pozici? 29. ♖xe4 ♖xa3

30. ♖f6+!! ♖h8 gxf6 31. exf6 ♖c5 32.f7+ ♖f8
33. ♖xc5+ ♖xc5 34.f5 ♖g7 35. ♖h1 ♖h8 36. ♖xh6!!
♖xh6 37.f6+!+-; 30... ♖f8 31.bxa3+- 31.c3 ♖c5
32. ♖h1 ♖e7 gxf6 33. ♖xh6+ ♖g8 34. exf6+- 33.f5
Naprostu nepokrytě koketuje s braním na h6. ♖f8
34. ♖d7 ♖xf5 35. ♖e4 dxe4 36. ♖xh6+ ♖g8 37. ♖h8+
♖xh8 38. ♖h2+ ♖g8 39. ♖h7# 1-0

Klovan - Budnikov Riga 1988

1.d4 e6 2.e4 d5 3.♗c3 ♖f6 4.♙g5 dxe4 5.♗xe4 ♙e7
6.♙xf6 gxf6 7.♗f3 7.♙c4!?! Je tah s podobným plánem
 (tj. vyjasnit situaci v centru), jen chce bílý provést
 rychlejší f5 (a6?! 8.a4 b6 9.♗f3 ♗b7 10.♙e2 c6 11.0-0±
 ♗d7 12.♙ad1 ♙c7 13.♗fe1 0-0 14.♙e3 ♗h8 15.♗g3 ♙g8
 16.♗h5 ♗f8 17.♗f1 b5 18.axb5 axb5 19.c3 ♙d8 20.b4
 ♙d5 21.♗g3 ♗g6 22.♙a1 ♙dd8 23.♗e4 ♙a8 24.♗c5
 ♙xa1 25.♙xa1 ♙a8 26.♙xa8+ ♙xa8 27.g3 ♗b7 28.♗d2
 ♙c8 29.♗g2 f5 30.♙f3 ♙xc5 31.bxc5 ♗d7 32.h4 ♗g7
 33.h5 ♗e7 34.♙e3 f6 35.h6+ ♗f7 36.c4 f4 37.♙d3 ♗g6
 38.cxb5 cxb5 39.♗e4 fxc3 40.♗d6+ ♗e7 41.fxc3 ♙a5
 42.♗h2 ♙e1?? 43.♙xc6! 1-0 Elvest - Korčňoj,
 Skelleftea 1989, černý celou partii obtížně hledal
 protihrů, 8.♗g3!? ♙g8 (♙f6 9.♗f3; 8.♗d7 9.♗f3; 8...c5
 9.d5) 9.♗f3 ♗d7 10.♙e2 ♗b6 11.♙b3 ♗d5 12.0-0-0
 ♗f4?! 13.♙d2 ♙d6 (♗xc2? 14.♙hg1 ♗h4 15.♗xh4 ♙xh4
 16.♗xf5!+-) 14.♗b1 ♗f6 (♗d7 15.♗e5 ♙g5 16.h4 ♗h6
 17.♗xf5!+-) 15.♙he1± Minasjan - Savčenko, Belgorod
 1989, 1-0 (24), černý má problémy s polem e5. **h6 f5**
 je pokus o změnu charakteru pozice, který bohužel
 vede k oslabení pole e5. 8.♗g3! c5 9.♙b6+ ♗d7
 10.♙xd7+ ♙xd7 11.d5± exd5 12.♙d3 ♗c6 13.0-0-0 f4
 14.♗h5 ♙g4 15.♙xd5 ♙d8 16.♙f5 ♙xf5 17.♗g7+ ♗f8
 18.♗xf5 ♙xd1+ 19.♙xd1± Ztěžší si lze představit
 protivnější koncovku. ♙g8 20.g3 ♗e8 21.♙d5 fxc3
 22.fxc3 ♗f8 23.c3 ♙g6 24.♗d2 h6 25.♗d3 ♙c6 26.g4 f6
 27.h3 ♗b8 28.♗h3h4 ♙e1 29.♗g6 ♗c6 30.♗xf8 ♗xf8
 31.♙d6 ♗f7 32.♙d7+ ♗e6 33.♙xb7 ♗e5+ 34.♗c2 c4
 35.a4 ♙h1 36.♙xa7 ♙xh3 37.♙e7+ ♗d5 38.a5 ♙h2+
 39.♗b1 ♗d3 40.♙b7 ♙h1+ 41.♗a2 ♗c1+ 42.♗a3 ♗d3
 43.♙b5+ ♗c6 44.♗d4+ ♗c7 45.♗c2 ♙g1 46.a6 ♙xg4
 47.♙b7+ ♗c8 48.♙h7 ♙g5 49.b4 cxb3 50.a7 ♙a5+
 51.♗xb3 ♗e5 52.♗d4 ♗d7 53.♗c6 ♙a6 54.♙xd7 1-0
 Šabalov - Savčenko, Tbilisi 1989. **8.♗d3 8.♙c4** má
 samostatný význam pouze v případě, kdy černý
 neodolá vábení siren a rohuje nakrátko. c6 (♗b7 9.♙e2
 c6 10.0-0 ♗d7 11.♗h4 0-0?! 12.♗g3 f5 13.♗xf5 exf5
 14.♗xf5 ♗f6 15.♙h5 ♙g7 16.♙g4 ♙f6 17.♗xg7 ♙xg7
 18.♙xd7 ♙ab8 19.♙ad1 c5 20.d5 b5 21.♙d3 ♗h8
 22.♙g3 ♙e5 23.♙xb5 ♙a8 24.♙a6 ♙xb2 25.♙b3 f5
 26.♙xa7 c4 27.♙c5 ♙d8 28.♙xc4 ♙xd5 29.♙c5 1-0
 Sutovskij - Hoffman, Villa Martelli 1997, loď nabírala
 vodu tak dlouho, až se potopila.) 9.♙e2 ♙c7 10.0-0-0
 ♗b7 11.♗b1 ♗d7 12.♙a6 Čimž přechází bílý opět do
 varianty ze vzorové partie. 0-0-0 13.♙xb7+ ♗xb7
 14.c4 ♗f8 15.♙d3 ♗g6 16.g3 ♗d7 17.♙hd1 ♙hd8
 18.♗e1 f5 19.♗c3 ♗f6 20.♗c2 a6 21.f4 ♙g7 22.♙f3 ♗f8
 23.♗a4 ♗a7 24.♗b4 ♙d6 25.c5 bxc5 26.dxc5 ♙xd3
 27.♙xd3 ♙xd3 28.♙xd3 ♙b7 29.♗b6 a5 30.♙a3 1-0
 Kramer - Van der Tol, kor. 1951. **♙b7 9.♙e2 ♗d7** c6
 10.0-0 ♙c7 11.c4 ♗d7 12.a4 a5 13.♙ac1 f5 14.♗c3 ♗f8
 15.♙e3 h5 16.d5 ♗e5 17.dxc6 fxe6 18.dxc4 ♗f7 19.♙fe1
 ♙c8 20.♙e2 ♗d7 21.♗f3 ♗f6 22.♗g5+ ♗g6 23.h4 ♙a8 8

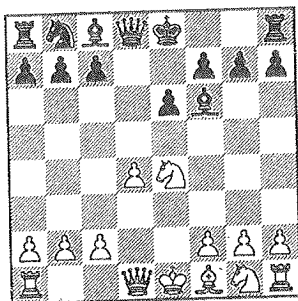
24.♙cd1 ♙c8 25.♙d3 ♙e7 26.♙c2 e5 27.♗ce4 ♗xc4
 28.♗xe4 ♙xh4 29.♙h3 ♙g5 30.♙d6+ ♙c6 31.♙xe6+
 ♙xe6 32.♗xg5 ♗xg5 33.f4+ ♗h6 34.♙xf5 ♙xc4 35.♙xe5
 ♗f7 36.♙h4 ♙d8 37.♙e7 ♗g7 38.♙e6 1-0 Polgárová, J -
 De la Riva, San Sebastian 1991, Judita provedla celou
 partii se značnou energií a nadšením pro věc. **10.0-0-0**
c6 11.♗b1 ♙c7 12.♙he1 0-0-0 13.♙a6 f5

13...♙he8 14.♙xb7+ ♗xb7 15.g3 ♙f8 16.♙c2
 ♗h6 17.♗ed2 f5 18.♗c4 ♗f6 19.♗fe5 ♗d5 20.♙e2 ♗g7
 21.♙f3 a6 22.♗d3 ♗a7 23.♙g3! ♙xg3 24.hxg3±
 Důležitým faktorem je slabý h pěšec, pozici nedokázal
 udržet ani takový obránář, jakým Michail Gurevič jistě
 je. ♗b7 25.♙h1 h6 26.♗ce5 ♗e7 27.g4 fxc4 28.♗xc4
 ♗c7 29.♗xh6 f5 30.g4 ♙xh6 31.♙xh6 fxc4 32.c4 g3
 33.cxd5 ♙xd5 34.♗f4 ♙d6 35.fxc3 c5 36.♙c1 ♗c6
 37.dxc5 bxc5 38.♙e1 e5 39.♗g6 ♙ee6 40.♗xe5+ ♙xe5
 41.♙xd6+ 1-0 Groszpetter - Gurevič, Budapest 1996;

13...♙xa6 14.♙xa6+ ♗b8 15.g3 (15.♙e2
 ♙he8 16.a3 ♗f8 17.g3 f5 18.♗eg5 ♗f6 19.h4 ♗g7 20.c4
 ♙e7 21.♙d3 ♙ed7 22.♙ed1 h6 23.♗h3 c5 24.d5 ♗g6
 25.h5 ♗e7 26.dxe6 ♙d3 27.♙xd3 ♙xd3 28.♙xd3 fxe6
 29.♗f4 ♙c6 30.♙e3 ♙e4+ 31.♙xe4 fxe4 32.♗d2 e3
 33.fxe3 ♗f5 34.♗xe6 ♗e5 35.♗f1 ♗xg3 36.♗xg3 ♙xg3
 37.♗g7 ♗h4 38.♗c2 ♗c7 39.♗d3 ♗d7 40.♗e4 ♙g5
 41.♗f5 ♗e6 42.b3 a6 43.a4 ♗f6 44.♗g3 ♗h4 45.♗f5 ♙g5
 46.♗g3 ♗h4 47.♗e2 ♗g5 48.♗f4 ♗g4 49.♗d5 ♗f2
 50.♗g2 ♗xh5 51.♗c6 ♗g4 52.♗xb6 ♗f3 53.♗xa6 ♗xg2
 54.a5 1-0 Timmerman - Kramer, kor. 1991, bílými
 hrál nejlepší korespondenční šachista světa.) ♗a8 16.a4
 ♙b7 17.♙e2 b5? 18.axb5 cxb5 19.d5! exd5 20.♗eg5
 fxc5 21.♙xe7 f6 22.♗d4 ♙c8 23.♙d6 ♗e5 24.♙xf6 ♗g4
 25.♙f5 h5 26.f3 ♙h8 27.♙xg5 ♗xh2 28.♙e7 ♙c7
 29.♙xc7 ♙xc7 30.♙xd5+ ♙b7 31.♙xh5 ♗xf3 32.♗xf3
 ♙xf3 33.♙d8+ ♗b7 34.♙xb5+ 1-0 Jansa - Miněv,
 Sarajevo 1966, netrpělivost a povrchnost potrestal náš
 velmistř exemplárně. **14.♗ed2 ♙hg8 15.g3 ♗f6**
16.♙xb7+ ♗xb7 17.♗c4 Černý zcela postrádá protihrů,
 bílý připraví postup v centru a vyhraje - tak probíhá
 většina partií v této variantě. **♙g4 ♗f8 18.♙d3 ♗g6**
 19.♙ed1 ♙d7 20.♗fe5 ♙d5 21.f4 ♙gd8 22.♗e3 ♙d6
 23.♙h5 b5 24.♙f3 a6 25.h4 ♗g7 26.h5 ♗f8 27.♙e2 h6
 28.c4 ♙xe5 29.fxe5 ♙d6d7 30.cxb5 axb5 31.a4 ♙b6
 32.axb5 ♙xd4 33.bxc6 ♗c7 34.♗c4 ♙c5 35.♗d6 1-0
 Suetin - Reichenbach, Bad Wildbad 1997. **18.♗e3**
♙gg8 19.c3 ♗g7 20.♗c2 ♗f6 21.♗b4 ♙g4 22.♗d2! h5
23.h3! ♙g6 24.♙xh5! Zatímco černý bude brát pěšce
 nazpět, prorazí bílý v centru. **♙h8 25.♙f3 ♙xh3**
26.♗c4± ♗b8 27.d5! exd5 cxd5 28.♙xd5 exd5
 29.♙xd5+ ♗c6 (♗c8 30.♗d6+) 30.♗d6+- **28.♗xd5!**
exd5 29.♙xd5+ ♗a6 ♗c6 30.♗d6+ ♗b8 31.♗e8 ♙c8
 32.♗d6+ ♗a8 33.♗xf6+- **30.♗d6 ♙c6 31.♙d3+ b5**
32.a4! ♗b6 33.axb5 ♙c5 34.♙f3 Útok rychle rozhodne.
 ♙c7 35.♙e3+ ♙c5 36.♗c8+ ♗xb5 37.c4+ ♗c6 38.♗xa7+
 ♗b6 39.♙d6+ ♗xa7 40.♙xc5+ ♗b7 41.♙b6+ 1-0

Německý tajný plán

Kap. 12.3. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘f6 4.♘g5 ♗xe4 5.♗xe4 ♗e7 6.♗xf6 ♗xf6

Zřejmě jedna z nejdůležitějších variant celé francouzské obrany, vyžadující od bílého velmi přesnou a konkrétní hru. Důvod je jasný - dlouhodobé faktory (dvojice střelců, neexistence slabín - vycházím z teze, že okamžitá výměna na f6 bílému nic nedá) hovoří spíše pro černého.

V této publikaci se zaměřím na často hrávanou variantu, v níž ovšem navrhuji méně časté (nicméně velmi silné) pokračování v 9. tahu, mající za cíl omezit působnost černých střelců. Jeho autorem je německý velmistr Stefan Kindermann, který také provedl nemilosrdnou exekuci ve vzorové partii. Prostudujete-li tento plán pozorně, našli jste dle mého mínění velmi dobrou (i když neregistrovanou) zbraň.

Kindermann - Lautier Baden-Baden 1992

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘f6 4.♘g5 ♗xe4 5.♗xe4 ♗e7 6.♗xf6 ♗xf6 7.♗f3 0-0 8.♗d2! Plán s dlouhou

rošádou a využitím převahy ve vývinu prostřednictvím postupu v centru je dobrým způsobem, jak se pokoušet o získání výhody. ♗e7 Úplně špatné je zřejmě dříve tak často hrávané b6? pro energické 9.♗xf6+ ♗xf6 10.♗d3 ♗b7 (♗d7 11.♗g5 g6 12.0-0-0 ♗b7 13.h4 h6 14.♗e4 ♗xd4 15.♗xh6 ♗g7 16.♗e3± Judasin - Drejev, Lyon 1994.) 11.♗g5! Náskok ve vývinu dává bílému jasně lepší šance:

A) 11...g6 12.0-0

A1) 12...♗c6 13.h4 ♗xd4 (♗f8 14.c3 e5 15.♗c4 ♗d7 16.h5 ♗a5 17.♗xh7 ♗xh7 18.hxg6+ ♗g8 19.♗f7+ ♗f7 20.gxf7+ ♗xf7 21.♗h4+- Brunner - Kovačević, SRN 1991) 14.h5 ♗xg2 15.♗xh7! ♗xh7 16.hxg6+ ♗g8 17.♗h6 ♗f3 18.gxf7+ ♗xf7 19.♗xf6 ♗xd2 20.♗g6+ ♗g7 (♗f8 21.♗xd2±) 21.♗xg7+ ♗xg7 22.♗g1 ♗f3 23.♗xg2+ ♗h8± Sax - Gurevič, Manila 1990;

A2) 12...♗d7?!N 13.h4 ♗ad8 14.h5 h6 15.♗h7! ♗xh7 16.hxg6+ ♗g8 17.♗xh6 ♗g7 (♗f8 18.gxf7+ ♗xf7 19.♗g5+ ♗g7 20.♗g6+-) 18.♗h7+ ♗g8 19.g7! ♗f8 20.♗dh1 ♗f8 21.gxf8 ♗xf8 22.♗h6 ♗xd4 23.♗g5! 1-0 Almasi - Kovačević, Balatonbereny 1993;

B) 11...h6 12.♗h7 ♗xd4 13.♗xf8 ♗xf8 14.c3 ♗h4 15.g3! ♗f6 16.♗f1 ♗d7 17.f4 ♗c5 18.0-0-0 ♗d5 (a5 19.♗c2 ♗c6 20.♗e3± Chandler - Prasad, Novi Sad 1990) 19.c4 ♗xd3+ 20.♗xd3 ♗c6 21.♗d4 ♗e7 22.♗e3 ♗f5 23.g4 ♗xg4 24.♗e5 ♗c8 25.♗g1 ♗h4 26.♗xg7 ♗xh2 27.♗e1 ♗d7 28.c5 ♗f2 29.c6 ♗e8 30.♗xe6+ ♗f8 31.♗e5 ♗d8 32.♗gg1 ♗c5+ 33.♗xc5+ bxc5 34.♗e5 ♗d4 35.♗xc5 ♗xf4 36.♗g3 ♗f1+ 37.♗c2 ♗f2+ 38.♗b3 f5 39.♗e3 f4 40.♗e1 h5 41.♗f5+ ♗f7+ 42.♗c3 h4 43.♗h1 ♗f3+ 44.♗d4 h3 45.♗e4 ♗f2 46.♗xh3 ♗g7 47.♗xf4 ♗xb2 48.♗a3 ♗c2 49.♗g3+ ♗g6+ 50.♗d5 ♗xa2 51.♗e6 1-0 Kindermann - Barejev, 1994;

Pozornost ovšem zasluhuje 8...♗d7 držící černého na dohled vyrovnání po 9.0-0-0 ♗e7 10.♗c4!

A) 10...c5 11.d5 exd5 (♗b6 12.♗xe6! ♗xc4 13.exf7+ ♗h8 14.♗c3±) 12.♗xd5 ♗f6 13.♗xf6+ ♗xf6 14.♗he1 ♗b6 15.♗e5±;

B) 10...♗f6! 11.♗xf6+ ♗xf6 12.♗he1 ♗b8 13.♗e5 b5!? 14.♗d3 (14.♗c6 ♗d6 15.♗xb8 bxc4 16.♗a5 c3! ♗b6 15.♗e3! ♗b7 16.g4 a6 17.f4 g6 18.g5 ♗g7 19.h4 ♗d5 20.♗b1 ♗d6 21.c3 b4!± v partii Jermolinskij - Barejev, Luzern 1997. Zhruba takto dle mého názoru vypadá tato varianta, hraji-li ji obě strany s citem.

9.♗c4 Považuji tento plán za lepší, než komplex variant vznikající po 9.♗d3 ♗d7 10.0-0-0 b6 11.h4 ♗b7

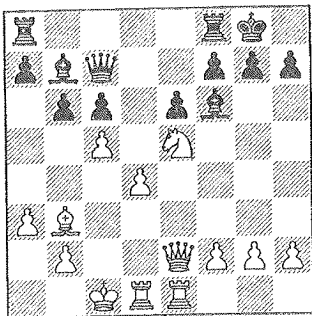
A) 12.♗b1 ♗f6 13.♗xf6+ ♗xf6 14.♗e2 ♗e7 15.♗g5 h6 16.f4 c5= Suetin - Barejev, Hastings 1991; B) 12.♗f5 h6 13.♗h3!? ♗c8 (♗f6 14.♗xf6+ ♗xf6 15.♗h7 ♗e8 16.♗xf6+ ♗xf6 17.g4±) 14.♗b1 c5 15.dxc5 bxc5 16.♗e2

B1) 16...♗c7? 17.♗xe6 fxe6 18.♗g5! ♗h8 (hxg5 19.♗xe6+ ♗f7 20.♗h7+!+-) 19.♗xe6 ♗b6 20.♗xf8 ♗xf8 21.♗f5± Hebben - Kajdanov, Hastings 1990;

B2) 16...♗b6+-; C) 12.♗f4 ♗f6 13.♗xf6+ (13.♗g5 ♗xf3 14.♗xf3 ♗d6 15.♗e5 c5= Minasjan - Tukmakov Lvov 1990) ♗xf6 14.♗g5 h6 15.♗h7 ♗e8 16.♗xf6+ ♗xf6 17.♗xf6 gxf6= Van den Wiel - Dochojan, Wijk 1990;

D) 12.♗h3 ♗f6! (Korespondenční partie Reynolds - Douaouria, 1993-97, kde černý chvilkově zaváhal tahem c5?! a velmi efektně prohrál po 13.♗g3 ♗h8 14.♗f4 cxd4 15.♗g5 ♗f6 16.♗e5 ♗e8 17.h5! ♗xh5 18.♗h4 f5 19.♗h1 g6 20.♗b5! ♗xb5 21.♗xh5 ♗xg5+ 22.♗xg5 ♗xe5 23.♗xh7+ 1-0 ukazuje, že i zde se musí mít černý velmi na pozoru.) 13.♗xf6+ ♗xf6 14.♗g5 h6 15.f4 c5 s dobrou protihrou černého dle Chandler - Dolmatov, Hastings 1989; 9...b6 10.0-0-0 ♗b7 11.♗he1 ♗c6!? ♗d7?! 12.d5;

11...d5 12. dxd5 exd5 13. d3 (Δ14. d5) 14. dxe5
 12. ♖e2 12.d5? d5 d4 13. d5 e6 14. a3 14. dxf7
 ♖xf7 (♙xf7? 15. dxe6+) 15. dxe6 ♖f8 16. dxc3= ♙f6
 17. ♖c4 d5 18. dxd5 cxd5 19. ♖c7 ♖e7!; 14. d3!?
 (Δc4) a5 15. a3 a4 16. dxf7! ♖xf7 17. dxe6 d5 18. c4
 dxc7 19. dxf7+ ♙xf7 20. d3→ d5 15. d3 ♖c7 16. c4
 d5 17. dxf6+! 17. d5 c5= 18. dxf7 (18. d5 exd5
 19. cxd5 d6) ♖xf7 19. dxf7 (19. ♖xe6? ♖f4+) ♙xf7
 20. ♖xe6+ ♙f8 21. d5 d6 dxf6 gx6? 18. d2 Δfxe5?
 19. dxf7+!+- 18. c5±

♙b7 je zcela vyřazen ze hry, Kindermannův plán zasluhuje velkou pozornost. ♖ad8 19. f4 ♖fe8 20. g4?

20. ♖e3± g6! (♖e7 21. d5g4; 20... bxc5 21. dxc5 ♖xd1+
 22. ♖xd1 ♖d8 23. dxf7! ♖xd1+ 24. ♙xd1 ♖d7+ 25. d6;
 20... dxe5 21. dxe5 ♖xd1+ 22. ♖xd1 ♖d8 23. d6;
 20... d6 21. d5g4 ♙e7 22. f5! exf5 23. d5 ♙f6 24. dxf7+
 ♖xf7 25. dxf7 ♖xe3 26. dxd8 ♖el 27. ♖el ♙xd8
 28. ♖e8+) 21. h4!? (21. g4) ♙h4 22. h1 ♙f6 23. ♖h3
 h5 24. g4 bxc5 25. gxh5 g5 26. fxg5 dxe5 27. dxe5
 ♖xe5 28. g6→ ♖e7 21. ♖e3 ♙a6 22. ♖c3 c2. g5 dxe5
 23. dxe5 ♖ed7 24. ♖xd7 ♖ed7 25. d1 ♖xd1+
 26. ♙xd1± bxc5 23. dxc5 ♖ed7= 24. ♖xd7 ♖xd7
 25. d2 25. d1? ♖xd1+ 26. dxd1 g5!+ h6 26. d6b1
 26. ♖f3 d5 27. ♖e3!? ♖d8 27. ♖f3 dxe5 28. ♖xe5 d2
 29. ♖e1! 29. ♖xc6? d3 30. dxd3 ♖xd3+ 31. ♙a2
 ♖c4+-+ ♖h4? d3 30. dxd3 ♖xd3+ 31. ♖xd3 ♖xd3=;
 29... ♖d4!? 30. d1! (30. ♖xc6? ♖xc2 31. dxc2 d3+
 32. d1 ♖f2+-; 30. ♖e4? d3! (Lautier) 31. ♖xd4
 dxc2+ 32. d1 ♖xd4 33. dxc2 ♖xf4?)

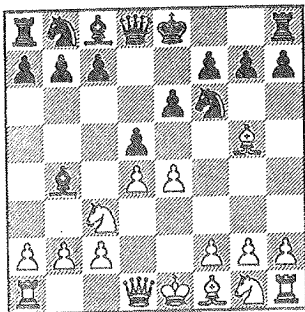
A) 30... ♖xd1+?! 31. ♖xd1 ♖xd1+ (♖xc5?
 32. ♖d8+ ♖f8 33. d5h7+-) 32. dxd1 d6 33. d2 Δ
 d3-b4-a5±;

B) a) 30... d4!+;
 30. ♖c1+- x6 g6 ♖h2 31. ♖xc6 ♖xc2 32. ♖a8+ ♙h7
 33. ♖e4+ 31. ♖xc6 d4 32. f5 ♖f6 ♖xc2 33. dxc2
 33. fxg6 ♙g7 34. exf7 d3 35. f8 ♖+ ♙f8 36. ♖c8+ ♙g7
 37. ♖b7+ ♙g8 38. dxd3 ♖xd3 39. c6 ♖g6 40. ♙a1 ♖g5
 41. ♖f1 1-0 (Základ poznámek ke střední hře tvoří
 Kindermannovy komentáře z ŠI.)

C12 Což takhle dát si špenát ?

Asi Vás překvapil název této kapitoly, který by se spíše hodil do pořadí „Videostop“ či „Pro pamětníky“. Přesto není ale tak úplně od věci. Tak jako někdo nemá rád špenát, koprovou omáčku, krupicovou kaši nebo nějakého „nelogického“ opozičního politika, hráči hrající francouzskou nemají v oblíbenosti tuto Mac-Cutchenovu obranu. Černý až příliš dává na vědomí, že bude „šejdit“ již od prvních tahů, protože o nějaké hluboké strategické koncepci nemůže být řeči.

Kap. 13. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.dxc3 d6 4.g5 ♙b4!?

Velmi stará varianta, v současnosti díky své strategické bezduchosti opomenutá ležící na dně šuplíku, možná čekající na své znovuvzkříšení. Černý plánuje vyvinout tlak na bod c3, kde musí ale vyměnit svého střelce. Poté ale vynikne oslabení čených polí, které ještě zdůrazní tah c7-c5. V jednoduchosti plány obou stran:

- bílý po výměně ♙b4xc3 převede střelce ♙g5-c1-a3
- aktivizace královské věže po h2-h4 a ♖h1-h3
- tlak na královském křídle

Černý disponuje následujícími plány:

- výměna na c3 s dalším ♖d8-a5
- další kombinování tlaku po c sloupci a diagonále e1-a5 na bílého krále uhnížděného zpravidla na d2.

Vozka - Kupšovský kor. 1993

1.e4 e6 2.d4 d5 3.dxc3 d6 4.g5 ♙b4 5.e5 h6
 6.dxc1!?

Velmi zajímavý tah, nezaslouženě poněkud

zapomenutý a nepoužívaný. Bílý v této pozici disponuje kromě zásadního a nepoužívanějšího 6. d2 i tahy 6.exf6 nebo 6. d3. Vzhledem k trvalé

pasivitě černého střelce na c8 a slabého královského křídla není celá varianta v současnosti vůbec oblíbená. 6. d2 Qxc3 7. bxc3 e4 8. ♖g4

A) 8... ♘f8 9. h4!? c5 10. d3 ♗xd2 11. ♕xd2 c4 12. ♗e2 ♗c6 13. ♖h3!? ♗e7 (♗d7!? 14. h5 b5 15. ♖g3 ♖g8 16. ♗f3 a5 17. ♗h4 ♗e8 18. f4 ♗e7±) 14. h5 ♗f5 (♗d7!?) 15. ♗f3 ♗d7 16. ♖f4! Bílý připravuje pěšcový nástup na královském křídle, černému možnost podobné protiakce na dámském křídle zatím chybí. Bílý král na d2 plní výbornou obrannou funkci pěšců c2 a c3, navíc nepřekáží věžím na královském křídle. b5 17. g4 ♗e7 18. ♗h4 ♗g8 (a5 19. ♗g6+ ♗xg6 20. ♗xg6 ♗e8 21. ♖ah1 ♗e7 22. ♖xh6 ♖xh6 23. ♖xh6 ♖xg6 24. ♖h7+--) 19. ♖g1 ♖h7 20. g5 ♗xg5 21. ♖xg5± Bílý si otevřel sloupec g, nyní půjde o to, jak popichnout černého krále přes pole g7. ♗f5 (a5 17. ♗g3 b4 23. ♖f6 ♖f8 24. h6 a černý je až "druhý") 22. ♗xf5 exf5 23. ♖hg3 ♖b6 24. ♖f3 b4!? (♗e6 25. ♖g2 a bod g7 padne do rukou dobyvatelů.) 25. ♖xd5 bxc3+ 26. ♖xc3 ♖d8 27. ♖c5 ♗e6 (♖xc5 28. dxc5 ♗e6+ 29. ♗e3 ♖d5 30. f4 ♖xc5 31. ♖a3±) 28. ♖xb6 axb6 29. ♗e3 b5 (♖a8 30. ♗xc4 ♖c8 31. ♗d3 ♗f8 32. ♗xe6 ♖xc3+ 33. ♗xc3 ♖xe6+--) 30. ♖a3! f4+ (♖h6 31. ♖a5 ♗d7 32. f4 s dalším postupem d4--d5.) 31. ♗e4 ♖h6 32. c3 f6 33. exf6 ♗xf6 34. ♖xb5+-- f3 35. ♖f1 ♗f7 36. ♖e5! ♖b8 37. d5?? (37. ♗h3 s postupným odebráním pěšců. Tahem v partii dostává černý šanci, kterou nevyužije.) ♖b2 (♖b1! 38. ♖a8+ ♗h7 39. ♗xc4 ♖e1+ 40. ♗d4 ♖f4+ 41. ♗c5 ♖xe5 a bílý musí hledat záchranu ve svých postoupilých pěšcích.) 38. ♗e3? (38. ♗xc4 ♖x2 39. ♖a8+ ♗h7 40. ♗e3 ♖b2 41. ♖h8 a černého nezachrání ani jeho pěšec na f3.) ♖c2?? (♖b1 s podobnými variantami jako v předminulé poznámce.) 39. ♗xc4 ♗h7?? 40. ♗d3+ 1-0 Vysocin - Moskalenko, Jalta 1996. Bílým precizně a přesně strategicky sehraná partie, s velkými taktickými chybami pravděpodobně v časové tísní;

B) 8... g6 9. ♗c1!? (9. d3 ♗xd2 10. ♗xd2 c5 11. ♗f3 ♗c6±) c5 10. d3 ♗xc3 11. dxc5 ♖a5 (♗c6 12. ♗f3 ♖a5 13. 0-0±; 11... ♖c7 12. ♗f3 ♗d7 13. 0-0 ♗xc5 14. ♖e1±; 11... ♗d7!? 12. ♗f3 ♗xc5±) 12. ♗d2 ♖a4 13. h3 (13. ♖f3 ♗e4! 14. ♗xe4 dxe4 15. ♖c3 ♗d7 16. ♗e2

♗b5 17. ♗g3 ♗c6 18. ♖b3 ♗d4=) ♗e4 (h5!? 14. ♖xa4+ ♗xa4= Keres) 14. ♗e2 (14. ♗f3 ♗xc5=) ♗xc3 15. ♖f3 ♖h4!? Černý odmítl hladké vyrovnání v koncove, snaží se udržet získanou materiální výhodu. Narazí však na taktické soukolí nejohrovnějšího hráče všech dob. 16. 0-0 ♗e6 17. g3 ♖e7 18. ♖e3 ♗d3? 19. cxd3 ♗b2 20. a4 ♗g7 21. ♗c1+ s dalším ♗a3 a okupací černých polí - to je právě ten důvod, proč bílý obětoval pěšce.) 19. ♖ab1± ♖c8 20. ♗b5 ♗f8 (a6 21. ♗xc6 ♖xc6 22. ♗b4±) 21. c4! dxc4 22. ♖fc1 Bílý otvírá pozici, aby získal více prostoru pro své neposedné figury. b6 23. ♖xc4 ♗b8 (♗g7!?) 24. ♗d4 a6? Černý ke své škodě oddaluje spojení věží s nejasnou hrou. (♗g7±) 25. ♗xd7 ♗bxd7 26. a4!± ♗g7?! (a5!? 27. ♗b5 ♗g7 28. ♗d6 ♖cd8±) 27. a5! bxa5? (b5 28. ♖c2 s dalším ♖bc1, ♗b4 28... ♗a4 29. ♗c6 ♖e8 30. ♖bc1±) 28. ♖bc1! Připravuje rozhodující vazbu ♗c5. g5 29. ♖xa5 1-0 Tal - Vooremaa, Tallinn 1981. Typická talovská partie s návodem pro budoucí podnikatele: mála investice na počátku, dlouhodobá agresivní politika zakončená konkurenční chybou a sklizením zaslouženého ovoce. (♗b7 30. ♗b4+--).

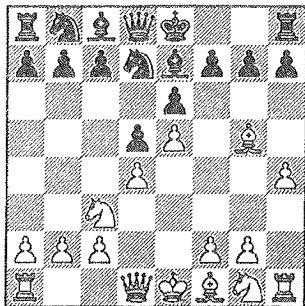
6... ♗e4 7. ♖g4 ♗f8 8.a3! Nový plán, jehož úskali černý zcela neprohlédl. ♗xc3+ 9. bxc3 c5 10. d3 ♗xc3 11. dxc5 ♗c6 ♖a5 12. ♖b4! a bílý si narovná svoji pěšcovou strukturu s výhodou. 12. ♗f3! 12. ♗d2 f5 ♖a5 f5 13. exf6 ♖xf6 14. ♗b2 e5 15. ♖h4 g5! 16. ♖g3 e4 17. ♗xe4 dxe4 (♖e6 18. ♖d6+--) 18. ♗d2!+ 13. 0-0 ♖a4 ♖xc5 14. a4 a5 15. ♗a3 ♗b4 s ne nepodobnou pozicí jako v partii Tal - Vooremaa. Bílý v těchto typech pozic má díky svému dlouhonožnému střelci na a3 výborné perspektivy. 16. ♗d4 ♗g8! 17. ♗b3 s kompenzací za pěšce. 14. ♖h5 ♗e4 15. ♖b1 a6 Stálo za vyzkoušení když už trpět, tak alespoň za pěšce okamžitě po ♗xc5! 16. ♖e1 ♗xc5 17. ♗g5 ♗d8 g6 18. ♗xg6 ♖xg6 19. ♖f3+ ♗e8 20. ♖f7+ ♗d7 21. ♖f6+ ♗e7 22. ♖xh8+-- 18. ♖b4 ♖e8 ♖d7 19. ♗h7+ ♗e7 (♗e8) 20. ♗xh6 ♗xd3 21. ♗xg7+-- 19. ♗h7+! ♗e7 20. ♗xh6! ♗xd3 21. cxd3 ♖g8 22. ♗g5+ ♗d7 23. ♖h4 ♗c6? ♗c7 24. ♗f8+ 1-0

Celý postup je velká tragédie pro černého - nemožnost schovat krále společně s taktickými dírami činí tuto variantu pro černého nepřitažlivou, a tak černému nezbyvá než jít o dům dál.

C13 Zcela korektní obět' pěšce

Důležitá partie se dá vyhrát několika způsoby, Luděk Pachman dokonce o „umění“ vyhrát rozhodující partii napsal několik knih. Nevím jaké máte zkušenosti vy, ale snad každý šachista by rád vyhrál každou partii. Možností je několik, většina hráčů ale sází jen na jednu jedinou kartu: vytvořit na 64 polích takový zmatek, ve kterém se soupeř nevyzná. Průběh bývá standardní: většinou výběr padne na nějaký gambit. Každý gambit bývá dobrým zvykem odmítnout. Alechin-Chatardův útok (shodou okolností byl Chatard francouzský amatér) prošel za dobu své existence mnoho fázemi. V každém případě se za vyvrácené považovalo přijetí pěšce. Naštěstí se za posledních 80 let netravněformovaly názory jen politické.

Kap. 14.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♗c3 ♖f6 4.♙g5 ♚e7 5.e5 ♖f7 6.h4

Jak bylo již o něco výše řečeno, přijetí pěšce se považovalo za absolutně nemožné. Proto černí vymýšleli mnoho jiných pokračování, se kterými nebyli nějak úspěšní. Pokud černý nepřijme oběť pěšce, musí jeho král hledat útulek buď:

- na f8, jehož nevýhody jsou zřejmé na první pohled dlouhodobě zazděná věž na h8 a ztráta souhry figur

- v malé rocháde, tam ale potom má tah h4 velký význam, navíc se černý nevyhne tahu h7-h6 a vytvoří tak objekt pro oběť některé „přebytečné“ bílé figury.

Nisipeanu - Florean Rumunsko 1995

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♗c3 ♖f6 4.♙g5 ♚e7 5.e5 ♖f7 6.h4 a6 Nejčastější způsob odmítnutí, černý zkoušel kromě přijetí ještě mnoho tahů, výsledky jsou ale přijatelnější pro bílé...

6...c5 7.♗xe7 ♗xe7 Velmi zajímavý tah, lepší než ♗xe7. Černý je nucen obětovat kvalitu, doufá však ve slibnou kompenzaci. Snad jen stojí za připomenutí, že již 50. letch byla tato varianta hodnocena jako nekorektní. 8.♗b5! 0-0 9.♗c7 ♗xe5 10.♗xa8 cxd4 11.♗xd4 ♗b6 Bílý ztratí ♗a8, černý má za kvalitu pěšce a pozici bez viditelných slabin. Ačkoliv akcie bílého jsou vyšší, ani černou pozici nelze podceňovat. 12.♗d2 ♗d6 13.♗e2 ♗d7 14.h5 f6 15.0-0-0 ♗f7 16.f4 ♗xa8 17.♗f3 ♗h6 (♗c8!?) 18.♗d4 ♗e7 19.g4 e5 20.g5 Černému se manévry jezdci nepovedly, takto promrháný čas bílý využil k nástupu na královském křídle. ♗h5f3 21.♗xf5 ♗xf5 22.gxf6 gxf6 23.fxe5 fxe5 24.♗h1+ ♗h8 25.♗g4 d4 26.♗xf5 ♗xf5 27.♗g5 ♗h6 28.♗xh6 ♗xh6 29.♗df1 1-0 Chalifman - Levin, Riga 1988. Varianta není tak jednoznačná, jak to „předvedl“ černý, musí být však mnohem opatrnější;

6...h6 Nepříliš populární pokračování, černý král může nalézt útočiště snad jen na královském křídle, potom vložka h4 a h6 přijde vhod pouze bílému. 7.♗e3 c5 8.♗g4 g6 9.♗f3 ♗c6 10.dxc5 ♗xc5 12.♗xe5 11.♗xe5 ♗xe5 12.♗g3 11.0-0-0 a6 (♗d7 12.♗b5 a6 13.♗d6+?! ♗xd6 14.♗xd6 ♗e4?) 12.♗xc5 ♗xc5 13.♗e4 ♗e7 14.♗f4 b5 15.♗d6+ ♗xd6 16.♗xd6 ♗a7? (♗f6! 17.♗g3 ♗f7 18.h5!) 17.♗d4! ♗d7 (♗xd4 18.♗xd4+; 17...♗d7 18.♗xc6 ♗xc6 19.♗d4+; 17...♗b8 18.♗xb5 axb5 19.♗d4) 18.♗xb5! axb5 19.♗xf7+ 1-0 Hellers - Barejev, Gausdal 1986. Černý skalní příznivce francouzské neměl šťastnou ruku při vykrývání hrozeb, „rétioušský“ manévry ♗a8-a7 nebyl na místě. (♗xd6 20.♗xb5+ ♗c5 21.♗xa7 ♗xa7 22.♗xa7+);

6...f6 Velmi zajímavé pokračování, černý sice přijde o možnost rochády, doufá však v aktivní figurovou hru. 7.♗h5+ ♗f8 8.exf6 ♗xf6 9.♗e2! c5 10.dxc5 b6! 11.c6 ♗xc6 12.♗f3 ♗f7 13.♗f4 ♗d6 14.♗xd6 ♗xd6 15.0-0-0 ♗e8 16.♗b5 ♗b8 17.h5 h6 (e5!?) 18.♗bd4 ♗xd4 19.♗e5+! ♗g8 20.♗xd4+ ♗d7 (♗a6 21.♗b4 ♗xf7 22.♗xf7 ♗xh5 23.g4; 20...♗e4!?) 21.♗g4 ♗d6! 22.♗d3! ♗f8?? (♗e7 23.♗g6 ♗h8) 23.♗g6+ 1-0 Stefansson - Bricard, Reykjavik 1993. Černý už už sahal po vyrovnání, slabší chvílka; si ale vybrala svou daň. (♗h8 24.♗d3 ♗g8 25.♗xh6+);

6...0-0 Velmi riskantní pokračování. 7.♗d3 f5 8.♗h3! ♗c6! 9.♗e2 ♗b4 10.♗ef4 ♗xd3+ 11.♗xd3 ♗b6 12.0-0-0 ♗d7 (♗c4 13.♗h1 c5 14.g4 ♗a5 15.♗b1 ♗b4 16.♗b3 cxd4 17.♗d3 ♗xb3 18.axb3 ♗xg5 19.♗xg5 ♗b6 20.♗c5+) 13.♗h1 ♗c4 (c5?! 14.dxc5 ♗c4 15.♗xd5! ♗xg5+ 16.♗xg5 ♗xe5 17.♗e2+) 14.g4 c5 15.dxc5! (15.♗h6 gxf6 16.gxf5+ ♗h8 17.fxe6 ♗xe6 18.♗g6+! hxg6 19.♗xg6 ♗f7 20.♗f4+; 15.♗g3!?) ♗a5! (fxg4 16.♗xd5! N exd5 17.♗xd5+ ♗h8 18.♗xd7 ♗a5 19.a3 ♗xa3 20.♗xg4!?) 16.♗b1 ♗xc5 (♗xg5! 17.hxg5!) 17.gxf5 ♗xf5 18.♗f6! ♗f8 (♗xf6 19.exf6 ♗xf6 20.♗xg7+ ♗xg7 21.♗h5+; 18...♗xf6 19.exf6 ♗xf6 20.♗h5+) 19.♗g3 ♗xf6 (♗b6 20.♗d3 ♗c8 21.♗a1= g6 22.h5 ♗xh5 23.♗h4!) 20.exf6 ♗c8 21.f7+!- ♗xf7 (♗h8 22.♗g6+ hxg6 23.♗xg6+); 22.♗g5+ ♗e8 (♗g8 23.♗d3; 22...♗e7 23.♗xd5+! exd5 24.♗e1+ ♗f6 25.♗f4+ ♗g6 26.h5+) 23.♗gxe6 ♗b4 24.♗c3! ♗a3+! (♗xc3 25.bxc3 ♗a3 26.♗xg7+ ♗f7 27.♗xd5) 25.♗xa3 1-0 Zezulkina - Lempert, Czestochowa 1991. Výhruška pro všechny "Francouze": malou rochadu v případě zablokovaného centra není radno dělat!

7.♗g4 ♗xg5 8.hxg5 c5 9.g6 f5 10.♗f4 h6 11.dxc5 0-0 12.0-0-0! ♗xc5?! ♗c6 13.♗xd5! exd5 14.♗xd5 ♗xc5 15.♗d6! ♗e7 16.♗f3+ ♗f6 17.♗c4+ ♗xc4 18.♗xc4+ ♗h8 19.♗e1 ♗f8 20.♗g5+ 13.♗c4! ♗e8 14.♗xd5! 14.♗xd5? gxf6 15.♗xh6 ♗e7 16.♗xd5 exd5 17.♗xd5+ (17.♗xd5 ♗e6+) ♗e6 18.g7 ♗xg7

Ěg8 23.Ěd1 1-0 Leiber - Holmberg, kor. 1991. Ani korespondenční hráči to nemají lehké... Ůd6 15.f4

Ěg3 f6? 16.fxe5 fxe5 17.Ůh5+ g6 18.Ůg5

A) 18...Ěd4 19.Ěf6+ Ěf7 (Ěd8 20.c3+-)

20.Ěc4+ Ěe6 21.Ěe4!+-;

B) 18...0-0 19.Ěc4! Ěg7 20.Ěf4 exf4 21.Ěxd6

cxd6 22.Ůxf4 Ěd7 23.g4+-;

16.Ůe3! Ěxh1 17.fxe5 Ůd8 18.Ěf6+ gxf6 19.Ěxd8+

Ěxd8 20.Ůd4+ Ěe8 21.Ěb5+ c6 22.exf6 Ěd7 23.Ěd3!

Ěc8? Ěg3 24.Ůd6 Ěd8 25.Ůxg3± 24.Ůd6 Ěd8 25.Ůf5

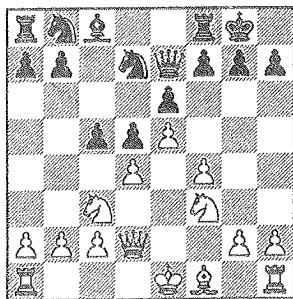
Ěc7 26.Ěxd7 1-0

Pravdu měl nejspíš Tarrasch, který tvrdil, že KAŽDÝ gambit se dá vyvrátit jeho přijetím, vyjma dámského. Nejspíš na tom něco bude, jenom se to nesmí s tou žravostí přehnat.

C14 Pouze pro vážné

Šachisté se dělí na dvě základní skupiny: první skupinu tvoří šachisté, kteří hrají šachy pouze pro zábavu. Sem patří např. dědové z Malé Lhoty, kteří chodí hrát šachy v neděli do místní restaurace IV. cenové skupiny. Druhá skupina jsou turnajoví ostřílení borci, kteří více než doma jsou na turnaji, kde bojují o první místa, ELO body a ti chudší o přežití. Zatím co v hospůdce přijdou na pořad různé věci či méně náročné gambity, v důležitých turnajových partiích na Vás čeká výzkouška určité věci „normálnějšího“. To „normálnější“ je právě naše varianta. Černý se nesnaží bílého nějak oblafnout, ale v regulérním boji muže proti muži bílého přehráť. Že ani bílý to nemusí mít jednoduché, o tom vypráví tato varianta.

Kap. 15.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ěc3 Ěf6 4.Ěg5 Ěe7 5.e5 Ěfd7 6.Ěxe7 Ůxe7 7.f4 0-0 8.Ěf3 c5 9.Ůd2

Z celého konglomerátu variant jsem vybral tu nejdůležitější. Stejně jako v indexu C11 zde jde o pozici s rochádami na opačnou stranu s typickou francouzskou pěšcovou strukturou. S jakými plány do toho obě strany jdou?

Bílý obsadí pole d4 jezdcem a poškádlí černého postupem h pěšce až do blízkosti černého krále. Nevychýbá se ani možné koncove, protože černý střelec je většinou pouze do počtu.

Černý získává protihru nástupem pěšců dámského křídla při obsazení sloupce c věží. K odvrácení hrozeb svému králi (někdy i preventivně) používá postup f6.

Almasi - Züger Altensteig 1993

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ěc3 Ěf6 4.Ěg5 Ěe7 5.e5 Ěfd7

6.Ěxe7 Ůxe7 7.f4 0-0 8.Ěf3 c5 9.Ůd2 Ěc6 10.dxc5

Ůxc5 11.0-0 Ěb6 a6 12.Ěd3 Ěd8 13.Ěhe1 b5

14.Ěe2 Samozřejmě jde o pole d4 pro jezdce. Ěb6

15.Ěed4 Ěxd4 16.Ěxd4 g6 Černý má ještě nevyvinuté

dámské skladiště, bílý má prozatím volnou ruku na

druhé straně. 17.Ěb3 Ůf8 18.g4 a5 19.f5 (19.Ěxb5 by

dalo černému možnost protihry na b sloupci.) a4

20.Ěd4 b4 21.fxg6 hxg6 22.Ěf1 Na významu získal

sloupec f a neopatrně tahem g6 oslabené pole f6. b3

23.cxb3 axb3 24.Ěxb3 Ůg7 K velkému zamyšlení nad

otevřenými sloupci a a b bílého nutilo "táčenoje" Ěa6!

25.Ěb1 Ěxd3+ 26.Ůxd3 Ěc4!→ 25.Ůg5 Ěd7 26.Ěb1

Ěa4 27.Ěf6?! Ěd7 (Ěxb3 28.axb3 Ěd7 29.h4 je pouze

přehození tahu.) 28.h4 Ěxb3 29.axb3 d4 (ΔĚdb8!?

30.Ěd1 Ěxf6 31.Ěxf6 Ůh7 32.h5 Ěf8±) 30.Ěe4 Ěab8

31.Ědf1 Ěxf6 Pro černého bohužel vynucené, brát

kvalitu měl před malým okamžikem, nyní dělá jen z

nouze ctnost. 32.exf6 Ůf8 33.Ěxg6! fxg6 34.Ůxg6+

Ěh8 35.Ůh5+ Ěg8 36.f7+ Ěg7 37.Ůg5+ Ěh7 38.Ěf6

Ěd5 39.Ůg6+ Ěh8 40.Ěxe6 1-0 Almasi - Pčola, Rimavská Sobota 1992. Almasiho oblíbená varianta, slovenská naděje to neměla vůbec jednoduché.

12.h4!? 12.Ěd4 Ěd7 13.Ěb1 Ěac8 14.Ěe2 Ěxd4 (Ěa5

15.Ěb3 Ěxb3 16.cxb3±) 15.Ůxd4 Ůa5 (Ůxd4=

Korčoj však chtěl, jak bývá jeho dobrým zvykem,

vyvolat komplikace a partii rozhodnout protiútokem.)

16.Ěh1 Ěc4 (Ěxc3 17.Ůxc3 Ůxc3 18.bxc3 Ěa4 19.Ěf3

Ěc8 20.c4± standardní "sicijská" oběť nepřinášá

černému příliš pozitivního.) 17.Ěf3 b5 18.Ěxc4 Ěxc4

19.Ůd2 b4 20.Ěe2 Ěfc8 21.Ěd4 Ůc7 22.Ěd3 a5 23.Ěe1

a4 24.g4 h6 Pozice vyhlíží, jako by černý svým

pěšcovým nástupem bílého předběhl. Ale pěšci před

vlastním králem by měli přeci jen zůstat v základním

postavení, nemyslíš Viktor? (b3? 25.axb3 axb3

26.cxb3±; 24...a3 25.b3 Ěc3 26.Ěee3 Ůc5 27.Ěg3 Ěb5

28.Ěde3±) 25.h4 (25.f5? exf5 26.gxf5 Ěxd4! 27.Ěxd4

Ěxf5+ pravděpodobně v to doufal Korčoj,

skutečnost k němu bude krutější.) Ůa7 26.h5 Ěa8

27.g5 Poslední tři tahy černého jsou poněkud matné,

bílý se svými pěšci na královském křídle klepe na

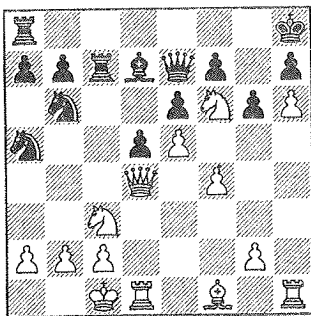
královskou rezidenci. hxg5 28.f5? Bílý přilévá olej do ohně, pohodlnou výhodu měl po $28.\text{fxg5}\pm \text{exf5}$ $29.\text{Wxg5 } \text{Exd4 } 30.\text{Wg3! } \text{g6 } (\text{Wg4 } 31.\text{Wxg4 } \text{fxg4 } 32.\text{h6+-})$ $31.\text{hxg6 } \text{Wg4 } 32.\text{Wxg4 } \text{fxg4 } 33.\text{gxf7+ } \text{Wf8}$ $34.\text{Wh6+ } \text{Wxf7 } 35.\text{Wf6+ } 1-0$ Wedberg - Korčňoj, Haninge 1988. I mistr protiútoku, jakým je Korčňoj, se nemusí vždy k protiútoku dostat, ale přesto je partie typická pro danou variantu, kde jsou přimíchány prvky sicilské obrany. $\text{Qd7 13.h5 } \text{Wfc8 14.h6!}$ Postup pěšce až na h6 je důležitý pro všechny podobné pozice po výměně černopolních střelců: po tahu $\Delta\text{g7-g6}$ je pole f6 příliš exponováno. $\text{g6 15.h2h1-Qa5 } \text{Eb4}$

A) $16.\text{Wg4? } \text{Wsa5! } (d4\text{f7})$;

B) $16.\text{Eb1 } \text{Ea4 } 17.\text{Wg4! } \text{Exc3+ } 18.\text{bxc3+}$;

C) $16.\text{a3!}$;

$16.\text{Wd4 } \text{We7 } 17.\text{Wg4 } \text{Wc7? } \text{Ec6!} \triangle \text{Eb4, } \text{Ea4 } 18.\text{Wf6+ } \text{Wh8}$

$19.\text{Wfxd5!}\pm$ Jezdcové eldorádo nakonec provedl lépe bílý. $\text{Wxd5 } 20.\text{Wxd5 } \text{exd5 } 21.\text{e6+ } \text{f6 } 22.\text{exd7 } \text{Wxd7 } 23.\text{Qb5 } \text{Qc6 } 24.\text{Qxc6 } \text{bxc6 } 25.\text{Whe1}$ Bílý oslabil kryt černého krále, což mu při materiálu na šachovnici uchováva výhodu. $\text{Wd6 } 26.\text{c4! } \text{Wc8} \square \text{c5? } 27.\text{We3! } \text{d4 } 28.\text{We8+ } 27.\text{e4! } \text{Wg8 } 28.\text{f5 } \text{Wf8 } 29.\text{We3 } \text{Wf7 } 30.\text{Wc3! } \text{Wf8 } \text{Wcd8!?}$ s překrytím pole d5. $31.\text{Eb1!+- } \text{We8?! } 32.\text{cxd5! } \text{cxd5 } \text{Wxcl } 33.\text{Wxl } \text{cxd5 } 34.\text{Wc6+- } 33.\text{Wxc8 } \text{Wxe8 } 34.\text{Wxf6 } \text{d4 } 35.\text{We6+ } \text{Wxe6 } 36.\text{fxe6 } \text{Wd5 } 37.\text{Wcl } 37.\text{Qc2+- } 37.\text{Wcl } \text{Wf8 } 38.\text{Wf1+ } \text{Wg7 } 39.\text{Wf7+ } \text{Qxe6 } 40.\text{Wxh7 } \text{Wg5? } 41.\text{Wc7+! } \text{Wxe7 } 42.\text{h7 } 1-0$

Bílá dáma by si zasloužila pochvalu za předvedení sólový tanec. Partie ale nemusí mít vždy takto jednoduchý průběh, který by se dal shrnout stručně několika slovy - bum, bum a mat. Černý většinou může přinutit bílého k výměně dam a tím ho zbavit útočných vyhlídek ve střední hře. Pokud se ale černému nepodaří získat protihru pomocí tahu f6, pak je vzniklá koncovka pro něj jen utrpením. V hlavních rojích si zahráli po dvou letech od předcházející partie oba hráči (dokonce totožnými barvami). Režisér partie byl bílý jezdec, statisty zastupoval

černý střelec.

Almasi - Züger Horgen 1995

$1.\text{e4 } \text{e6 } 2.\text{d4 } \text{d5 } 3.\text{Wc3 } \text{Wf6 } 4.\text{Qg5 } \text{Qe7 } 5.\text{e5 } \text{Wfd7 } 6.\text{Qxe7 } \text{Wxe7 } 7.\text{f4 } 0-0$ $8.\text{Wf3 } \text{c5 } 9.\text{Wd2 } \text{Wc6 } 10.\text{dxc5 } \text{Wxc5 } 11.0-0-0$ $Wb6$ $12.\text{Wb1 } \text{Qd7 } 13.\text{Qd3 } \text{Eb4 } 14.\text{a3 } \text{a5 } 15.\text{Wf1 } \text{Wf8 } 16.\text{Wf2 } \text{Wxd3 } 17.\text{cxd3 } \text{Qa4 } 18.\text{Wxa4 } \text{Qxa4 } 19.\text{Wxc5 } \text{Wxc5 } 20.\text{Wc1}$ V partii vznikne klasická koncovka Wx+Q , ve které jsou šance, jak už to ve francouzské bývá dobrým zvykem, pouze na straně bílého. $\text{b6 } 21.\text{Wd4 } \text{Wac8 } 22.\text{b3 } \text{Qd7 } 23.\text{Qb2 } \text{Wf8 } 24.\text{Wce1}$ Měnit na c5 nemá smysl, černý by si pouze naroval svou pěšcovou strukturu, a tak následuje fáze nudného lavirování. $\text{Qe7 } 25.\text{Wc3 } \text{h5 } 26.\text{Wh3 } \text{g6 } 27.\text{Wc3 } \text{WSc7 } 28.\text{We2 } \text{Wc3 } 29.\text{Wd1 } \text{Wc7 } 30.\text{g3 } \text{Wg8 } 31.\text{Wf1 } \text{Wgc8 } 32.\text{Wd2 } \text{Qe8 } 33.\text{Wc2 } \text{Wc5 } 34.\text{Wfc1 } \text{Qd7 } 35.\text{Wf1 } \text{Qe8 } 36.\text{Wf2 } \text{Qd7 } 37.\text{Wc1 } \text{WSc7 } 38.\text{Qd2 } \text{Wc8 } 39.\text{Wf1 } \text{Wa8 } 40.\text{Wfc1 } \text{Wac8 } 41.\text{Wf3 } \text{Qd8 } 42.\text{Qg5 } \text{Wxc2+ } \text{Qe7?!}$ nelze pro malý taktický trik $43.\text{Wxc5 } \text{bxc5 } 44.\text{d4 } \text{c4 } 45.\text{bxc4 } \text{dxc4 } 46.\text{Wc4. } 43.\text{Wxc2 } \text{Wxc2+ } 44.\text{Wxc2 } \text{Qe7}$ Chvilkové nepozornosti černého využili bílý k výměně veškerého těžkého materiálu. $45.\text{Wc3 } \text{Qb5 } 46.\text{Wf3 } \text{Qd7 } 47.\text{Wc1 } \text{Qc6 } 48.\text{Wc2 } \text{Qc7 } 49.\text{b4 } \text{Qa4 } 50.\text{Wd4 } \text{Qd7 } 51.\text{Wf3 } \text{Qc7 } 52.\text{Qg5 } \text{Qe8 } 53.\text{Wh7 } \text{Qa4 } 54.\text{Wf6 } \text{Qb5 } 55.\text{bxa5 } \text{bxa5 } 56.\text{f5!}$ Důležitý tah. Bílý si připravuje pochod krále na g5, navíc černý nemůže drzého pěšce ničím sebrat. $\text{Qb6 } 57.\text{fxg6 } \text{fxg6 } 58.\text{Wh7 } \text{Qe8 } 59.\text{Wf8 } \text{Qf7 } 60.\text{h4 } \text{Qb5 } 61.\text{d4 } \text{Qa4 } 62.\text{Qb2 } \text{Qb5 } 63.\text{Qb3 } \text{Qb6 } 64.\text{Wd7+ } \text{Qb5 } 65.\text{Wc5 } \text{Qb6 } 66.\text{Qb3 } \text{Qc6 } 67.\text{Qd3 } \text{Qb5 } 68.\text{Qb2 } \text{Qc6 } 69.\text{Qd2}$ Směr: královské křídlo. $\text{Qd7 } 70.\text{Qe3 } \text{Qe7 } 71.\text{Wf4 } \text{Qe8 } 72.\text{Qg5 } \text{Qf7 } 73.\text{Wd3 } \text{Qa4 } 74.\text{Wc5 } \text{Qc2 } 75.\text{Wb7 } \text{a4}$ Bílý vynutil důležitý postup $\Delta\text{a5-a4}$, po jehož dobytí partie končí. $76.\text{Qh6 } \text{Qf8 } 77.\text{Qc5 } \text{Qf7 } 78.\text{Qg5 } \text{Qb3 } 79.\text{Wf4 } \text{Qd1 } 80.\text{Qe3}$ Sebrání pěšce a4 si už černý ukázat nenechal. 1-0

Režie by si zasloužila nominaci na Oskara. V příští partii je vše úplně jinak. Černý provede vše tak jak má, jeho protihrá na dámském křídle je dost nebezpečná. V 21. tahu překročí bludný kořen a z temného lesa již nebude úniku.

Rodriguez - Züger Aosta 1990

$1.\text{e4 } \text{e6 } 2.\text{d4 } \text{d5 } 3.\text{Wc3 } \text{Wf6 } 4.\text{Qg5 } \text{Qe7 } 5.\text{e5 } \text{Wfd7. } 6.\text{Qxe7 } \text{Wxe7 } 7.\text{f4 } 0-0$ $8.\text{Wf3 } \text{c5 } 9.\text{Wd2 } \text{Wc6 } 10.0-0-0$ $Wb6$

$10...\text{cxd4 } 11.\text{Wxd4 } \text{Wb6 } 12.\text{Wc3 } \text{Qd7 } 13.\text{Wb1 } \text{Wc5 } 14.\text{h4 } \text{Wac8 } 15.\text{Wh3 } \text{Ea5 } 16.\text{Wb3?! } \text{Wxc3 } 17.\text{Wxc3 } \text{Eac4 } 18.\text{Wf3 } (18.\text{Wce1!}) \text{f6 } 19.\text{exf6 } \text{Wxf6 } (gxf6\pm 20.f5) 20.\text{Wd4 } \text{Wc8 } 21.\text{Wxc4 } \text{Wxc4 } 22.\text{b3 } \text{Wd6 } 23.\text{Wc3 } \text{b5! } (\text{Wxf4 } 24.\text{Wxe6}) 24.\text{a3 } \text{a5? } 25.\text{g3= } \text{b4 } 26.\text{axb4 } \text{axb4 } 27.\text{Wb2 } \text{Wb8 } 28.\text{Wb2 } \text{Wc2 } 29.\text{Wf3? } \text{Qe8 } (Wxg3 30.\text{Wc5 } \text{Wf5 } 31.\text{Wxd7 } \text{Wxc3 } 32.\text{Wcl+}) 30.\text{Wg5}\pm \text{Wb5 } 31.\text{Wxe4 } \text{Wxd1 } 32.\text{Wxf6+ } \text{gxf6 } 33.\text{Wxe6 } \text{Wf7 } 34.\text{Wc3 } \text{Wb5 } 35.\text{Wd3 } \text{Qe6 } 36.\text{Wd4 } \text{Wg8 } 37.\text{Wxb4 } \text{Wf3 } 38.\text{Wd3 } \text{Wc4 } 39.\text{Wc3 } \text{Qf5 } 40.\text{Wc6 } 1-0$ Larsen - Barejev,

Hastings 1990. Larsen je originální šachista, v této partii to ale málem přehnal. Koncovku potom ale provedl velmi ukázkově;

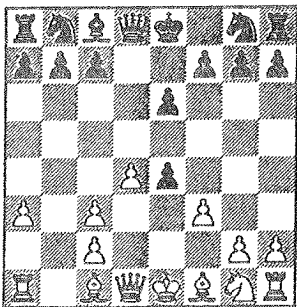
10...a6 11.dxc5 ♖xc5 12.♘d3 b5? 13.♙xh7+! ♙xh7 14.♘g5+ ♕g8 15.♘d3 ♖c8 (♘d8 16.♙h7+ ♕f8 17.♙h8+ ♕e7 18.♙xg7 ♖f8 19.♘xe6 ♘xe6 20.♘d5 ♙c4 21.♘d6+ ♕e7 22.♘d5+ ♕e8 23.e6 ♘c5 24.e7 1-0 Gallagher - Moeldner 1990. Černý se stal obětí oběti na h7, to má díky tomu, že nečte Informátor!) 16.♙h7+ ♕f8 17.♙h5! ♘d8 (g6 18.♙h8+ ♕e7 19.♙h4 ♕f8 20.♘ce4 ♙e3+ 21.♕b1±) 18.♙h7+ ♕g8 (♕e7 19.♙g5+) 19.♘d3! ♙e7 (♙c4 20.♖f7 b4 21.b3 ♙xd3 22.cxd3 bxc3 23.♖f3!+) 20.♙h3 f6 21.♙xf6+! ♙xf6 22.exf6 1-0 Chandler - Agnos, Londýn 1989. Partie byla otištěna v Informátoru č. 48, další důkaz nebezpečnosti známých motivů v praxi;

11.dxc5 ♙xc5 12.♘d3 ♘d7 13.♕b1 ♖ac8 14.♙b5 f6! a6? 15.♘d6 ♖c7 16.c3! Δ b4+— 15.exf6 ♖xf6 16.♖he1 (Δ c3, ♙bd4±) 16.c3 ♖c8 17.g3 c5! ♘a4! 17.b3! 17.c3 ♙b6! 18.♙a1 Δ a6 (♙b4 19.cxb4 ♘xb5±) 19.♙bd4 ♘xd4 20.♘xd4 ♖xf4!+ a6! 18.bxa4 axb5 19.♙xb5! ♘e8 20.♖c1! ♘g6 21.♕b2 ♙b6?! ♘e4 22.♘g5 ♘g6 23.♘f3= (23.c4? ♘d8!→) 22.c4! ♘d8 ♘a5 23.c5! 23.c5 ♙c7 24.g3 h6 25.♘e5 ♘xe5 26.♖xe5± Bilemu se podařilo pozici ustát, do dalšího průběhu partie promluví černý obětovaný pěšec. ♘e4 27.c6? 27.♙a1 ♖b8! 28.♙c3 bxc6 29.♙xc6 ♙a5 30.♙a1 ♙d2± 31.♙c3 ♙xh2 32.♘d7! ♘f5 33.a5 ♖g6 34.♖e3 ♙f2 35.a6 d4! 36.♙xd4 ♖xp3 37.♘d3 ♙xd4+ 38.♖xd4 ♖a3? ♖c3 Δ ♖a3 39.♖c8!+— ♖xc8 40.♘xc8 h5 41.♕b2 ♖a5 42.♕b3! h4 43.♘b7 c5 h3 44.♘d2 Δ ♕b4 44.♘d2! exf4 45.♕b4 ♖xa6 46.♖xa6 ♕f7 47.a4 g5 48.♕b7 g4 49.a5 g3 50.a6 h3 51.a7 g2 52.♖xe2 1-0

A poslední slovo? Pokud se černý chce bránit v horší koncovce mnoho hodin - má příležitost.

C15 Velmi riskantní gambit, pro koho víc?

Kap. 16. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘b4 4.a3 ♘xc3+ 5.bxc3 dxe4 6.f3!?

Samizdatová varianta. Celá varianta se až na malé výjimky hraje v korespondenčních turnajích na západ od našich hranic. Důležité jméno pro celou variantu je Winckelmann, který figuruje u desítek partií hraných bílými. Oběť pěšce je inspirovaná Blackmar - Diemerovým gambitem, přičemž v naší relaci má bílý ještě lepší vyhlídky. Černý zásadně ke své škodě rohuje nakrátko, za úvahu stojí vyměnit královskou rezidenci za letní sídlo po 0-0-0. Bílý kombinuje následující motivy:

- manévry ♙d1-e1-h4
- oběť ♖clxh6
- po tahu h6 může zůstat stíelec na g5
- oběť kvality ♖fxf6.

Černý většinou zůstává s přihloupným úsměvem, protože mu nic jiného kromě zmaceného krále nezůstává Pro černého je bezpečnější pěšce odmítnout, ani to však není zcela jednoduché.

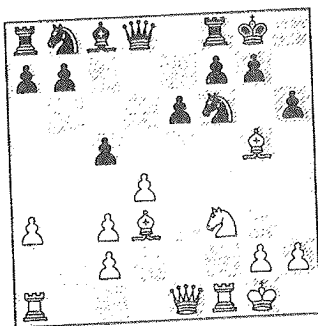
Winckelmann - Leisebein kor. 1992

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘b4 4.a3 ♘xc3+ 5.bxc3 dxe4 6.f3!? exf3!? 7.♙xf3 ♙f6 b6 8.♘b5+ (8.♘d3!?) c6 9.♘d3 ♘a6!? 10.c4 ♙f6 11.♘g5 h6 12.♙h4 ♙bd7 13.0-0 ♘b7 14.♙e2 ♙e7 (♙c8) 15.♘e5 c5 (♘d8) 16.d5! ♘xc5 (exd5 17.♙d7 ♙xd7 18.♙xe7+ ♘xe7 19.♖a1+±) 17.♙xe5 exd5 18.♙b2 0-0? (♙e3+ 19.♕h1 0-0-0 20.♖a1 ♙d2 21.♖e2 ♙a5 22.♙xg6 gxf6 23.♙xf6±) 19.♖a1 ♙d7 20.♙xf6 gxf6 21.♖e3 1-0 Winckelmann - Leisebein, kor. 1992. Černý se nebránil nejhůře, v celé variantě ale visí ve vzduchu otázka, kam s černým králem. I z dalších ukázek bude vidno, že na královském křídle pro něj příliš místa není ... (♖f8 22.♖g3+ ♕f8 23.♙xg6 ♙e6 24.♙g7+ ♕e7 25.♖x7+! ♙x7 26.♖e3+ ♕d8 27.♙x7+— 8.♘d3 0-0 Velmi nebezpečný tah! Na královské křídlo NE!!

Lépe je b6 9.0-0 ♘b7 10.♘g5 ♙bd7±. 9.0-0 c5 Protiakce v centru je nutná, ale stejně asi už pozdě...

9...♙bd7 10.♘g5 c5 11.♘e5 ♙a5 (cxd4 12.♘d7 ♘d7 13.♖xf6! h6 14.♙h5! ♙a5 15.♖xh6! gxf6 16.♙h7+! ♕h8 17.♙f6+ ♙xh7 18.♙xa5+—) 12.♙xf6 ♙xf6 13.♖xf6! gxf6 14.♙g4+ ♕h8 15.♙h4 f5 16.♙f6+ ♕g8 17.♘g4! 1-0 Winckelmann - Fricke, kor. 1993. Bílý prodemonstroval další taktický motiv typický pro tuto variantu: demolici černého královského křídla pomocí oběti kvality na f6. (♖g4 18.♙g5+ ♕h8 19.♙h6+—)

9...b6!? 10.♙e1 ♙bd7 11.♙g3 ♕h8∞; 10.♘g5 h6 11.♙e1!!

11...c4 ♖c7 12.♙f6 gxf6 13.♙e5!+; 11...hxg5 12.♙xg5 bílé figury se tlačí na pole h7, f7 a f6, samotný černý jezdec tomu nemůže zabránit. ♚e8 13.♙h4 cxd4 14.♙xf6! ♙xf6 15.♙f1 ♙h6 (♙xf1+ 16.♙xf1 e5 17.♙c4 ♙e6 18.♙e6+-- 16.♙h7+ ♙h8 17.♙xf7+ ♙xh7 18.♙xb6 gxb6 19.♙f7+ ♙g8 20.♙f6+-- dxc3 21.♙g7#; 11...♙bd7 12.♙h4 hxg5 13.♙xg5 ♚e8 (g6 14.♙h6! ♚e8 15.♙xf7+-- 14.♙h7+ ♙f8 15.♙g6!→ 12.♙h4 cxd3 13.cxd3 hxg5 14.♙xg5 ♚e8 15.♙f3 e5 ♙bd7 16.♙h3 ♙f8 17.♙h8+ ♙e7 18.♙xg7 ♙f8 19.♙e1 ♙b6 (e5!?) 20.♙f3 ♙bd5 21.c4 ♙a5 22.♙ef1 ♙xa3 23.cxd5+-- 16.♙af1 ♙d5 17.♙xf6! gxf6 18.♙xf6 ♙f8 19.♙h7+ ♙e7 20.♙h6+ f6 21.♙xf6 ♙f7 22.♙xe8+ ♙xe8 23.♙h8+ ♙d7 24.♙h7 24.♙d8+ ♙c6 25.♙xc8+ ♙b5 26.♙f8 ♙e7 27.♙c4+ ♙a5 28.a4 a6 29.♙d5+-- ♙xh7 25.♙xh7+ Bílý použil různé motivy, včetně obětí ♙g5! 25.♙xh7+ ♙d8 26.dxe5 ♙c6 27.d4 ♙d7 28.♙h8+ ♙e8 29.♙f6+ ♙c8 30.d5 ♙d8 31.♙e7 ♙a4 32.e6+-- 1-0

Bílý skvěle zkombinoval všechny možné motivy, které se v této variantě vyskytují. Pokud hrajete černými a chtěli byste pěšce sebrat a vyhrát, podívejte se na poznámku k 8. tahu černého a rochujte na dlouho. Partie se pak může stát nebezpečnou pro oba dva hráče. To se vám může zdát být vcelku komplikované. „Má to ale černý zapotřebí?“, ptáte se jistě sami sebe. Pěšce černý nemusí brát a protiúderem v centru se může (a koneckonců i musí) snažit využít určitého náskoku ve vývinu. O tom povídá následující partie a její průběh naznačuje, že i zde si musí dávat černý velkého „majzla“.

Pfeifer - Svoboda kor. 1997

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♙c3 ♙b4 4.a3 ♙xc3+ 5.bxc3 dxe4 6.f3 c5 ♙d7 7.♙h3 exf3 8.♙xf3 ♙df6 9.♙d3 ♙e7 10.0-0 ♙g6 11.♙g5 0-0 12.♙f4 h6? (♙d6 13.♙xf6 gxf6 14.♙h5 f3-- 13.♙xf6! ♙xf6 14.♙xg6 fxe6 15.♙g3 ♙g5 16.♙xf8+ ♙xf8 17.♙xc7 ♙g8 18.♙f1! ♙e3+ 19.♙h1 ♙h7 20.♙f7 ♙g5 21.♙e8 b6 22.♙f8 1-0 Oeller - Koser, kor. 1995. I když se černý vyhne okamžitěmu přijetí oběti pěšce, musí i nadále hrát s nejvyšší

opatností, černopolný střelec velmi chybí na přirozeném postu na e7. 7.♙b5+ 7.fxe4 ♙h4+ 8.♙e2 ♙xe4+ 9.♙f2 ♙h4+ 10.g3 ♙d8! 7.♙d7 8.♙e2 ♙cxd4 9.fxe4 ♙a5 10.♙b1 ♙xc3+ 11.♙d2 ♙xa3 (♙xc2 12.♙c1 ♙b3 13.♙c8+ ♙e7 14.♙b4+ ♙xb4+ 15.axb4 ♙xc8±) 12.♙f3

A) 12...♙c5 13.♙d3 ♙e7 (e5 14.0-0 ♙c7) 14.0-0 ♙bc6 15.♙xb7 e5 16.♙g5 f6 17.♙xd7?!→ ♙xd7 (fxg5? 18.♙b7 ♙b8 19.♙b4 ♙xb4 20.♙xb4 ♙xb4 21.♙h5+ ♙g6 22.♙xg5 a5 23.h4±) 18.♙g4+ ♙e8 (f5? 19.exf5 h5 20.♙h3 ♙e8 21.f6!+-- 19.♙e6 ♙b6 20.♙xg7+ ♙d8 21.♙xf6 a5 (♙c7?!?)) 22.♙g5 ♙a7 (♙c7 23.♙f7 ♙b4 24.♙e6! ♙h8 25.♙xe7 ♙e1+ 26.♙f1 ♙xf7 27.♙xf7 ♙e3+ 28.♙h1 ♙b6 29.♙d6+-- 23.♙d6+ ♙c7 24.♙xe7 ♙b1+ 25.♙f2 ♙xe7 26.♙e6! 1-0 Gibney - Cavender, kor. 1996. Důležitá partie pro zhodnocení celé varianty. Bílý pro podporu své iniciativy a vyhnání černého krále investoval do soupeře kvalitu, poté vymačkal ze svých figur maximum;

B) 12...♙c6 13.0-0 ♙d8 14.♙g5 ♙f6 (f6 15.♙xc6 bxc6 16.e5! f5 17.♙e4! ♙a2 18.♙h5+ g6 19.♙d6+ ♙f8 20.♙h4 ♙e8 21.♙b7 ♙e7 22.♙h6+ 1-0 Winckelmann - von Zitzewitz, kor. 1995. Tentokrát "no comment", bílému pomohla k vítězství černá pole.) 15.e5 d3 16.♙xd3 ♙c5+ 17.♙e3 ♙xe5 18.♙b5 ♙c7 (♙d5 19.♙xd5! ♙xd5 20.♙h5 g6 21.♙h6 ♙a8 22.♙xf7 ♙f8 23.♙xh7 1-0 Winckelmann - von Zitzewitz, kor. 1995. Bílý má "svůj" gambit naučen z posledního detailu, nechtěl bych se dostat do jeho spárty.) 19.♙xf6! gxf6 20.♙e4 ♙a8 (♙c8 21.♙c5 b6 22.♙d6+ ♙f8 23.♙h5 ♙e5 24.♙h6+ ♙g8 25.♙e4 1-0 Winckelmann - Vogel, kor. 1995. V závěrečné pozici je rozdíl v působnosti bílých a černých figur zřetelný, není pak divu, že partie skončila vítězstvím bílého.) 21.♙g4 (21.♙xb7?! ♙e5 22.♙c5 ♙d4 23.♙f2 ♙f5 24.c3 ♙c6 25.♙d4 ♙a5 26.♙xf6+ ♙f8 27.♙xf5!+-- 28.♙f8 (♙f8 22.♙h6+ ♙e7 23.♙h4 ♙ag8 24.♙xf6+ ♙e8 25.♙f4+-- 22.♙g7 ♙e8 23.♙xf6+ ♙e7 (♙e7 24.♙c5 a6 25.♙b1 b5 26.♙d6+ 24.♙f4 ♙c6 25.♙d6 ♙f8 26.♙xb7+ ♙e8 27.♙d6+ ♙d8 28.♙e4 ♙a6 29.♙b1 ♙c8 30.♙h6! ♙g8 31.♙xh7 ♙a2 32.♙c1 1-0 Winckelmann - Vogel, kor. 1995. Černý král skončil nakonec nahý bez křoví k posměchu všech přihlížejících.

9.fxe4 cxd4 10.f3 dxc3 11.0-0 a6 f6! ♙d6g7 12.♙d3 ♙a5 e5 13.♙e1 ♙e7 14.♙g5! f6 15.♙c4 ♙d4 16.♙b1 ♙c7 17.♙f7+ ♙d8 18.♙f3 ♙xc2 19.♙f2 ♙f8 20.♙b3 ♙d4 21.♙xd4 exd4 22.♙xd4 b5 23.♙e3 ♙e8 24.♙d1 ♙c6 25.♙h5+ g6 26.♙xh7 ♙xe4 27.♙h6 ♙a7+ 28.♙h1 ♙g8 29.♙g7 ♙xb1 30.♙xb1 ♙e7 31.♙xg6+ ♙d7 32.♙xf8 ♙xf8 33.♙d1+ 1-0 Everet - Grott, kor. 1994. Tentokrát bílý předvedl zcela nepřesvědčivý výkon, černým stojí za zamyšlení, zda to nehrát nějak podobně. 13.♙b1 b5 14.e5! Fixuje pole d6 a f6. f5 15.xxf6 ♙xf6 16.♙g5 0-0 17.♙xf6! ♙xf6 gxf6 18.♙h5+-- 18.♙xh7+ ♙f8 ♙h8 19.♙e4!

A) 19...♙xh7 20.♙xf6+ gxf6 21.♙h5+ ♙g8 (♙g7 22.♙h6+ ♙f8 23.♙xf6+ ♙g8 (♙e8 24.♙g5+-- 24.♙b4! ♙xb4 (♙xb4 25.♙h6) 25.axb4+--;

B) 19...b4 20. dxf6 gxf6 21. axb4 dxb4 22. d6g6 b8 23. f3 d7 24. f4 h8 25. e4 f5 26. d6d6±;

C) 19... f8f1! 20. dxf6 fxf6 21. d6g5 fxa3 22. d6f6 f5c5+ 23. f1h1 gxf6±; 19. e4 e7f7 e5 20. e3; 19... f7 20. d6g5 fxa3 21. f1f1 f8f8 22. f2f2 20. e3 d8 e7 21. f1f1 f7 f7 f7 f7+ 22. f7f7+ 2f5 23. d5c5+ f8e8 24. d5f5 exf5 25. d6d6+ 22. f7f7+ f7f7 23. f7f7+ g6 (f7f8 24. d6g5 g6 25. f7f7h6+ f8e8 26. d6g6+ d6g6 27. f7f7g6+ f8d8 28. f7f7g8+) 24. d6g6+ d6g6 25. f7f7h6+ f8e8 26. f7f7g6+ f8d8 27. f7f7g8+ f8e8 28. f7f7e6+; 20... f7c7 21. d5c5+ e7e7 22. f7f7h5 f7f5 23. d5f5 exf5 24. f7f7h8+ f7f7 25. d6g5+ f7g6 26. f7f7h7+ f7f6 27. d6d4+ f7xg5 28. f7f7g7+ f7h5 (d6g6 29. h4+) 29. f7f7h7+

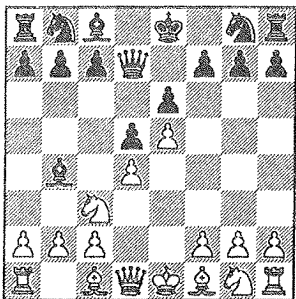
f7g5 30. h4+ f7f4 31. f7f7e7 f7d8 32. d5e5+ f7g4 33. f7f7b4+ f7f4 34. f7f7f4+ 21. d5c5+ e7e7 22. f7f7h5 f7c8 23. d6g5 1-0 (f7e8 24. d6d6 f7c6 25. d6g6 f7d6 26. d6xf7+)

Pro černého musel být záver partie jistě šok, prohrát černými ve francouzské po takovém průběhu a ještě ve 23. tazích, to se nestává každý den. Gambit není asi 100% korektní, hrává se dost paradoxně pouze v korespondenčních turnajích a jeho neznalost má pro černého většinou tragické následky. Proč si příště nezahlázet tento gambit a nevyhrát v miniaturce která obletí svět?

C16 Dvě staré varianty

To všechno odnes čas, zpívá Waldemar Matuska ve svém hitu. V 60. letech se nejen „nosili“ Beatles, dlouhé vlasy a pionýrské šátky. Dnes je paní Móda úplně o něčem jiném. Rudé šátky vyšly z módy po „plyšáku“, Beatles dnes vystřídalo mnoho skupin či zpěváků (mnohdy Broukům nesahajícím ani po kolena) a dlouhé vlasy nahradil co nejkratší sestřih. Stejně by šlo charakterizovat následující variantu. Po létech žirných se začala na turnajích vyskytovat méně a méně, až nakonec skončila pouze na stránkách šachových učebnic zahájení. Není příliš záživná, ale přesto se sem tam objeví svěží myšlenka.

Kap. 17.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.dxc3 b4 4.e5 d7

Černý se snaží v celém tomto indexu stavět pouze na strategii. Bílemu zbude nemotorný střelec a pole c4 není také v jeho moci. Jak předvádí první partie, chyby se dají opakovat roky bez patřičného poučení. Snad jen díky informačním technologiím a databázovým systémům, jako je Chessbase nebo Chess Assistant, mají dnes již černí variantu nastudovanou. Druhá partie pak předvádí základní strategické myšlenky: bílý postupuje a a c pěšcem a pole f4 je jako stvořený pro bílého jezdce. Černý se musí rozhodnout, jestli bude reagovat protiakcí na královském křídle (pomocí g5), nebo na dámském (za účasti tahu c5).

Callaghan - Blechar kor. 1985

1.e4 e6 2.d4 d5 3.dxc3 b4 4.e5 d7 5.a3 dxc3+ 6.bxc3 b6 7. f4 f5 8. d6g3 8. f7h5+ g6 9. d1f1 Při partii si David Bronštejn postěžoval Kaválekovi: "Vy jste zahrál tento tah pěkně rychle, víte ale kolik mne to stálo času a úsilí než jsem jej našel?". Díky Davide za tuto i za všechny Vaše další originální myšlenky, kterými jste obohatil šachovou hru. d6c6!? (d6a6!?) 10. b4! h6 (d6b7 11. h5 d7g7) 11. g4! d6g7 12. h5 gxf5 (g5 13/4 velmi paradoxní pozice, z prvních třinácti tahů udělal bílý dvanáct pouze pěšci a stojí přesto velmi dobře gxf4 14. d7f4 f7g4 15. f7g4 d7f5 16. d6d3 d7e7.) 13.g5± h7g5 14. f7h5 Černému chybí ke spokojenosti možnost velké rochády, bílí volí-li mu již takovou šanci nedají. f7f8 15. f7g5 d6b7 16. f7h5+ f8d8 Pohybem ku zdraví, praví staré známé heslo, mnoho dobrého však nucený pohyb černému králi

neudělá. 17. d6b3 f7e8 18. d6f4 d7d7 (f7h5 19. d6b6+--) 19. f7h6 d6g8 20. f7g7+ f7f7 21. f7g8! f7g8 22. f7e6+ f8d8 23. d6g6 f7g7 24. d6g5+ e7e7 25. d6e7+ f8e8 26. d6b5+ c6 27. d6c6+ d6c6 28. d6c6+ f7f7 29. f7f6+ f8e8 30. f7f8 1-0 Kaválek - Csom, Szombathely 1966. d6a6 9. d6a6 d6a6 10. e2 d6b8 11. d6f4 d6c6 f7f7 12. d6b6 f7e6 13. f7g7; 11... g6?! 12. h4!; 11... f7f7 12. c4 c6 13. cxd5 cxd5 14. d6b5 g6 (f7f8?!) 15. a4 d6a3 15. d6f4 d6c6 16. c3 f7f8 Místo pro věž mělo být na c sloupci. 17. a4 d6g7 (d6a5 18. d6a3 f7xa4 19. 0-0 d6b3 20. d6f8 d6xa1 21. d6e6!+--) 18. d6a3 d6a5 (h6 19. 0-0 g5 20. d6h5±) 19. f7h4 f8e8 20. d6b4 d6c4 21. a5! bxa5 (b5 22. a6±) 22. d6xa5 d6xa5 23. f7xa5 d6c6 24. f7c5! d6d8 25. 0-0 d6b7? 26. f7b1!+-- f7e7? (d7f7 27. d6d5!+--) 27. f7xb7?? (27. f7e7+! f7e7 28. f7xb7+ f8d8 29. d6e6+ f8e8 30. f7c8#) f7h4 (f7xb7 28. h3 d7d7 29. c4 d6c4 30. d5 exd5 31. d6d5+--) 28. d6e6! f7e7 29. f7c8+ f7c7 30. d6g5+

φg8 31.Ξxe7 Ξxc8 32.Φe6 1-0 Pinkovetsky - Weyerstrass, kor. 1990. Až na závěr bílým učešnicové sehraná partie. Čtyřtahový mat by dnes našel sebesthorší počítač. 12.Φxe6! Ξxe6 13.Ψxg7 Ψg6 14.Ψxh8 0-0-0!

14...Ψxg2? 15.Ξf1 0-0-0 16.Ψxh7±
Gaprindašvili - Ranniku USSR 1968;

14...Φd8 15.e6 Φc6 16.Φf4 0-0-0 17.Φe5
Ψxg2 18.Ψg7 Ψe4+ 19.Φd2 Φge7 20.Ξae1 Ψf3 21.Ψg3
Φxe5 22.Φxe5 Ψh5 23.Ξhg1 d4 24.cxd4 Ψh6+ 25.Ψe3
Ψxe6 (Ξxd4+ 26.Φc1 Ξh4 27.Ψxh6 Ξxh6 28.Ξg7+-)
26.Ξg7 c5 27.Ξxh7 Ξxd4+ 28.Φc1 Ξe4 29.Ξh8+ Φb7
30.Ψd2 Ξd4 31.Ψc3 Φd5 32.Ψh3! Φf6 33.Ψb3 Φd5 (c4
34.Ψf3+ Φd5 35.Ξd8!) 34.Ξh7+ (34.h4!?) Φb8 35.Ψf3
Φe7 36.Ξh8+ Φe7 37.Ψa8 a5 38.Ξb8 Φc8 39.Ψb7+
Φd8 40.Ξg1! Ξg4 41.Ξd1+ Ξd4 42.Ξxd4+ cxd4
43.Ξxc8+ Ψxc8 44.Ψxc8+ Φxc8 45.h4 1-0 Praagman
- Weyerstrass, kor. 1981. Ani v této partii se
nepodařilo černému potvrdit oprávněnost oběti (nebo
ztráty) kvality, ačkoliv průběh nebyl zcela
jednoznačný;

14...Φe7 15.h4 Φe6 16.h5 Ψxg2 17.Ξh4!
(17.Ξf1 Ψe4+) f4!? 18.Ψxh7 Ψg1+ 19.Φe2 f3+
20.Φxf3 Ξf8+ 21.Ξf4 Ξxf4+ 22.Φxf4! Ψxa1 23.Ψxg8+
Φe7 24.Φg5+-;

15.Φf1! 15.Φe3 Ξd7!

A) 16.e6 Ξd8! (Ψxe6 17.0-0 Ψg6) 17.Φg5
Ψxg5 18.Ψxh7 Ψxg2 19.0-0-0 Φge7f;

B) 16.0-0-0

B1) 16...h5 17.g4! Ξh7 (fxg4 18.f4
Φce7 19.e6 Ψxe6 20.Ξde1+-; 17...hcg4
18.Ψh4; 17...Ψxg4? 18.Ξdg1) 18.gxf5;

B2) 16...h6 17.h4 h5 18.g4 hxc4
(fxg4 19.f4!) 19.h5±; 15.h4? Ψxg2 16.Ξf1
Ψe4+ 17.Φd1 (17.Φe3 f4) Φxd4!; 15.0-0 h5
16.f4 (16.Ξd1!?) Ξd7 17.Ξf3 Ξh7 18.Ξg3?
Ψxg3 19.Ψxh7?? Ψe1#;

15...Ξd7 16.h4 Ξg7 h5 17.Ξh3 17.g4 Φd8 Ψxg4
18.Φg5 18.Ξg1 fxc4 19.h5! Ψf7 20.Ξg3 h6 21.e6
21.c4!? Ξh7 22.e6! Φxe6 23.Ψe5 Φf6 24.cxd5± Φxe6
22.Φd2 Φd7?! Ξh7! 23.Ψe5 Φf6 24.Ξe1 Φg7!± s
dobrymi šancemi černého díky opěrným bodům e4 a
c4, kromě toho pěšec h5 padne do rukou černému.
23.Ξe1 Φf6 24.Ψxh6 Φxh5 Φe4 25.Ξxe4 dxe4 26.d5
25.Ξge3 Φhf4 26.Ξxe6 Φxe6 27.Ξxe6 Ξh7 g3 28.Ξf6
g2+ 29.Φg1 Ψg8 30.Ψh3+! Φe7 31.Ξf5+- 28.Ξf6 1-0

Opět jednou zvítězila taktika nad snahou o strategii.
Příští partie je zajímavá z několika důvodů:

- černý zvolil správnou výstavbu 0-0-0 bez
možností bílých triků s pěšcem e6

- bílý předvedl správný plán proti hře černého
spojený s tahy c3-c4 a a3-a4-a5

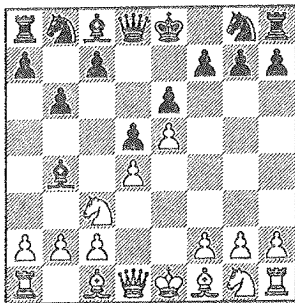
- Fischerovi bylo 14 let a poprvé vyhrál
mistrovství USA.

Fischer - Bisguier USA 1957

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Φc3 Φb4 4.e5 Ψd7 5.a3 Φxc3+
6.bxc3 b6 7.Ψg4 f5 8.Ψg3 Φa6 9.Φxa6 Φxa6 10.Φe2!
0-0-0 11.a4 11.Φf4 Φb8 12.a4 Nevýhoda dvojpešce
c2+c3 proti pěšcům b2+c2 je nyní patný na první
pohled. Dvojpešec je absolutně nepohyblivý, z tohoto
důvodu se černý král může cítit na dámském křídle
jako v bavlince. Φc6 13.a5 Φxa5 14.Ξxa5 bxa5 15.0-
0± Φb8 16.Φa3 Φe7 17.Φxe7 Ψxe7 18.Ψd3 c6 19.Φa6
Φa8 Na šachovnici zbylo málo figur, z těch dokáže
mladá Judita vydolovat maximum jako Viktor
Koženy z české ekonomiky. 20.Ψxc6+ Ψb7 21.Ψxe6
Ξc8 Černý odevzdal 2 pěšce, zaktivizoval ale své
těžké figury na dámském křídle, ani Δa5 neřekl do
průběhu partie své poslední slovo. 22.g3 Ξxc3
23.Φxd5 Ξxc2 24.Φe3 (Δ24.Ψxf5!? Ξc4 25.Ψe4 Ξxc8
26.e6±) Ξb2 25.Ψxf5 a4 26.e6 (26.d5 a3!) a3 27.Ψa5
a2 28.d5 Ξe8 (Ψb3 29.e7 Ξb1 30.Ψd8+ Ψb8 31.Ψd7
Ξxf7+ 32.Φxf7 a1Ψ 33.Ψxc6+ Ψb7 34.e8Ψ+ Ξxe8
35.Ψxe8+ Ψb8 36.Ψc6+- a zasloužená remíza by byla
na světě, černý ale věří ve svůj úspěch.) 29.Φg2 Ξb5
30.Ψa3 Ξb3 31.Ψa5 Ξb5 32.Ψa3 Ξb6 Opět nebylo
námitek proti neškodnému opakovaní tahu, miláčkem
Caissy ale v této partii bude nakonec Judita. 33.Φg1
Ξa6 34.Ψc3 Ξc8 35.Ψe5 Ψb5?! (Ψb1!) 36.Ξa1!± Ξa3
37.e7 Ξa6 38.Ψf5 Ξe8 39.Ψe4 Ξa4 40.Ψe6 Φb8 41.d6
Ψc6 (Ξb1+ 42.Φg2 Ψc6+ 43.Ψd5!) 42.Ψd5 Ψxd5
43.Φxd5 1-0 Polgárová, J - Adams, Haifa 1989. Φb7
Φb8 12.Ψd3 (12.a5 Φc6-) Φc6 13.Φg5! 12.0-0
12.Φf4!; 12.a5 Ψf7?! Φb8!? 13.a5 13.c4!± Φe7 dxc4
14.Ψc3± Φb8 15.Ξb1 Ψd7 16.Ψxc4± 15.Φg5 dxc4
15.Ψc3± Φd5 16.Ψxc4 Pro bílého bude nyní
jednodušší zorganizovat přímý útok na černého krále.
Ξa8 17.Φd2 17.Ξa3 f4 18.a5 Ψf5 f4 18.Ξa3 g5 19.a5!
c6 20.axb6 axb6 21.Ψb3! 21.Ξb3?! Ψf5 Φac7 22.c4
Ξxa3 23.Ψxa3 Ξa8 24.Ψb3 Φe7 25.Φc3 Ψf5! Ale
černý ještě nesložil zbraně. 26.Ψb4 Φc8 f3 27.Ψxe7
Ψg4 28.Ψxg5 27.Φa4 f3 28.Φc5+ Φb8 29.Φd7+ Φb7
30.Ψb3 Ψg4 31.Φc5+ Φb8 32.g3! Ψxd4? Φa6?
33.Φd7+ Φc7 34.Φxb6! Φxb6 35.Δa5 Ψxd4 36.Ξd1
Ψc5 37.Φxb6+ Ψxb6 38.Ξd7+-; 32...Ξa2 33.Φg5!
33.Φe3 Ψa1 Ψg4 34.Φd7+ Φb7 35.Φxb6+- Ψh3?
36.Φc5+ Φb8 37.Φa7+! Φxa7 38.Ψb7# 34.Φb1! Ξa3?!
Ψa2 35.Ψd1 35.Φd7+ Φb7 36.Ψd1! Ψa2 37.Φxb6
Φxb6 38.Φxb6+ Φc8 39.Ψxf3 Ψxc4? Ξd3 40.Ψxc6
Ψa1+ 41.Φg2 Ψxe5 42.Ξa6+- 40.Ψf8+ Φd7 41.Ψxa3
1-0

Pro černého je varianta dnes nepohodlná - malá
prostorová výhoda bílého mu zaručuje dlouhodobou
iniciativu, na druhou stranu partie nekončí do 20.
tahu. Zde by se dalo stanovit malé pomocné pravidlo:
čím delší partie, tím větší šance černého na lepší
výsledek.

Kap. 17.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďc3 Ďb4 4.e5 b6

Tal - Padevsky Moskva 1963

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďc3 Ďb4 4.e5 b6 5.Ďg4! 6.Ďg5
 7.Ďd7 Přirozené Ďe7 neprojde pro jednoduché 7.Ďxe7
 8.Ďxd5 exd5 9.Ďxc8+, a tak je černý skoro
 přinucen k tomuto nevzhlednému tahu. 7.Ďf3 7.h4!?
 h5?! (7.h6±: 7...Ďa6 8.Ďxa6 9.h5 h6 10.Ďh4
 11.Ďxe7 12.Ďe2 13.f4 Ďc6 14.0-0±
 Čerenkov - Uusi, SSSR 1960 - šance bílého na
 královském křídle jsou reálnější - standardní průběh
 této varianty: Ďc6 8.h5 9.Ďb7 9.0-0 f6 10.exf6 gxf6
 11.Ďh4 0-0-0 12.f4↑ Abakarov - Šhjanovskij, SSSR
 1958) 8.Ďf3 Ďe7?! (Ďa6±) 9.Ďh3 Ďf5 10.0-0± Ďa6?
 (Ďb7) 11.Ďxa6 12.Ďf4 Vynucuje oslabení pole
 f6, které se stane černému okamžitým. g6
 13.Ďfxd5! exd5 14.Ďxd5+ 15.Ďg7 (15.Ďf6+ 16.Ďxh5+)
 15.Ďxb6 1-0 Klován - Lputian, Daugavpils 1978. Pokud
 chce černý hrát uzavřenou pozici, měl by si dát pozor
 na podobné taktické přepady. Průlomová operace do
 černé pozice je typická pro danou pěšcovou strukturu -
 často jí bílý používá v Alechin - Chatardově útoku. Ďc6?!
 8.Ďxa6 9.0-0 h6 10.Ďd2 11.Ďe7± Uusi - Gurgendze,
 USSR 1958. 8.a3! 8.Ďd3?! 9.b4 10.Ďb7 9.Ďd3
 h6 10.Ďd2 10.Ďh3! 0-0-0 11.h4 11.0-0?! g5
 12.Ďe1 f5 a černý stojí náhle lépe. I bílý si musí dávat
 pozor, kdy a kam schovává svého krále. 12.g7 f5!?
 11...f6 12.0-0 fxe5 13.dxe5± 12.0-0-0 f5? Ďf5
 13.Ďf4 h5±; 12...h5!? 13.Ďf4 Ďf5 13.exf6 gxf6
 14.Ďde1!± Bílý díky e sloupci získal lepší hru, celý
 další průběh se bude točit okolo bodu e6. 15.Ďh5
 16.g3 17.Ďe3 18.Ďxe8

Druhá zajímavá alternativa. Na rozdíl od přecházející varianty, která byla založena na výměně Ďb4xc3, zde je základní myšlenkou uchování černopolného střelce jeho návratem domů na f8. Jedná se samozřejmě o ztrátu času, dokázat to ale v partii není vůbec jednoduché. Bílý udělá nejlépe, když se soustředí na královské křídlo s odštělováním bodů e6 a g7, černý musí schovat krále na dámské křídlo, tam se ale nemusí cítit vždy zcela bezpečně.

19.Ďxe8 19.Ďe2± 17.Ďf7! (17.Ďb5 18.Ďf7) 19.Ďxd4!±
 18.Ďe5 19.Ďb5! 20.Ďxe8 21.Ďxb5±
 15.Ďxe6 15.Ďh3 f5! a bílý má problémy prolámat se k
 16.Ďxe6 17.Ďxe6? 16.Ďxe6 17.Ďe3

A) 17...f5 18.Ďf1 19.g6 19.Ďxh6! 19.Ďd7
 20.Ďf6+ 19.Ďxg6 20.Ďh3±;

B) 17...Ďg7? 18.Ďe1! 19.f3+;

16.Ďe3± Pěšec e6 sice zmizel ze šachovnice, otevřený sloupec a šikovníji umístěné figury nahrávají bílému. 17.Ďf1 18.Ďd3 19.Ďxd4! 19.Ďh3 20.Ďxf3 f5± a černá dvojice střelců by měla mít co říci k dalšímu průběhu. 21.Ďxg4 fxg4 22.Ďf4 h5±; 16...Ďf5 17.Ďf4 Ďc7 18.Ďhg1 (18.Ďf1? 19.Ďxf5 20.Ďxg2 21.f4) 19.Ďxg1 19.Ďxg1± 17.Ďf1 18.Ďg8 Proč černý nezkusil zajímavé Ďf5! 18.Ďd3 19.Ďh3 20.Ďxa6 21.Ďef1 22.Ďh3 23.Ďxd4±? Asi proto, že na druhé straně šachovnice seděl nevypytatelný Tal. 18.Ďh3 f5 Ďf5? 19.Ďd3 20.h5!± 19.h7 21.Ďh4! Černý se z vazeb s čistou kůží nedostane. 22.Ďe3 c5 23.Ďxd4 cxd4 24.Ďb5 25.Ďxd4+ 19.Ďd3 19.Ďhg1 20.Ďxg1 f4 21.Ďe6 a černé figury jsou bez možnosti pohybu. 20.Ďh5!± 21.Ďf4 22.Ďh5 a6 22.Ďf1 23.Ďe5± 22.Ďb5 23.Ďc3 23.Ďe5! 24.Ďxe5 25.Ďxe5 26.Ďxc6 (Tal) 27.Ďxd5±; 23...Ďa6 24.Ďxc7 25.Ďxe7 26.Ďxc6 27.Ďxd5±; 23...Ďa6 24.Ďxc7 25.Ďxe7 26.Ďxc6 24.Ďe5 25.Ďxe5 26.Ďxd4 Pěšec nehraje roli, aktivita bílých figur je pro černého nepřijemná. 26.e6! Na závěr malá ukázka taktiky. 27.Ďxd7 28.Ďe8+ 29.Ďxc7+ 30.Ďxe8+ 31.Ďg2 32.Ďxe8 33.Ďxe4+ 34.Ďxe4+ 29.Ďd5+! 30.Ďg2! 31.Ďc7+ 32.Ďe8+ 33.Ďd8+---

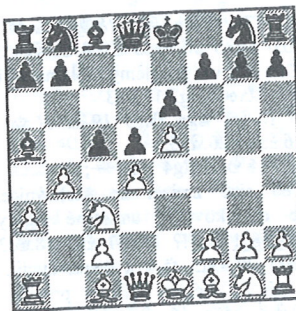
Tal si ze svého soupeře udělal podle svých zvyklostí boxovací pytel. Varianta je živější než v kapitole 17.1., ale závěr je totožný. Pro bílého platí prvořadý úkol - otevřít v centru, nebo na královském křídle nějaký ten sloupec, černý musí hledat protihru pomocí postupu c5 a vykrývání hrozeb bílého v centru.

**Na adrese redakce si objednejte celý
 Ediční plán brožurek ŠMZ !!**

C17 Varianta Botvinnika

Jedna ze starých nešťastných lásek velkého Michaila. Každý mistr světa měl slabost pro nějakou extrémní variantu, u Botvinnika to odnesla právě tato. Po počátečních úspěších černými přišly horší a horší výsledky, až byl nakonec nucen přistoupit k ekonomickému balíčku, ve kterém seškrtnal právě tuto variantu a později celou francouzskou. Dnes existují dva výhradní poslední Mohykáni varianty - Vaganjan a Knaak, a tak není divu že, celá varianta je těsně před vyhynutím.

Kap. 18.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♗c3 ♖b4 4.e5 c5 5.a3 ♕a5?! 6.b4!

Napolitano - Endzelins kor. 1971

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♗c3 ♖b4 4.e5 c5 5.a3 ♕a5?! 6.b4!

exb4?! 7.♗h5 ♗c6!? bxa3+ 8.c3 ♗c7 9.♗xa3±; 7...b3+ 8.c3 ♗c6?! 9.♗xb3! a6 10.♗d6+ ♗f8 11.♗d2 ♗c7 (♗c7 12.♗xc8 ♗xc8 13.♗f3±) 12.♗d3 f6 13.f4 ♗h6 14.♗e2! f5 15.c4! Černý zapomněl dovyvinout své figury, navíc ztratil jedno tempo ♗f7-f6-f5, ♗h6 také nestojí v centru dění. Díky těmto událostem bílý nastupuje v centru. ♗g4 (♗xd2+!?) 16.♗xd2 dxc4 17.♗xc4±) 16.cxd5 ♗xd2+ 17.♗xd2 ♗a5+ 18.♗c3 ♗xd5? (♗xc3+ 19.♗xc3! exd5? 20.♗xc8 ♗xc8 21.♗f5 ♗c7 22.♗d2+!) 19.♗c4! ♗xg2 (♗a5!?) 20.♗ag1! ♗f2 21.h3! ♗h2 (♗h6? 22.♗xc8 ♗xc8 23.♗xe6 ♗d8 24.d5+)) 22.♗xh2! ♗xh2 23.d5! Zásadní pokračování v nastupu v centru musí vést k rychlé výhře. ♗e7 (exd5 24.♗xd5 ♗e7 25.e6 ♗g8 26.♗c7 ♗xe6 27.♗xe6+)) 24.♗a5! ♗d7 (g6 25.♗d8+ ♗g7 26.♗xe7+ ♗h6 27.♗f7+ ♗g7 28.♗f6+ ♗f8 29.♗d6+ ♗g8 30.♗f7#) 25.♗c7 ♗g8 (♗b5 26.♗xg7! ♗xg7 27.♗xe7+ ♗h6 28.♗g5#) 26.♗xd7 g6 27.♗xg6 ♗g7 28.♗f6+ ♗g8 29.♗e8! ♗xe8 (♗f7 30.d6!) 30.d6+ ♗h8 31.dxe7 h6 32.♗xg6 ♗xe2+ 33.♗xe2 1-0 Camaratta - Payne, kor, 1972. Není hodnoty, která by se rovnala hodnotě času. Černý se o tom v této partii opět přesvědčil. 8.♗d2! 8.axb4! ♗xb4+ 9.c3 ♗e7! 10.♗d3 a6 11.♗g4 ♗f8 12.♗a3! ♗xa3 13.♗xa3 ♗h6 14.♗f4 f5 15.h4 ♗e7 16.♗f3 ♗d8 17.0-0 ♗h7 18.♗d6 ♗g8 d g5 (♗xd6 19.exd6 ♗d7 20.♗e5±) 19.♗b1! ♗d7 (g5 20.hxg5 ♗xg5 21.♗xg5 ♗xg5 22.♗xg5 ♗xg5 23.♗b6!) 20.♗g5 ♗xg5 21.hxg5 g6 (♗c6 22.♗xf3! exf3 23.♗xf3+ ♗f7 24.e6+)) 22.♗c1 ♗c6 23.♗b5 ♗d7 24.c4 Poté, co zamezil protihře na královském křídle, opět bílý nastupuje v centru pomocí tohoto typického tahu.

Na provokaci - provokaci. 6. Tah bílého se vždy považoval za nutný. I když existují alternativy (♗d2), knihy o ničem jiném nepsaly. Brání na b4 bylo jednoznačně odsouzeno jako „absolutně nemožné“. Bílý získá silný útok a další bláby, které se nezakládaly na žádných partiích. Mnoho odvážlivců se sice nenašlo, ale přece se nějací vyskytli, a najednou nebylo vše tak jednoduché... Bílý dostane do moci diagonálu a3-f8 i pole d6, to samo o sobě k rozhodující výhodě stačit nemůže. Černému vznikají problémy s trvalým umístěním krále a vůbec všech figur, to je ale kompenzováno pěšcem navíc.

V případě odmítnutí pěšce b4 vzniká přijatelnější pozice pro bílého, o jeho možnostech pak vypráví druhá partie.

dxcc4 25.♗xc6 ♗xc6 26.♗a5 ♗g7 (b6? 27.♗a3!; 26...b5 27.♗a3! ♗g7 28.♗bxb5+)) 27.♗a3 ♗e7 (♗g8) 28.♗c5 ♗d7 29.♗xc4 ♗xd4 30.♗b6 ♗b8 31.♗c4 (31.♗c7 ♗c6 32.♗d7+ ♗f7 33.♗xb8 ♗xc7 34.♗xc6 bxc6 35.♗b8 c5!) ♗d2 32.♗d6! (32.♗c8 ♗xc8 33.♗xc8±) ♗xd6 33.exd6 ♗f7 34.♗c7! ♗c6?! (♗g7!?) 35.♗d7+ ♗xd7 36.♗xd7 b5 37.♗xh7 ♗d8 38.♗h8+ ♗f7 39.♗xd8 ♗xd8 40.♗a1 ♗e8 41.♗xa6 ♗d7 42.♗b6 e5 43.♗xb5 ♗xd6 44.♗b6+ ♗c6 45.♗b7 e4 46.♗f7 ♗e5 47.♗f6+ ♗d5 48.♗f1 ♗d4 49.♗e2 ♗d3 50.g3 ♗e5 51.♗a6 ♗c4 52.g4! (52.♗e3!?) ♗d5 53.g4 ♗xg4+ 54.♗f4 ♗xf2 55.♗xg6+)) f4 53.♗f6 ♗d4 (f3+ 54.♗e3 ♗d5 55.♗f4 ♗d3+ 56.♗g3 ♗e5 57.♗f8 58.♗g8 ♗e5 59.♗d8+ ♗c4 60.♗f4 ♗d3+ 61.♗xe4 ♗xf2+ 62.♗xf3+)) 54.♗xf4 ♗d3 55.♗f6 e5 56.♗a6 ♗d5 57.♗f1 ♗d4 58.♗g2 ♗c5 59.♗g3 ♗d5 60.♗f4 1-0 Carlberg - Eriksson, kor. 1978. a6 bxa3 9.♗xa3 ♗c7 10.♗g4 ♗c7 9.♗d6+ ♗f8 10.axb4 ♗xb4 11.♗xb4 ♗xb4 12.♗b1! ♗c6 13.♗f3 ♗e7 ♗b8 14.♗a3 ♗h6 15.♗d3 g6 f5 16.♗b6± ♗f7 17.♗c5 d ♗g3; 15...♗f5! = 16.♗xf5 exf5 17.0-0± 16.h4! ♗f5 17.♗xf5 exf5 18.♗c1 h6 19.h5 ♗g7!± (f6? 20.♗h4!+)) 20.g4 fxg4 21.♗g1 ♗h7 22.♗xg4+± 18.h5 h6 ♗xd4 19.♗xd4 ♗xe5+ 20.♗e3 ♗xd6 (♗xd4 21.♗e8+ ♗g7 22.h6+ ♗f6 23.♗xh8 ♗e5+ 24.♗f1 ♗xd6 25.♗xh7 ♗e6±) 21.hxg6 fxg6 22.♗b2! ♗f7 (♗f6 23.♗e6+ ♗f7 24.♗g5+)) 23.♗b5 ♗f8 24.♗d6+ ♗xd6 25.♗xh8 ♗b4+ 26.♗f1!±; 18...f6 19.hxg6 fxe5 20.dxe5 ♗xe5 21.♗xe5 ♗xe5+ 22.♗e3 ♗xd6 23.♗b2! d4 24.♗b3! ♗xg6 25.♗b4+!→ 19.hxg6 fxg6 20.♗c1 ♗e7 ♗g7 21.♗b2!; 20...♗xd4 21.♗xh6 ♗xf3+ 22.♗xf3 ♗xe5+ 23.♗e3! ♗xh6 24.♗xe5 ♗h1+ 25.♗d2 ♗xc1 26.♗e8+! ♗g7 27.♗xc1+; 20...g5!; 20...h5 21.♗h4! ♗xe5 (♗g7 22.♗xg6!+)) ; 20...g5!; 20...h5 21.♗h4! ♗xe5 (♗g7 22.♗xg6!+)) 22.♗xc8 ♗xc8 23.dxe5 ♗xe5+ 24.♗e3+ 21.c4 ♗xd4 ♗e6 22.cxd5 ♗xd5 23.♗c5 ♗e7 24.♗h4! 22.♗b2!+)

xf3+ 23.xf3 dxc4 ♖e6 24.g4 ♘d8 (dx4 25.♘g1 ♗h7 26.gxf5 ♘xf5 27.e6!+-) 25.gxf5 ♘xf5 26.xf5 gxf5 27.♘f5+-> 24.g4 b5 ♖e6 25.♗d4 ♗g8 26.♘g1 ♖d5 (♗h7) 27.♗f4+- 25.♘e1 f4 26.♘f4+- 1-0 ♖g8 (♖e7 27.♗b4 ♗xe5+ 28.♗e4!) 27.♗d4!+- ♖e6 (♖b7 28.♗f7!) 28.♗f6!

Přece jen měl Alechin pravdu, když tvrdil, že přijetí obětí pěšce b4 je pro černého nebezpečné. Příští partie je na jiné téma. Černý volí solidní obranu, bílý má prostorovou převahu, přičemž pěšci a3+b4 mu zapadají zcela do plánu. Černý se rozhodne pro velkou rochádu, čímž přilije olej do ohně.

Nunn - Hug Curych 1984

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖c3 ♖b4 4.e5 c5 5.a3 ♖a5 6.b4 cxd4 7.♗b5 ♖c7 8.f4 ♖e7

8...♗h6 9.♗f3 ♖d7 10.♗fcd4! ♖a6 11.♗xc7+ ♗xc7 12.♖d2± (12.♖b2!?) ♖c6 13.♗f3! ♖e7 14.a4 ♖ef5 (♖c8?) 14.♗b6-♖4 15.a5 ♖e7 14.♖b5) 15.♖d3 ♗b6 16.♗e2 0-0! 17.♗f2 d4? (♗xf2+ 18.♖x7 19.♖e2 20.♗f6 18.♗h3-♗5) 18.h3± ♖c6 19.0-0 ♖e3 20.♗fel ♖ef5? (♗xf3 21.♗xf3 ♖h7 22.g4 ♖e7h) 21.♗g5+- f6 (g6 22.g4 ♖e3 23.c3 14 cd4) 22.♗xe6 ♗fe8?! 23.a5! ♗a7 24.exf6 (24.♖c7+-) gxf6 25.g4 ♖h8 26.gxf5 ♗g8+ 27.♖f1 ♗g2 28.♗h4 1-0 Hellers - Knaak, Novi Sad 1990. Knaakova oblíbená varianta, ale pravděpodobně měl sáhnout po něčem jiném;

8...♖d7 9.♗f3 ♖xb5?! 10.♗xb5+ ♖c6 11.0-0 ♖e7 12.♖d3 a6 13.♖h1 h6 14.♗e2! ♗d7 15.♖b2 ♖b6 16.♗a1 ♗c8?! (g6; 16...0-0?! 17.g4; 16...0-0-0!?, 16...♗f5 17.♗xf5 exf5 18.♗d3 0-0=) 17.g4!+-> g6 18.♖h4 h5?! 19.f5! hxf4 20.fxf6! ♗xh4 21.gxf7+ ♖f8 22.♖c1! ♖f5 23.♖xf5 d3! (exf5 24.e6 ♗d6 25.♗f4 ♗e7 26.♗d2+-) 24.♖xd3 g3 25.♗g2! ♗xh2+ 26.♗xh2 gxf6 27.♗h6+ ♖e7 28.♗g5+ ♖f8 29.♗h6+ ♖e7 30.♗g6!+- ♖c7? (♗f8 31.♗g5#; 30...d4 31.f8♗+ ♗xg8 32.♗xg8+ ♖d8 33.♖d6 ♖c8 34.♗f7+-; 30...♖xe5 31.f8♗+ ♗xg8 32.♗xg8+ ♖d8 33.♗xe5+-) 31.♗g5+ ♖f8 32.♗h6+ ♖e7 33.f8♗+ ♗xg8 34.♖xf8+ (34.♗g5+ ♗f6 35.exf6+ ♖d6 36.f7+-) ♖d8 35.♗f7 ♗e8 36.♗g7 ♖xe5 37.♖f6+ 1-0 Chandler - Vaganjan, Londýn 1986. Brilantní a cenná výhra anglického velmistra, neboť Vaganjan nedlouho před olympiádou hrál v kandidátských zápasech.

9.♗f3 ♖b6 ♖d7 10.♗bxd4 ♖b6 11.♖b2 ♖xd4 12.♖xd4 ♖b6 13.♖d3± ♖c6?! (♖a4!; 13...g6) 14.♖b5± 0-0 (♗h4+ 15.g3 ♗h3 16.♖d6+ ♖e7 17.♖f1? ♗h6 18.♖b7 15.♗h5! h6 16.g4 ♖e8 17.♗h3 (17.g5 f5/f) f6! 18.exf6 ♗xf6 19.♗f1± (19.♗f6?! ♗xf6 20.♗b1 a6 21.♖d6 ♗xf4; 19.g5?! ♗xf4! 20.gxf6 ♗h4+-) d4 20.0-0-0 a6 21.g5!+- axb5 (♗f7 22.♗xe6 ♗d7 23.♗g6 ♖f8 24.♗h7 axb5 25.g6+-) 22.gxf6 ♗xf6 23.♗d1 ♖d8 24.♖b1 ♗c8 25.♗e5 ♖f7 26.♗xb5 ♗c6 27.♗g2 ♗d6 28.♗e4! ♖c7 29.f5 ♖d7 30.fxe6 ♗xe6 31.♗h7+ ♖f8 32.♗h8+ ♖e7 33.♗xg7 ♖c6 34.♗b5 ♖e5 35.♗xe5! 1-0 Mecking - Hug, Petropolis 1974. Černý přenechal bílému volně ruce na obou křídlech, což Meckinguvi

v době jeho největší slávy stačilo k rychlému rozebrání černé pozice. 10.♖d3 a6

10...♖b8 11.♖bxd4 ♖xd4 12.♖xd4 a6 13.♖e3 ♖a7 14.♗d2±;

10...♖d7 11.0-0 a6 12.♖bxd4 ♖xd4 13.♖xd4±;

10...♖f5;

10...0-0? 11.♖xh7+ ♖xh7 12.♗g5+ ♖g6 (♖h6 13.♗d3 ♗h8 14.♖xf7+ ♖h5 15.g4+ ♖xg4 16.♗g1+ ♖h4 17.♗g3+ ♖h5 18.♗g5#; 12...♖g8 13.♗h5 ♗e8 14.♗xf7+ ♖h8 15.♖xc7!+-) 13.♗g4 ♖xe5 14.fxe5 f5 15.exf6 ♖xf6 16.0-0+ ♖f5 17.♖h7+-;

10...f6!?

11.♖xc7+ 11.♖bxd4 ♖xd4 12.♖xd4 ♖b6 13.♖e3 ♖d7 14.0-0 ♗c7 15.♖h1 g6 16.♖f2 ♖a4 17.♗e2±

Kuczynski - Kalinin Soluň 1988 ♗xc7 12.0-0 ♖d7 0-0? 13.♖xh7!+-; 12...g6? 13.♗e1! s dalším využitím

černých polí okolo černého krále. 13.♖b2 ♗b6 h6!?

14.♗d2 ♗c8 15.♖xd4?! ♖xd4 16.♖xd4 ♖b5= Pinkas - Teske Voroněž 1987 14.♖h1 0-0-0 h6 15.♗e1 15.a4!

15.♗d2 h6 16.exf6 (16.♖xd4 ♖xd4 17.♗e3 fxe5 18.fxe5 ♖ec6 19.c3 ♖xe5 20.♗xe5 ♖c6 21.♗xg7 e5+-; 16.♗ab1 fxe5 17.fxe5 ♗d7f8) gxf6 17.♗fel h5 (♗e8 18.♗f2

19.♗xg6 hxf6) 18.♗f2!± ♗de8 19.♗a1 h4 20.h3 ♗h5 21.c4!± dxc4 22.♗xc4 ♖f5 23.♖xf5 ♗xf5

24.♖xd4 ♗b5 25.♗c5 ♗xc5 26.♖xc5 e5 27.♗c2 exf4 28.♗xe8+ ♖xe8 29.♗f5+ ♖d7 30.♗xf6 b6 31.♖g1 ♗d3

32.♗xf4 ♗x7? 33.♖xb6 1-0 Simagin - Čistjakov, Moskva 1951. V partii nakonec triumfoval bílý,

černý měl ale dostatek aktivní protihry. ♗xb4 ♖xb4 16.♖a3 ♗a5 ♗b6 17.a5± 17.♖xd4!± 17.♗e2 ♖xd4 ♖e8

18.♖b5!± (18.♖b3?! ♗c7 19.♖d6 ♗xd6) 18.♗e7 ♗de8 19.♖d6± ♖c6! ♖f5 20.♖xf5 exf5 21.♗d4+- a po

černých polích dobrosilí bílé figury až do královské rezidence. 20.c3 20.♖xa6!? ♖f5 21.♖b5± ♖f5 ♗xc3

21.♗c1 ♗b3 (♗a5 22.♖b1!! ♖f5 23.♖xf5 exf5 24.♗xc6+!! bxc6 25.♗c2+-) 22.♗xc6+ bxc6 23.♖xa6+ ♖d7 24.♗xd4 ♗a8 25.f5! (25.♖e2 ♗xa4) ♗xa6

26.fxe6+ fxe6 27.♗g4+- 21.♖xf5 exf5 22.♗d4 ♗e6

23.♗fb1 ♗d8? ♗he8 24.♗b4!± ♗d8 25.♗a1 ♖xd6 (♗d7? 26.♗a7+-) 26.exd6 ♗xd6± 24.♖c5+- ♗c7

25.♖b6 ♗e7 26.♖xd8 ♗xd8 27.♗d1 ♗e7 ♗h4 28.♖d3

28.♗a2 h5 29.♗ad2 ♗c7 ♗g6 30.c4 dxc4 31.♗xc4 ♖b8 32.a5 30.c4! ♖xd4 dxc4 31.♗a7 b6 (♗e8 32.♖xf5+ ♗b8

33.♖d8+-) 32.♗xa6+ ♗b7 33.♖d8+ ♖c7 34.♗d7+- 31.cxd5 ♖xd1 32.dxe6 ♖b3 33.e7 33.e7 ♗xe7

34.♗c3+- 1-0

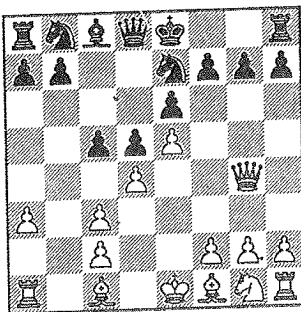
Na adrese redakce si vyžádejte disketu s více než 10000 partiemi s vítězstvími bílých figur ve formátu CBF!!.

Hlavní partie ukázala problémy černého na dámském křídle, navěšené partie potom nemnoho lepší osud na královském. Černý se nemusí snažit čerit vodu, většinou se snaží srovnávat pomaličku vyhlídky. Osobně se mi zdá být 5. tah nelogický - proč hrál černý Qb4, když nechce měnit na c3?

C18 Varianta „Rychlých šípů“

Nejspíš Vás překvapil název této kapitoly. Vždyť není známa skutečnost, že by Rychlé šípky někdy šachy hrály. A přesto si tato varianta své jméno zaslouží. Ptáte se proč? Bílý bez jakýchkoliv postranních úmyslů nebo přetvářek napadá tahem 7. ♖g4 (Mírek Dušín) pěšce g7, kterého v případě 7... ♞c7 zpravidla konzumuje a z pěšce h2 se v mnoha koncovkách stává Rychlonožka. Ani černý nezůstává pozadu, a tak jeho král se schovává za hradbou svých figur, což připomíná uříkaného Bohouše. A hlavní scénarista odboje Dlouhého Bidlo, představovaný ♞c7 ožívuje při pohledu na průlom v centru pomocí f7-f6, e6-e5 a d5-d4.

19.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘b4 4.e5 c5 5.a3 ♘xc3+ 6.bxc3 ♘e7 7.♖g4 ~

Bílý napadá černého pěšce g7 a černý má široký výběr. V této kapitole probereme 2 možnosti:

1. 7... ♘f5 - původní pokračování. V 60. letech se však bílí do pozice pořádně opřeli a vypotili agresivní poziční plán, založený na výměně dam, a poziční výhodě na královském křídle, díky čemuž se varianta přestala používat

2. 7... ♔f8 - černý nechce dát ani pěšce, ani možnost bílému útočit na krále (po 0-0). Zato zazdívá věž na h8 a snaží se o protihru po c sloupci a diagonále a6-f1. Přeci jen se černému hraje bez věže velmi těžko.

Zinn - Bratslavsky Budva 1963

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘b4 4.e5 c5 5.a3 ♘xc3+ 6.bxc3 ♘e7 7.♖g4 ♘f5 8.♘d3 h5 9.♖f4! ♖h4 10.♘e2! 10.♘f3?! ♖xf4 11.♙xf4 c4!?!; 10.♙xf5 ♖xf4 11.♙xf4 exf5 12.dxc5 ♘d7 13.0-0-0 ♘xc5 14.♙xd5 ♘e6 15.♘c3 ♘d7 16.♘f3 ♘c6 17.♙d6 f4 18.♘d4 ♘e7= ♖xf4 11.♘f4 ♘e7 12.♘e2! g6 h4 13.dxc5! Smyslovova idea, již smyslem je ztížit protihru černého na dámském křídle. ♘d7 ♘d7 14.♘d3 ♘c6 15.f4 ♘a5 16.♘c3 ♘c4 17.♘d4; 13... ♘bc6 14.♘d3 ♘d7 15.♘g5 ♘a5 16.♙f6 ♙g8 17.f3 ♙c8 18.♙f2! Sorokin - Imas, kor. 1971 14.♙b1 ♙ec6 15.♘d3 ♘a5 16.♘g5 ♘a4 17.♙f6 0-0?! ♙g8! 18.g4! h5g4 ♘xc2 19.♙b5 ♘ac6 20.gxh5+ 19.♙b4 ♘xc2 20.♙xg4 ♘d7 21.h4 ♘c4 22.♙e5 ♘xf6 23.exf6 ♙fc8 24.h5 ♙f8 25.hxg6 f5g6 26.♙xg6 1-0

Černého čeká v případě výměny dam těžká koncovka, jak se projevilo v předcházející partii. Ponechat si na šachovnici dámy nevede také k ničemu dobrému. Na vlastní kůži se o tom přesvědčil černý v následující partii, kde bílý černopolný střelec pronásledoval černého krále jako jeho stín. Mnozí z nás mají podobnou zkušenost z doby nedávno minulé.

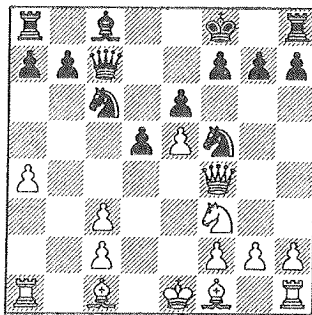
Stavničuk - Kolcov SSSR 1994

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘b4 4.e5 c5 5.a3 ♘xc3+ 6.bxc3 ♘e7 7.♖g4 ♘f5 8.♘d3 h5 9.♖f4! cxd4 10.cxd4 10.♙xf5 exf5 11.cxd4 ♘c6 12.♘e2 ♘a5 13.0-0 (13.♖g3?! xg7) ♘e6 14.♖g3 ♘d7?! 15.♘g5! (15.♖xg7 0-0-0) ♖c6 16.♙h4 ♙f8 17.♘f4 ♙e8 18.♖g5 ♙h6! 19.♙ad1! ♙c8 (♖xc2 20.♙c1 ♙e4 21.♙c7+) 20.♙d3 ♙h7 21.♙g3 (21.♙xh5? ♙h6) ♘c4 22.e6!! ♘d6 (♙xe6? 23.♙xh5) 23.♙xh5 ♘c4 24.♖xf5 g6 25.♙xg6 ♙xe6 26.♙xe6 ♙xe6 27.♖xh7 ♙h6 28.♖g7+ ♙e8 29.♖g8+ ♘d7 30.♖d8+ ♙e6 31.♙g7# 1-0 Borriess - Breustedt, Halle 1986. Černým zajímavě vedená partie, ♙h6 však po celou dobu partie do děje vůbec nezasáhla. ♘c6 ♙h4 11.♖xh4 ♘xh4 12.♘g5!+ 11.♘e2 11.♘f3?! ♘ce7 12.♘g3 ♙b6 ♘g6?! 13.♖d2!+ 13.c3 h4 14.♙xf5 ♙xf5 15.♖g5 ♙f8 ♘xd4 16.♖xg7 ♙f8 17.♙h6+; 15...g6 16.♖f6 ♙h7 17.♘g5+ 16.a4 ♘d7 17.a5 ♖c7 ♙b3 18.♙a3+- 18.♙a3+ ♙g8 19.♙c5+ 19.♙d2?! ♙c8 20.♙hcl+ a6 20.♙d2 ♙e8?! ♖d8 21.♖xd8+ ♙xd8 22.♙ab1 ♙c6 23.♙b6 ♙a8 24.♙hb1 ♙b7+ 21.g4 h5g4 22.hxg3 ♙xh1 23.♙xh1 ♙xa5? ♖d8 24.♙h5 ♙h6 25.g4 f6 26.♖g6!+- 24.♙xf5 1-0 exf5 25.♙h5 f6 26.♙h7+ ♙f7 27.♙h6 fxe5 28.♖g6+ ♙g8 29.♙h7 ♙a2+ 30.♙e3 exd4+ f4+ 31.♙f3 e4+ 32.♙g2 f3+ 33.♙h1+- 31.♙f3 ♙e2+ 32.♙g2 ♙e5 (♙e7 33.♙xe7 ♙xe7 34.♙h5+-) 33.♙h5.

Celá varianta je pro černého velmi smutná a tak není divu, že se již dnes v turnajové praxi nevyskytuje. To se nedá říci o druhém, méně přirozeném pohledání pěšce g7. Tah 7... f8 se snad nikdy nepovažoval za rovnocennou alternativu ostatním pokračováním. Alfou a omegou bílé hry je obsazení diagonály a3-f8 spolu s vytvořením hrozeb na královském křídle. Černý odříznutý král většinou nemá dostatek svých poddaných ochotných a schopných ho ochránit.

Oli - Eingorn Debrecín 1989

1.e4 e6 2.d4 d5 3.2c3 2b4 4.e5 2e7 5.a3 2xc3+
6.bxc3 c5 7.2g4 2f8?! 8.a4 8.f3 2a5 9.2d2 2a4
10.2e1! b6 (2xc2 11.dxc5!+) 11.0-0 2bxc6 12.c4!
2xc2 13.dxc5 bxc5 14.2d1 2b2? (2g6 15.2f4 2f5
16.2e3 d4 17.2e2) 15.2a4! 2xe5 16.2xe5 2xd2
(2f5 17.2f4 2f5 18.2g3-) 17.cxd5 exd5 (2xd5
18.2c6 2b8 19.2ad1 2c3 20.2fe1! 2h5 21.2a4!!+-)
18.2d7+! 2xd7? (2g8!?) 19.2ae1 2xd7 20.2xd7 2g6
21.2c6 2f8 22.2xd5!+) 19.2xd7 2a5 (2g6 20.2c6!+-)
20.2b7 2c8? 22d8 21.2fe1 2g6 22.2xd5! 2c7
23.2ab1+) 21.2ae1 2c7 22.2xe7!! 2xe7 23.2e1+ 2f6
24.2a6+ 2b6? (2g5!?) 25.2e2! 2d6 (g5 26.2e5+ 2g6
27.2c2+ 2h6 28.2e3+-) 26.2f3+ 2g6 27.2g4+ 2f6
28.2g4+ 2g6 29.2c2+ f5 30.2g4+ 2h6 31.2h3+ 2g5
32.2xf5+ 2h6 33.2e6+ (33.2h3+! 2g5 34.2g3!! h5
35.2f3+ 2h6 36.2e6+ 2xe6 37.2xe6+ 2g5 38.2g6#)
2xe6 34.2xe6+ g6 35.g4 2he8 36.2f6 2e1+ 37.2g2
2e8 38.2g3 1-0 Kreiman - Kaidanov, King's Island
1996. Černému se příkladně vymstilo nedobré umístění 2f8 a také předčasné otevření sloupce v centru. 2c7 2b6 9.2f3 2c7 (cxd4 10.cxd4 2b4
11.2d3! 2d3+ 12.cxd3 2a5+ 13.2e2-) 10.2d2 b6?
11.2d3 c4 12.2e2 2g6 13.2h5 2ce7 14.0-0 2d7
15.2fe1 2e8?! 16.g3 h6 17.2h4 2d8 18.2c1!+ 2c8
19.2a3 2xb4 20.2xe7! 2g6 21.2d6 2d8? 22.2f3! 2b7
23.2xf7 2e8 24.2xg7 2h4 25.2f6!+ (Thomas) 2f5
26.2g4 2xd6 27.exd6 2f8 28.2e5 2f7 29.f4 2c6
30.2xe6 2xe6 31.2xe6 2xe6 32.2xe6 2h8 33.2ae1
2ad8 34.d7+! 1-0 Tal - Gunsberger, Varna 1962.
Černý si vzpomněl pozdě na nevhodné umístění svého krále (o tom měl myslet už při tahu 7...2f8). Později již nenašel u Tala pro "celoplošný" manévry krále pochopení. 9.2f3 cxd4 b6 10.2a3 h6 11.2d3
2a6 12.0-0 2g8 13.a5 2xd3 14.cxd3 2d7 15.c4 2h7
16.cxd5 2xd5 17.2e4+ g6 18.2fcl+ Arason -
Eingorn, Reykjavík 1989, 1-0 (39). 10.2xd4 2b6c
11.2e3 2f5 12.2f4 12.2e5+! 2g8 13.2b5 2d7 14.2f4
h6= 15.2a3 2ce7 16.g4!+ 2g6!

12...g5? h6! 2 2ce7; 12...h5!? 13.2xg5 2xe5
14.2f6!+ 2xf3+ 2xc3+ 15.2d1!+- 15.gxf3 2g8
16.2a3+ 2e8 2e7!? a bílý má 6 izolovaných pěšců, přičemž přímé hrozby nejsou vidět. 17.0-0-0 2d8?
a6 18.2d3 2d8 19.2xd8+!? 2xd8 20.2xf5 exf5
21.2xd5+-; 17...2d7? 18.2g1!+- 18.2b5+- 2d7
19.2xd7+ 2xd7 2xd7? 20.2hg1! 20.2xf7+ 2e7
21.2he1 2g6 22.2xe6! 22.2xe6 2xe6 23.2xd5+ 1-0

V následující partii se bílý důsledně zaměřil na svůj výše zmiňovaný plán. Své dámské křídlo se rozhodl bránit netradičně svou nejslabší figurou - králem. Černý ale nekladl těžký odpor a stal se rychlou obětí bílého útoku. Poznámky jsou s pomocí Informátoru č. 56.

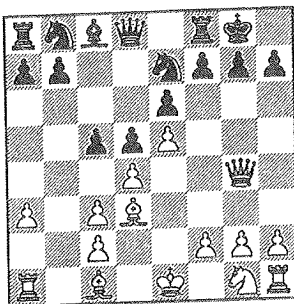
Blatný - Juřek Rakousko 1992

1.e4 e6 2.d4 d5 3.2c3 2b4 4.e5 2e7 5.a3 2xc3+
6.bxc3 c5 7.2g4 2f8?! 8.a4 2c7 9.2d1!? b6 cxd4
10.cxd4 2 2a3, 2 2a3-d6 10.a5 bxa5? 2d7?!
11.axb6 2xb6 12.2f3 2 h4-h5, 2d3, 2a3-; 10...2b7
2 11.2f3!+ 2b6c 12.2d3 2 2xa5 13.2xa5!? bxa5
14.2a3- a černý mohl trpět alespoň za kvalitu
11.2a3 cxd4 12.2d6!+ 2b6 2xc3 13.2a3 2b2
14.2f3- 13.2f3 2b6c 14.2xd4 2g8 2xd4 15.2xd4!+ 2
2 2xa5, a7 s postupným dobýváním odpadlíků na a
sloupce. 15.2d3 2d7 2xd4 16.cxd4 2g6 17.2c5 2c7
18.f4 2 h4-h5 16.2xc6 2xc6 17.h4 d4 2xf2 18.h5
(22a4-f4) f5 19.exf6 2xf6 20.2f1 2xc3 21.2a3!
2b2? 22.c3!+- 18.h5 dxc3 2b2 19.2e2 2xc3 20.2h3!
2xa1 21.2xg7+! 2xg7 22.h6+ 2g8 23.2g3#
19.2h4!+- g6 2 2 2xg7+ 2xg7 21.2g4#;
19...2xf2 20.2xg7+! 2xg7 21.h6+ 2g8 22.2g4#
20.2e2 2g7 21.2ah1 2b4 22.hxg6 Bílý originálně a neúprosně s Jágrovským tahem na branku sehraný partie. 1-0

Nezapomeňte si objednat publikaci Romana Chytilka
Pál Benkő a Volžský gambit
(SNZZ Brno 1995 28 str.)

Černý by se této variantě měl velkým obloukem vyhnout a bílý se nemusí ničeho bát. Strašáci jsou pouze před černým.

Kap. 19.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖c3 ♘b4 4.e5 c5 5.a3 ♙xc3+ 6.bxc3 ♚e7 7.♗g4 0-0! 8.♙d3!

0-0 je jeden z nejmladších tahů ve francouzské vůbec. Černý se rozhoduje krýt svého pěšce nejpřirozenějším způsobem, ten však není nejjednodušší. Jemnost bílého v 8. tahu značně zužuje možnou reakci černého. Černý má na výběr z několika možných plánů:

- původní spočívá v ignorování možnosti bílého a hrani si na vlastním písečku na dámském křídle

- kombinace protihry na dámském křídle a postupu f5. Za bílého zde bylo několik zlepšení, a tak nezbyvá než tuto metodu uložit na dno šuplíku

- okamžitý postup f5. Vznikají velké zápletky, bílý ale zatím drží o něco navrch. Je to ale jediná možnost jak získat protihru.

Jedna z prvních partií při posledním „obrození“ varianty. Na těžkopádný způsob vývinu zvolil bílý jediný a logický plán - otevření sloupce g s dalším pošilháváním po černém králi.

Kindermann - Hansen Mnichov 1989

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖c3 ♘b4 4.e5 c5 5.a3 ♙xc3+ 6.bxc3 ♚e7 7.♗g4 0-0 8.♙d3 ♙a5 9.♙d2 (9.♙f3 ♙xc3+ 10.♙d2 ♙xa1+ 11.♙e2 ♙xh1 12.♙xh7+ ♙xh7 13.♙h5+ ♙g8 14.♙g5 ♙d8 15.♙xf7+ ♙h8) ♙a4 10.♙f3 c4 11.♙xh7+ ♙xh7 12.♙h4+ (12.♙h5+? ♙g8 13.♙g5 ♙xc2!) ♙g8 13.♙xe7 ♙xc2 14.♙g5! ♙c6 15.h4! f6 16.♙g3 fxe5 17.dxe5 ♙d7 (♙f5 18.h5 ♙xe5 19.h6! ♙e4+ 20.♙f1 ♙g4 21.h7+ ♙h8 22.♙xe5!! ♙xe5 23.♙xe5 ♙f5 24.♙e1!+) 18.h5 ♙e4+ 19.♙f1 ♙d3+ 20.♙g1 ♙e7? (♙xf3! 21.gxf3 ♙f8! 22.h6 ♙f7!+) 21.h6 ♙g6 22.hxg7 ♙xf3 23.♙xf3 ♙xg7 24.♙h6 ♙xe5 25.♙h5! ♙f5 26.♙g5+ ♙f7 27.♙g7+ ♙xg7 28.♙xg7 ♙xg7 29.g4 ♙e7 30.♙g3 ♙e8 31.♙e5+ ♙f7 32.g5 ♙g8 33.♙e1 ♙g6 34.f4 a6 35.♙f2 ♙g7 36.♙h1 ♙g6 37.♙f6+ ♙g8 38.♙h6 ♙f8 39.g6 ♙e8? 40.♙h8+! 1-0 Karasek - Welz, Potsdam 1977. Jedna z vůbec prvních partií se snahou rehabilitovat tehdy neuznanou 0-0. Vzkříšení varianty se však pro tentokrát nepovedlo. 9.♙f3 f5 10.♙h3 ♙ ♙g5 10.exf6? ♙xf6 11.♙h4 c4 12.♙e2 ♙f5+; 10.♙g3! ♙a5 11.♙d2 c4? 12.♙e2+ ♙b6 13.0-0 13.♙g1!? ♙a4 14.♙a2 ♙e8 15.♙h1 h6? ♙h6 ♙d7 ♙ 16.♙g1 ♙g6 (Δ17. g4? f4) 17.♙g3! ♙ h4-h5 (17.♙g5 h6 18.♙f3 Δ g4) 16.♙g1 Δ 17. g4 f4 18. g5 h5 19. g6+ ♙g6 17.g4 fxe4 f4 18.g5 h5 19.♙e1 Δ ♙e4+ 20.♙f3+ 18.♙xg4 ♙h7 19.♙a1 ♙f5 20.♙a1 ♙d7 21.♙h4 g5 ♙f7 22.♙g6 ♙h8 23.♙xf5 exf5 24.e6+ 22.♙xg5! hxg5 23.♙xg5+ ♙f7 24.♙h5 24.♙h5+?! ♙e7 25.♙xf5+ ♙d8!± ♙h8 ♙h6 25.♙g6+ 25.♙xf5 1-0

Jak se má celá varianta hrát, ukázal v následující partií další ruský velmistr. Bílý opět pootevřel g sloupec a k jeho úplnému otevření neváhal „vrazit“ do černého střelce. Protiakce černého v centru byla

příliš pomalá, aby mohla nějak bílého zaměstnat.

Minasian - Oli Lvov 1990

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖c3 ♘b4 4.e5 c5 5.a3 ♙xc3+ 6.bxc3 ♚e7 7.♗g4 0-0 8.♙d3 ♙d7 9.♙f3 f5 10.♙h3 Δ ♙g5 10.exf6? ♙xf6 11.♙h4 c4 12.♙e2 ♙f5+; 10.♙g3! ♙a5 ♙b6!; Δ ♙c4 11.♙g1 ♙c7?! (♙c4! 12.g4 ♙a5) 12.♙d2 ♙c4 13.g4 ♙xd2?! (♙b2 14.♙g5 ♙xd3+ 15.cxd3 h6 16.♙f3+ 14.♙xd2 ♙h8 15.gxf5 ♙xf5 (exf5 16.♙g5 h6 17.♙h5+) 16.♙g5 cxd4 17.♙a1! dxc3+ (♙xc3+ 18.♙e2 ♙g7 19.♙g7! ♙xg7 20.♙xg7 ♙xg7+) 18.♙d1 ♙e7 19.♙h5 ♙h6 (h6 20.♙h4 ♙xh4 21.♙xh4+; 19...♙xa3 20.♙xh7+ ♙g8 21.♙hxg7+ ♙xg7 22.♙xg7+ ♙xg7 23.♙h7#) 20.♙xg7! ♙xg7 (♙xg7 21.♙xh6 ♙f5 22.♙xf5 exf5 23.♙g5! ♙xg5 24.♙xh7+ ♙g8 25.♙h8+ ♙f7 26.♙h7+ ♙g7 27.♙h5+ ♙e6 28.♙e8+ ♙e7 29.♙h6+)) 21.♙xh6 ♙h8 22.♙f6 (22.♙xh7+! ♙xh7 23.♙xh7+ ♙g8 24.♙h8+ ♙f7 25.h4!+) ♙g8 23.♙f4! ♙ 24. ♙g3 ♙g7 25. ♙g4 h5 24.♙f6! 1-0 Polgarová, J - Sinkovics, Maďarsko 1990. Na křehkou dívku až příliš tvrdý a neúprosný útok. 11.♙d2 ♙b6 Δ ♙c4 12.g4!± ♙c4 13.♙g1 cxd4 ♙xd2 14.♙xd2 cxd4 15.♙xd4 ♙c6 16.gxf5! ♙xd4 17.♙xg7+! ♙xg7 18.f6+ 14.gxf5! ♙xf5 15.♙h6 ♙f7 ♙ ♙xc3+ 16.♙e2 16.♙xg7?! 16.♙e2! g6 17.♙xg6+ hxg6 18.♙g1+ ♙g7 19.♙xg6!+ ♙xg7 17.♙xg7+ ♙xg7 18.♙e2 ♙d8! ♙ ♙7 19.♙g1+ ♙h8 20.♙xf5 exf5 21.♙h4+ 19.♙g1+ ♙h8 20.♙g5 ♙g8? ♙e7 21.♙xc4 ♙d7 22.♙d3± 21.♙xf5 exf5 22.♙h4 ♙e6 ♙xe5 23.♙f7+ ♙xf7 24.♙d8+ ♙g8 25.♙xg8# 23.♙xh7!+ ♙g1 24.♙e5+ ♙g8 25.♙h7+ ♙f8 26.♙h6+ ♙e8 27.♙xe6+ ♙d8 28.♙xd5+ ♙e7 29.♙e6 1-0

Vzhledem k neúspěchům s plánem spojeným s 8... ♙d7 černí začali používat přirozenější a starší pokračování 8... ♙b6. Varianta začala sklízet úspěchy a bílí se začali této variantě vyhýbat. Černý ale nic neudělal pro své královské křídlo a to přivedlo bílé na myšlenku toho využít. Tah 9.♙h5! připravil

černé o mnoho bezesných nocí. Následující hattrick bílých kamenů lze započíst na vrub jednak tvrdohlavosti a jednak nepozornosti. Vždyť prohrát partii dle známého motivu by se velmistřům stávat nemělo.

Palac - Kovačević Vinkovci 1995

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďc3 Ďb4 4.e5 ě7 5.a3 Ğxc3+ 6.bxc3 c5 7.Ůg4 0-0 8.Ğd3 ěbc6 9.Ůh5! ěf5 h6? původní pokračování, které není vůbec možné 10.Ğxh6! gxh6 11.Ůxh6 ěf5 12.Ğxf5 exf5 13.0-0-0!

A) 13...c4 14.ěh3 f6 15.Ůg6+ (15.Ěhel Ěf7) ěh8 16.Ěhel (16.Ěde1 Ůe7 17.Ůh6+ ěg8 18.Ěe3!) fxe5 17.dxe5 f4 (Ůe7 18.Ůh6+ ěg8 19.Ěe3 Ěf7 20.ěf4+- Ůxa3+ 21.ěb1 Ůf8 22.Ěg3+ Ěg7 23.ěg6+-) 18.Ůh6+ ěg8 19.ěxf4 Ůe7 20.Ěe3 ěg4 (Ěf7 21.e6!+-) 21.ěxd5 Ůxa3+ (Ůg7 22.Ůxg7+ ěxg7 23.Ěg3 ěxe5 24.f4 ěf7 25.Ěd2+-) 22.ěb1 1-0 Vogt - Uhlmann, Berlín 1989. Černí museli leccos překousnout, zde se výhradní zastánce francouzské musel sklonit před svým méně známým krajanem;

B) 13...f6 14.Ůg6+ ěh8 15.Ěd3 f4 16.Ěg3 Ůe7 17.Ůh6+-;

C) 13...Ěe8 14.Ěd3 Ěe6 15.Ěg3+ Ěg6 16.ěf3+-;

D) 13...f4 14.ěh3 ěe7 (Ěf5 15.ěxf4 f6 16.ěg6 fxe5 17.dxe5 Ůa5 18.Ůh8+ ěf7 19.Ůh7+ ěe8 20.e6 Ůxa3+ 21.ěd2 ěxe6 22.ěxf8 d4 1:0 Kindermann - Psachis, Dortmund 1989. Ani známí velmistři neobejdou každou náslapnou minu v zahájení.) 15.ěg5 ěf5 16.g4 ěe4 17.Ěhel Ůb6 18.e6 ěg6 19.Ěd3 1-0 Maus - Hübner, Lugano op 1989. Partie byla hra kočky s myši, nebo spíše hry Myši s Hübnerem?

10.ěf3 10.g4 Ůh4 11.Ůxh4 ěxh4 12.ěg5 ěg6 13.ěf3 c4! ? 16.11.g4! c4 g6 12.Ůh3 ěg7 13.exf6 Ůxf6 14.ěg5! Ůxf2+ 15.ěd1+- Ěh7#, Ěf1; 11...fxe5? 12.gxf5 e4 13.ěg5+- 12.gxf5!! cxd3 13.Ěg1 13.fxe6; 13.cxd3; 13.dxc2 exf5 14.Ěh6 Ěf7 (g6 15.Ěxg6+) 15.ěd2 ěe6 (Ůe7 16.Ěxg7! Ěxg7 17.Ěxg7+ ěxg7 18.Ěg1+ ěh8 19.ěh4+-; 15...g6? 16.Ěxg6+) 16.Ěxg7! Ěxg7 17.Ěxg7+ ěxg7 18.Ěg1+ ěh8 (Ůf8 19.Ůh7 ěf7 20.Ůg7+ ěe8 21.exf6+-) 19.ěh4 ěe7 20.exf6 1-0 Chalifman - Nikolić, Moskva 1990. Mezi supervelmistry se takováto efektní miniaturka jen tak nevidí a i všem ostatním obyčejným smrtelníkům se vryje hluboko do paměti. Proto jaké bylo překvapení, když o rok později ... 13...ěe7 přišel tento tah. Neznalost nebo vylepšení? 14.exf6 Ěxf6 15.Ěxg7+!! ěxg7 16.Ůg5+ ěg6 (ěf7 17.ěe5+) 17.fxg6 hxg6 (Ůe7? 18.gxh7+; 17...Ůe7? 18.Ůh6+ ěg8 19.ěg5 hxg6 20.Ůh4! ěg7 21.ěe5 Δ ěg4) 18.Ěf4 ěd7 (ěf7 19.Ěe5; 18...Ůf8 19.Ůh6+ ěf7 20.ěe5+ ěe7 21.ěg5+; 18...Ůa5 19.Ěe5 Ůxc3+ 20.ěf1 Ůxa1+ 21.ěg2 ěf7 22.Ůxf6+ ěe8 23.ěd6 ěd7 24.ěe5+ ěxd6 25.Ůd8+ ěd7 26.Ůxd7#) 19.Ěe5 dxc2 (Ěc8 20.cxd3 Ěxc3 21.ěd2 Ěc8 22.Ěg1 ěe8 23.Ěg4+-) 20.h4 ěe8 (Ůe7 21.h5 Ěf8 22.Ůxg6+ ěh8 23.ěh2; 20...ěa4 21.h5 ěf7

22.Ěf6 Ůxf6 23.ěe5+ ěe7 24.ěxg6+ ěf7 25.ěe5+ ěe7 26.f4) 21.ěh2 ěf7 22.Ůh6! ěe7 (g5 23.Ůh7+ ěf8 24.Ůh8+ ěf7 25.ěg4 Ěg6 26.h5; 22...ěb5 23.ěg4 Ěf5 24.Ůg7+ ěe8 25.ěf6+ Ěf8 26.Ěxf6 Ůd6 27.Ůg8+) 23.Ěxf6+ ěxf6 24.Ůf8+ ěf7 25.ěg4+ ěf5 26.Ůxf7+! ěxg4 27.ěe2 1-0 Kruppa - Komarov, Herson 1991. Ani vylepšení varianty se příliš nepovedlo. Zkoumavé čtenáře odkazuji na Informátor 51. 14.Ěh6 Ěf7 15.ěd2 ěf7 16.Ěxg7! 16.Ůxf7+! ? ěxf7 17.Ěxg7+ ěe8 18.Ěag1 exf5 19.Ěxh7 ěe6 20.Ěgg7 by bylo také stylové zakončení. Ěxg7 17.Ůh6! Ůf8 18.Ěxg7+ Ůxg7 19.Ěg1 Ůxg1 20.ěxg1 fxe5 21.f6 A do třetice všeho zlého na dané téma pro černého. Bílý musel pouze namáhat svou paměť ... 1-0

Černým se přestala varianta líbit. Nebylo by ani divu, vždyť po takovém výprasku má málokdo chuť si zapakovat danou variantu. Následující partie je poslední slovo za obě strany: bílý získá malou výhodu v koncove a černý díky své pěškové struktuře je zbaven jakékoliv protihry.

Kamsky - Jusupov Linares 1993

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďc3 Ďb4 4.e5 ě7 5.a3 Ğxc3+ 6.bxc3 c5 7.Ůg4 0-0 8.Ğd3 ěbc6 9.Ůh5! ěg6 10.ěf3 Ůc7! ěce7 11.dxc5± 11.Ěd3 11.h4! Nový směr v této pro černé pochybné variantě. c4 (cxd4) 12.ěg5! h6 13.Ěxg6 fxg6 14.Ůxg6 hxg5 15.hxg5 ěxe5 16.Ůh5! ěd7 (Ěf5? 17.Ůh8+ ěf7 18.Ěh7 ěg6 19.f4 Ěf8 20.Ůxf8 ěxh7 21.fxe5±) 17.f4! ěg4 18.Ůxg4 ěe8 19.Ůxe6+ ěf7 20.Ůf5 Ůe7+ 21.ěf2 Ěfe8 22.g6 Ůe2+ 23.ěg3 ěe6 24.Ůg5 (24.Ůh5! ?) Ůxh5 25.Ěxh5+-) Ůxc2 25.Ěh5! Ůxc3+ 26.ěh2 Ůxa1 27.Ůh4 ěf8 28.f5! ěg8 (Ůxc1 29.fxe6+-) 29.Ěh8 Ůxc1 (Ěe4 30.Ěxg8+! ěxg8 31.Ůh7+ ěf8 32.ěg5 ěe8 33.Ůxg7+-) 30.f6! (ΔĚg8+-) Ůh6 31.Ěxh6 Ěe4 32.Ůh5 gxf6 33.g7+! ěe7 (ěxg7 34.Ůxg6+ ěf8 35.Ůxf6+ ěe8 36.Ůg7+-) 34.Ůf5 Ěe6 35.Ůxd5+- Ěd8 36.Ůxc4 Ěc6 37.Ůb4+ Ěcd6 38.Ůxb7+ Ěd7 39.Ůe4+ ěe6 40.Ěh8 Ěxd4 41.Ůh7 1-0 Morozevič - Dolmatov, Moskva 1996. Morozevič patří k mladé nastupující ruské generaci, v této partii generaciční bitvu vyhrál. c4 12.Ěxg6 12.Ěe2 fxg6 13.Ůg4 Ůf7! ěd7! ? 14.h4 Ěf5 15.h5 gxh5 16.Ěxh5 Ěaf8 (Ěxh5? 17.Ůxh5 ěe8 18.Ůh3±) 17.ěg5 (17.ěd2!) Ůa5! 18.ěd2 (18.ěd2?? Ěf2+-) Ěf4! 19.Ůh3 Ěxf2? (h6□ 20.Ěxh6! gxh6 21.Ůxh6 Ěf7! 22.f3 ěe7! 23.ěf2 Ěg7! 24.Ěh1 ěg6 25.ěh7 Ěf7 26.ěf6+ ěf8 27.ěg5 ěa4 28.ěh5! ?) Ůxc3 29.Ěf6 Ěxd4+ 30.ěg3 ěe8 31.ěxg7+ Ěg7 32.c3! ? Ůf4+ 33.Ůxf4 ěxf4+ 34.Ěxg7 ěe2+ 35.ěf2 ěxc3±) 20.ěf3+- Ěxd2 21.ěxd2 h6 22.Ůg4 ěf7 23.Ěh3 ěe7 24.ěh2 ěe8 25.Ěf1 Ěxf1 26.ěxf1 Ůxa3 (ěf8! 27.Ůf4+ ěg8 28.ěe3±) 27.Ůxg7 ěf5 28.Ůh8+ Ůf8 29.Ůxf8+ ěxf8 30.g4 ěe7 31.Ěxh6 ěg7 32.Ěh1 a5 33.ěg3 a4 34.ěh5+ ěg6 35.Ěf1 ěg8 36.Ěf8 ěh6 37.Ěd8 ěc6 38.ěf4+ ěg5 39.ěxe6+ ěxg4 40.ěc7 ěf5 f4.ěxd5 1-0 Ivančuk - Lutz, Mnichov 1994. Vylepšení které stojí za úvahu. 14.h4! Ůf5! ? h6 15.Ůxf5 Ěxf5 gxfs! ?

16.h5± bílý stfelec získá perspektivy po Aa3-a4 a Qe3-c1-a3; 15...exf5?! Δd8-e6. 16.φe2± Nyní má bílý malou převahu v prostoru, což mu dává mírně lepší vyhlídky do dalšího zdlouhavého manévrování. h6 17.g4 f7 18.φa1 Qd7 19.φe1 f8f8 20.f4 Δh5 fxf4?! Černý si příliš věří. Snaha zcela zablokovat pozici a vynutit pozici remizu postavením pevnosti bude nakonec neúspěšná. Qe8 21.f3± (21.φg2±) 21.φxf4 f4 22.φg3! Δd8 23.φg2 24.φe3! Δh1f4 Qa4 25.φc1 g5□ φh7 26.φf4 Δ 27.h5± 26.hxg5 hxg5 27.φh3 φf7 28.φh5 φc8 29.φe1 φc6 30.φb1! φe7 31.φd2 Qe8 32.φf3 φe7 33.φbh1 φc7 34.φh7 34.φxg5? φxg5 (g6? 35.φxf7 gxh5 36.φd6+) 35.φxg5 g6 (Xφg5) a bílý stojí rázem špatně. φc6 35.φh5 φc8 φa6?! 36.φxg5 φxg5 (g6 37.φxf7! gxh5 38.φe7! Qg6 39.φxe6+; 36...φh6 37.φ5xh6 gxh6 38.φxh6+) 37.φh8+ φf7 38.φxg5 g6 39.φxe8! (39.φh7+? φg8 40.φxb7 Qf7! /Xφg5!) φxe8 40.φxg6 φf7 41.φf6+ φg7 (φe7 42.g5 φxa3 43.g6+) 42.a4 (Δφe3-f4-g5-h5, Δg5-g6, φf7+) φxa4 43.φxe6 b6 44.φd6 φa5 45.φe3+ 36.φe3 36.φxg5?! φxg5! 37.φh8+ φf7 38.φxg5 g6! 39.φh7+ φg8 40.φxb7 a5!∞ (Xφg5) a5?! Černý se zbavuje jediné možné protihry po Qa4 a φc6-a6. 37.φh1 a4?! 38.φh7h2 b5 39.φf2 φc7 40.φh5 φe7 41.φf1 φb7 42.φf2 φb6 φb6 43.φh1 φxg4+? 44.φe2+ 43.φg3 φa6 44.φxg5! φxg5 45.φxg5 Qg6 46.φf2 φb6 47.φh4 φa6 48.φh3 Qe4?! φa7 49.φg5 Qe4 50.φh5! (Δφg5!) φxa4 51.φxf7 φxf7 52.φg5+ φe7 53.φxe4 dxe4 54.φh4 φd7 55.φg3 φc6 56.φf4 φd5 57.φe3! (57.g5? b4!) g5 58.φe2 b4□ (φc6 59.φ20+) 59.cxb4 φxd4 60.c3+! φd5! 61.φe3 φc6 62.φxe4 φb6= 49.φh5!± φa7 50.φg5 φe7 51.φxe4 dxe4 52.φg6 e3 53.φe2 f7 54.φxe3 φf2 55.φe1! φxc2 56.φb1 φxc3 57.φxb5 φf8 58.φb4 φxa3 59.φxc4 φa1 60.g5 a3 61.φa4 a2 62.φa7+ φe8 63.φxp7 φd8 φg1 64.φxa2 φxg5+ 65.φf6+ 64.g6 φe8 65.φa6! φe7 φd7 66.φg8 φg1 67.φxa2 φxg6+ 68.φf7+ 66.φa8□ φd7 67.φg8 φe7 φg1 68.φxa2 φxg6+ 69.φf7+ 68.φa7+ φe8 69.g7 φh1 φd8 70.φf7+ 70.φxa2 φe7 71.φa7+ φe8 72.φa5 φe7 73.d5 exd5 74.φxd5 φh2 75.φa5 φh1 76.φa7+ φe8 77.e6 φh2 78.φf7 φh1 79.e7 φh2 80.φf8+! φxe7 81.φf3 φe8 82.φc3+ φd7 83.φe4 1-0

To už bylo na černé dost. Nehledě na nepříjemnost v 11. tahu, celková pasivní hra v celé partii jim příliš neimponovala. Ani mě by nebavilo 7 hodin se snažit pouze o remizu. Proto se začalo výhradně používat nejzásadnější pokračování 8...f5. Černí sice riskují, že po teoretické novince hluboko po 20. tahu už partii nerozdychají, ostatně bílý je na tom obdobně. Bílý je nucen otevřít centrum a jeho další snahy je oslabit černé královské křídlo vynucením jednoho z tahů pěšcem - g6 nebo h6. Černý naproti tomu hledá aktivní protihru v centru a snaží se omezit působnost bílých střelců.

Tolnai - Farago Maďarsko 1991

1.e4 e6 2.d4 d5 3.φc3 Qb4 4.e5 c5 5.a3 Qxc3+ 6.bxc3 φe7 7.φg4 0-0 8.φd3 f5! 9.exf6 fxf6 10.φg5 f7 φd7?! 11.φh4 h6 12.φxf6 φxf6 13.dxc5 (13.φf3 φa5 14.0-0 c4 15.φe2 φxc3±) e5 14.f3 e4 15.fxe4 dxe4 (φa5? 16.φe2 dxe4 17.φxe4 g5 18.φg3 dxe4 19.φe5±) 16.φca+ (16.φxe4 g5 17.φxh6 dxe4 18.φf3±) φh7 17.φe2 φa5 18.φf2 Qg4 19.0-0 φc8! 20.h3 (20.φab1 φxc5 21.φxb7 φxc4 22.φxe7 φd5 23.φxa7 φxe2) φxc5 21.φb3 Qxe2 (φf5 22.φe3 Qxe2 23.φxe2 φxc3±) 22.φxe2 φxc3 23.φad1 (23.φae1) φf5 24.φf4 (24.φfe1) φe5 (φd4 25.φe1 φxc2! 26.φxc2 φxe1+ 27.φxe1 φxc2±) 25.φf2 φc3?! (φg3) 26.φd2 φc5 (φg3 27.φd8 e3 28.φxf6 φe2+ 29.φf1 φg3+ 30.φe1 φxf6 31.φg8+ φg6 32.φe8+ φg5 33.φd5+ φf4±) 27.φf4 e3 28.φf3 φc3? (φe4) 29.φe6 e2 30.φxf5+ g6 31.φd7+! φxd7 32.φxg6+! φh8 (φxg6 33.φf7+ φg5 34.φg8+ φh5 35.φg4#) 33.φxb6+ 1-0

Vogt - Giemsa, SRN 1991. Černý zvolil zajímavou oběť kvality zcela v souladu se zvolenou výstavbou, stačilo několik nepresností a u vesla byl bílý. 11.φh4 h6 12.φxe7 φxe7 13.φxe7 φxe7 14.f4! φc6 15.φf3 g5!? 16.fxf6 g5 e5 17.dxe5 hxg5 (φxe5 18.0-0 φxf3+ 19.φxf3 hxg5 20.φf5 φe5!) 18.0-0 g4 19.φh4 φxe5 20.φae1 Qd7 21.φf5! Qb5 (φxf5 22.φxf3 φe6 23.φh6+ φxh6 24.φxe5±) 22.φf4! φf8 (φae8 23.φd1) 23.φxg4+ φf7 24.φf4 φe8 25.φf2 (25.φf6? φf3+) φd8 26.g4 Qc4 27.φg3 b5 28.φf3± φxf3 29.φxe7 φxe7 30.φxf3 φf6 31.h4 φa6 32.h5 φxa3 33.h6 1-0

Enders - Portisch, Csapatbajnoksag 1989. 13.φf3 e5!? φc6 14.dxe5 φxe5+ 15.φd2 φxh4 16.φxh4 φc± 17.f4 φe7 18.φg6 φe8 19.φhe1 Qd7 20.φb5 φh7 21.φxc6 φxc6 22.φe7! Qb5 23.φe5 φad8 24.φae1 b6 25.g3 25.φxd5?? φxe5 26.φxe5 Qc4+ d4 26.exd4 φxd4+ φd7 28.φc1 φxe8 28.φf2 φd2?! φd4d7 29.φe7 φxe7 30.φxe7 φd7 31.φxd7 Qxd7= 29.φe7 Qa4 φd2d7 30.φxg7+ 30.φxg7+ φh8 31.φxa7 φxc2+? Qxc2!? 32.φxh6 Qb3 33.h4 φc2+ 34.φb1 φg2 35.g4 Qg8 36.φb7! 32.φb1 φd2d2 33.φa8+ φh7 34.φe7+ φg6 35.φe3 φb2+ 36.φc1 φxh2?? φf6 37.f5+?? 37.φg8+ φf6 38.φd5+ φf5 39.φe5# φg5 38.φg8+ φf6? 39.φd5+ φxf5 40.φf8

Přes výhru v partii chyběl bílému potřebný "šmrnc". 1-0

Černý není odkázán na pasivní hru a sám může bojovat o iniciativu. V dané variantě však často záleží na malých jemnostech, jako je umístění bílé dámy, rocháda či jiné přesmyčky. V následující partii je to 11. tah bílého.

Jepišin - Ulybin Minsk 1990

1.e4 e6 2.d4 d5 3.φc3 Qb4 4.e5 c5 5.a3 Qxc3+ 6.bxc3 φe7 7.φg4 0-0 8.φd3 f5! 9.exf6 fxf6 10.φg5 Ne špatnou alternativou na tomto místě je 10.φh5!?

A) 10...h6 11.g4 c4!? (φbc6! 12.g5 g6 13.φxh6 f7 14.φxg6 φg7±) 12.g5 g6 13.φd1 (13.φxh6?? φf7 14.φxg6 φg7 15.φh5? φh7) φf7? (φf8 14.φxg6? φxg6 15.φh5 φe8!) 14.φxg6! φxg6 15.φh5

2h8 (2e7?) 16.2h3 e5 17.2g1 2hx3 18.gxh6+ 2f8 2h7 19.2g7+ 2xg7 20.hxg7+ 2fxg7 21.2h6+ 2g8 22.0-0-0(+-) 19.h7 2xc8 20.2g8+ 2e7 21.2xc8 2xc8 22.2xe5+ 2e6 23.2xh8 1-0 Bronštejn - Farago, Tastrup 1990. Opět jednou originalita a svěží duch Davida vedl k rozdělení černé pozice;

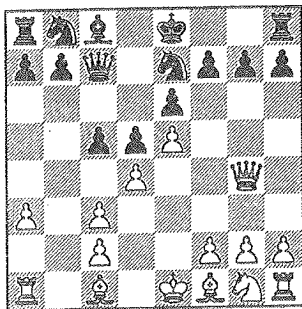
B) 10...g6 11.2d1 2a5 12.2d2 2b6 13.2f3 c4?! (2d7? 14.0-0 2af8?) 14.2e2 2d7 (2f5?) 15.0-0 2af8 16.2e1 2g7 17.2g5 2f5?! 18.2e5?! I zde vede ovládnutí pole e5 k výhodě bílého. 2e8 19.f4 Černé figury si začínají na královském křídle překážet. h6 20.g4 hxg5 21.gxf5 gxf4 22.2xc6! 2xc6 23.fxe6 g5 24.2f3 2g6 25.2b1± b6 26.a4 a6 27.e7 2e8 28.2e6 2xe7 29.2xb6 2xc3 30.2e5+ (30.2xf6+! 2h6 31.2e6) 2h6 31.h4! g4 32.2xf4+ 2h7 33.h5 gxf3 34.hxg6+ 2hxg6 35.2f7+ Sax - Ehlvest, Reykjavík 1988. Ani Ehlvest neudělal se svým postupem díru do světa, následníkům nechal přesto mnoho možností svou hru

vylepšit.

10...2f7 11.2h5! g6 h6?! 12.2h7+ (12.2g6 2f8 13.2f3 2bc6 14.0-0 2c7 15.2xe7 2xe7 16.2ae1 2f6 17.2e5 cxd4 18.f4 dxc3 19.g4!→) 2hx7 (2f8? 13.2g6 2a5) 13.2xf7 hxg5 14.2f3± 12.2d1! Saxova idea. 2a5 2f8 13.2f3 2bc6 14.0-0 2f5 15.2e5 2xe5 16.2xe5 c4 17.2xf5 gxf5 18.2f6± Tatei - Luce, Pau 1988 13.2d2 2bc6 14.2f3 2d7 15.h4! Inspirované partii Sax - Ehlvest. Postavení 2g6 přímo láká k tomuto bočnímu nástupu. e5! 16.c4! 16.2xe5 2xe5 17.2xe5± 2a4 17.2g5 dxc4 2f8 18.2hx7!→ 18.2e4 2f5 c3! 19.2xc3 2f4 20.2d2 2g4± 19.2xf7 2xe4 20.2g4! c3 21.2g5! 2f5? 2hx4! 22.0-0 2xc2± 22.2h6+ 2f8 2g7 23.2f6+! 2xf6? 24.2xe5+± 23.2xe7+ 2xe7 24.2g5 2g7 2xc6! 25.d5 2d6 26.2xf5 gxf5± 25.2xe7+ 2hx6 26.h5 2e8 27.hxg6+ 2hxg6 28.2hx7+ 2f6 29.2h6+ 2g5 30.2e7+ 2g6 31.2xe5 2e6 32.f4+ 2f5 33.g4+ 2xf4 34.2hx6 2d5 35.2f6+ 1-0

Co říci na závěr o této variantě? Černý se musí snažit od počátku partie o protihr, bílému se zpravidla chvilkové zaspání či nepřesnost v zahájení vymstí přinejmenším vyrovnáním šancí. Tak je to ale v každé divoké variantě, nejen ve francouzské obraně.

Kap. 19.3. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.2c3 2b4 4.e5 2e7 5.a3 2xc3+ 6.bxc3 c5 7.2g4 2c7

Jedno z nejostřejších pokračování v šachové hře vůbec. Černý dělá kříž nad svým královským křídlem a věří ve vytvoření kompenzace díky rychlejší mobilizaci sil. Bílý musí zapomenout na nějaké poklidné útočiště pro svého krále, ten většinou zůstává na svém počátečním poli mnohdy až do koncovky. Jakými motivy disponuje bílý:

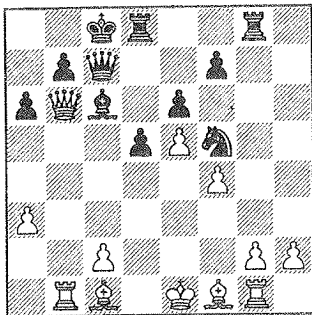
- postup g4 je solí každé varianty - je nutné zahnat otravného 2f5
 - výměna dam jde díky pěšcové převaze na královském křídle bílému velmi k duhu
 - v partiích hrané touto variantou se stejně nakonec bílý aktivně brání a snaží se měnit a měnit.
- Černý má výběr mnohem širší: při 0-0-0
- přichází v úvahu obět' 2xe5
 - postup d4 je na denním pořádku
 - výjimkou není ani postup f6 a e5 s otevřením centrálních sloupců při ponechání krále v centru
 - obsazení sloupce c
 - manévr 2c6-a7-b5.

Karpov - Nogueiras Brusel 1988

1.e4 e6 2.d4 d5 3.2c3 2b4 4.e5 2e7 5.a3 2xc3+ 6.bxc3 c5 7.2g4 2c7 8.2xg7 2g8 9.2xh7 cxd4 10.2e2 2b6 11.f4 11.2f4 2d7 12.2d3 dxc3 13.2xc3 0-0-0 2d7 12.2d3 dxc3 13.2xc3! Druhá důležitá alternativa na tomto místě je 13.2xc3!?, hlavní varianta zní 2f5! 14.2b1 0-0-0! 15.2g1 d4! 16.2d3 (16.2xc5!?) f6 17.g4! (17.2xf6 e5 18.g4 2h4!) 2h4 18.2xf6 e5 19.f7 2xg4 20.2xg4 2xg4 21.2h3 2d7 22.2xg4 2xg4 23.2g3 2h5 atd... Od 16. tahu nemá ani jedna ze stran příliš možnost odbočit, remisa bude asi oboustranně zasloužený výsledek. Z těchto důvodů není celá varianta příliš v oblibě a úspěchy slaví 13.2xc3. a6 2f5 14.2b5 2d8±; 13...2a5 14.2b5

2xb5 15.2xb5± 14.2e2! Paradoxní a nejspíš nejlepší tah. Jeho vynálezce je ruský (nebo tenkrát sovětský) teoretik Suetin, který jej na počátku 80. let navrhl ve své monografii o francouzské obraně. Dlouhou si toho nikdo nevšiml... 2f5! 2a5 15.2d4 2f5! (14...0-0-0 v této pozici není 0-0-0 není tak výhodná jako po 12.2xc3.) 15.g3 2a5 16.2d4 2a4 17.2d2 2c4 18.2b4 2c6 19.2xc6 2xc6 20.2d4 a5 21.2c3 b5 22.2f2 2e7 23.2e2! 2h8 24.h4 2b7 25.2ab1! 2a8 (2xa3 26.2a1) 26.2xc4! dxc4 27.2b6 2a7 (2xh1! 28.2xa5+ 2a7+ 29.2xa7+ 2xa7 30.2xh1±) 28.2xa7+ 2xa7 29.2xa5! 2xh1 30.2xh1± 2d5 31.h5 2b7 32.h6 2h7 33.g4 2c6 34.2c3 2d7 35.g5 2c6 36.2b4 2d7 37.2e4 s průlomem f4-f5 na

královském křídle. 1–0 Ryan - Jarkowski, kor, 1988. Pěšec h6 měl poslední slovo. Po h8 je možná nejperspektivnější pokračování černého: 15.hb1 hf5? (ha5 16.hd4 hec6!?) 17.h3! hc4 18.hh7; 15...ha7? 16.hd4 hb5 17.hb2!+) 16.h3 d4! (ha8!?) 16...hce7?!; 16...ha5?! 17.g4 hc4 18.c3 he7+ 17.g4 ha5+ 18.hf2 hd3 19.hxe3 dxe3+ 20.hxe3 he7 21.hg2+ hb5 22.hd4 hc3 23.hd2 hxa3 24.hb3 hxb3 25.cxb3 hc6 26.hc1 hxg2 27.hxg2 hf8 28.f5! exf5 29.hxf5 hxf5 30.hc8+ 1–0 Spasskij - Miralles, Cannes 1987. Ani Francouzi neumějí hrát francouzskou. Menším utěšením pro Francouze může být to, že Spasskij se do Francie přestěhoval a hraje za ni i na Olympiádě. 15.hb1 hce7?! Karpovova partie byla první na dané téma, černý hraje přirozeně tahy, to však neznamená, že dobré. ha7! je ten správný manévr v této pozici 16.hc3 hc6!+, po čemž má černý plnou kompenzaci za pěšce, a je to tak asi nejkritičtější pozice celé varianty. 16.hc3! hc6 hxc3+! 17.hxc3 hc6 18.he2 d4 19.hg1 0–0 20.hf2+ 17.hg1 0–0–0?! 18.hd4 hxd4 19.hxd4 hf5 20.hb6+ Zatím stačilo Karpovovi pouze „opisovat tahy“ - až sem byla totiž celá varianta otištěná v Suetinově monografii. Jenom je poněkud zarážející, že černý o tom nic nevěděl.

20...Wxb6 21.Exb6 Qd4 Bílý pěšce vrátí, zbude mu nebezpečná dvojice střelců a volný pěšec na h sloupci. 22.Qc7 Qxc2 23.Qd3 Qd4 24.Wb4 Qb5 Qf1 25.g4 Qh4 26.Wg3 27.Qb2 Wf8 28.h3 Qd8 27.Qc1 Qd7 28.a4 Qc7 29.Qd4 a5 30.Wb6 Bílý dělá to, co vždycky uměl - zesiluje pomalíčku pozici, aniž by nechal soupeři být jen ždíbek protihry. Qa8 Qb8 31.Qb5 Qxb5 32.Wd6+ Qe8 (Qe8? 33.axb5+) 33.Wxc7 Qxa4 34.f5 s nepříjemnou pozicí černého. 31.Wb2 Qc7 32.Wb6 a8 33.Wb2 Qc7 34.Qc5 Qa7 35.Wb6 Wc8 36.h4 Qh6 37.Qc3 Qb4 38.Qb5 Wg8 39.g4 Wg8 40.Qg3 Wf8 41.h5 Qh8 42.Qh4 Wf8 43.Qxc6 Wxc6 44.Wb5 Wf6 45.Wbc5 Waa8 46.Wf1! Připravuje otevření druhé fronty. Qd7 47.f5 exf5 48.Wxf5 Qe7 49.Wf6 Wf7 50.h6 Wf6 51.g5 Wf8 52.Qc3 1-0

Černý se na mnoho nezmohl, výkon Karpova mi připomíná zase více domácí přípravu než strojový výkon. Ani v následující partii se černému nedaří. Partie byla sehrána v tomtož turnaji, černé kameny měl také ten samý hráč. Korčňoj si vedl velmi podobně jako Karpov, tentokrát měl ale černý protihry daleko více

Korčnoj - Nogueiras Brusel 1988

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♘b4 4.e5 ♘e7 5.a3 ♙xc3+
6.bxc3 c5 7.♗g4 ♗c7 8.♗xg7 ♗g8 9.♗xh7 cxd4
10.♘e2 ♘bc6 11.f4 ♘d7 12.♗d3 dxc3 13.♙xc3! a6
14.♖b1 Původní tah. Jedním tahem bílý kontroluje
pole b4, tlačí na b6+b7, v případě 0-0-0 je zde motiv
s ♗xa6! Co by si bílý mohl více přát od jednoho
tahu? ♗c8 0-0-0?? 15.♗xa6! bxa6 16.♙xa6+ ♗b7
17.♙xb7++; 14...♙f5(?) 15.g4! ♗xg4 16.♙h3 ♙xe5.
Jediná možnost jak vyvolat komplikace (♗d4 17.♙f5
d4 18.♗g3 s dalším 19.♙e4.) 17.fxe5 ♗xe5+ 18.♘e2
♘e4 19.♙xf5 exf5 (!) 20.♔d1! ♘c8 21.♘d2 d4 Se
snahou kombinovat motivy ♙b5 a ♘e3. 22.♗g3 ♘a4
23.♖b2 ♘e2 24.♙xe4 fxe4 25.♗g3 ♗xg3 Rezignace.
26.hxg3 b5 černý má pouze 2 pěšce za věž, díky
hrozbě ♘d4-d3 však klade ještě tuhý odpor. 27.♗h4
f3 (e3 28.♗e4+ ♘g8 29.♙b4) 28.♙b4 ♘c6 29.♘d2 ♗g6
30.♙e5 ♗xg3 31.♙xd4 ♘d7 32.♗f4 ♘e6 33.c3 ♘d3+
34.♘e2 ♘d1+ 35.♙e1 ♗g4 36.a4 bxa4 37.♖b6+ ♔d5
38.♗xg4! fxg4 39.♙xa6 g3 (e3? 40.♘e2 ♘d2+ 41.♙xe3
♘a2 42.♔d3!; 39...♗f3 40.♙xa4 g3 41.♙a5+ ♔c4
42.♘e2 39...♗h3 40.♙xa4 g3 41.♙a5+ ♔c4 42.♘e2 ♗c2
43.♗g5 ♗h2 44.♙e3) 40.♙a5+ ♔e6 (♔c4 41.♙xa4+ ♔b3
42.♙a7) 41.♙e5+ ♔d6 42.♙xe4 g2 (♔d5 43.♙e5+ ♔c4
44.♘e2; 42...a3 43.♙e2 ♔d5 44.♙a5+ ♔c4 45.♙xa3 g2
46.♔f2 ♘d2+ 47.♘d1 ♔f3 48.c4+ ♔e4 49.♗f2 ♗c2
50.c5) 43.♙d4 ♔d5 44.♙xg2 ♔c4 45.♖b2! ♗h3
46.♖b4+ ♔d3 47.♙xa4 ♗h2 48.♙a5 ♗e2+ 49.♔d1 ♘d2+
50.♔c1 ♗c2+ 51.♔b1 ♗h2 52.♙a2 ♗h5 53.♔b2 ♘d5+
54.♔c1 ♖b8 55.♙e5 ♖b5 56.♘d2+ ♔c4 57.♗f6 1-0
Oechslein - Hechler, kor. 1971. Velmi důležitá partie
pro naznačení možnosti obou stran: černý kombinuje
oběti na e5, bílému nezbyváá než s nahým králem
organizovat chladnokrevnou obranu. 15.h4! 15.♘e2
viz 14.♘e2. 15.f5 ♘a7! Opakování je matka moudrosti.
Opět je zde manévř ♘c6-a7-b5 s ovládnutím sloupce
c, také je zde ♘d7-b5. 16.♗h3 ♘b5 17.♗b3 ♙f5
18.h5! ♙f4d? (♙bd4 19.♙b1 ♘b5 20.♘d1 ♙bd4 21.c3
♘b5 22.♙xb5?) 19.♙xb5 ♘b5 20.♙xd4 ♘c4
21.♖b3!s (Jovčič 21.♔xf7? ♗xc2 22.♘d2 ♗d1+
23.♔f2 ♗c1/♗) ♘c4 22.h6 ♗a5 23.h7 ♗h8 24.♔f2 ♗b5
(♗c5 25.♙e3) 25.f5!s ♗b1 26.♗f4 d4 27.♗cg3 ♗xc4+
28.♘d2 ♘d5 29.fxe6 fxe6 30.♗g7 ♗f5 31.♙g8+ 1-0
Erpel - Boukal, kor. 1970. Varianta byla počátkem
70. let ještě v „Bobinách“, boom převodu ♘c6-a7-b5
přišel o 15 let později v důslednějším provedení.
16.♖h3 ♘c6 ♗f6 17.exf6 ♔f7 18.h5 (18.♗d1? ♘g3♗)
♘e4 19.h6 ♘cd4 (♗h8? 20.♗d1! ♗g6 21.g4 ♗gxh6

22.gxf3! Hxh3 23.Qxh3 Hxh3 24.ψg4 Hh1+ 25.ψf2
 ψxf6 26.Hxd5+! exd5 27.Hb2++-) 20.h7 Hh8 21.ψd1
 (21.Hb4 e5!) Hh4! 22.Hxb7! (22.Hxh4? ψxc3+ 23.ψd2
 ψg3+ 24.ψd1 ψxh4 25.Hxb7 Hd8+!) ψxb7 23.Hxh4
 Hxh4 24.ψxd4 Hf5? (>Hxh7? 25.ψc5! Qc6 26.Qd3
 Hxg2+ 27.ψf2 Hh1 28.Qxa6! ψd7 29.Qc8! ψe8
 30.Qe4! dxe4 31.ψa7+ Qd7 32.Qxd7 ψf8 33.Qc6+ Qg8
 34.ψe7) 25.ψd3! d4 (Hxh7 26.g4!+-) 26.Hc4 Qc6
 (ψb1 27.ψd1! Hc3 28.ψh5+ Qf8 29.ψc5+! Qf7
 30.ψe7+ Qg6 31.ψg7+ Qf5 32.ψg5+ Qxe4 33.ψe5#;
 26...Qb5 27.ψf3 Qf8 28.a4! Qxf1 29.Qg5 ψxf3
 30.gxf3+-) 27.Qg5+ Qxf6 28.g4! Qb5 29.ψe4 (29.c4!
 ψh1 30.Hc4+ Qe7 31.cxb5+-) ψxe4+ 30.Hxe4+ Qe7
 31.gxf5 Qxf1 32.Qxf1 Hxh7 33.f6+ Qf8 34.Qe2 Hh1
 35.Qb2 1-0 Schmid - Diez del Corral, Luzern 1963.
 Jeden z odvážných průkopníků. 17.Qd2 Qc6 18.h5

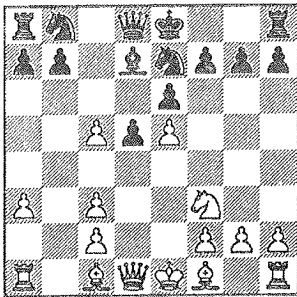
Qh6 19.Hg3 Hxg3 20.ψxg3 Qef5 21.ψh3 d4? Pouští
 neopatrně pole e4, kam s velkou silou vstoupí bílý
 jezdec. ψe7C 22.Qd1 Qd8 23.g4! ψh4+ 24.Qf2 ψxh3
 25.Qxh3 Qh4 26.f5! Qf3+ 27.Qe2 Qd5 28.Hc1 Qg8
 29.Qg2 Qxe5 30.Qxd5 exd5 Bílému se podařilo
 vtipně rozpohybovat své pěšce na královském křídle,
 černému na opačném úseku šachovnice chybí
 patřičná protihra. 31.h6 Qf6 32.e5 Qh5 33.Hg1 Qf8
 Hxc2 34.h7 Qf4+ 35.Qd1 Hxd2+ 36.Qxd2 Qf6
 37.fxg6 Hxg6 34.Qd1 Qg8 35.Qg4 Qf3 36.Hh1 Qg3
 37.Qf6+ Qf8 Qh8 38.g6 Hxf5 39.g7+ Hxg7 40.hxg7+
 Qxg7 41.Hxd5 38.Qb4+ Korčného bych očekával na
 druhé straně šachovnice, zvolený postup měl ale
 dozajista připraven z domácí kuchyně, pro černého
 partie příliš stravitelná nebyla. 1-0

Kubánský velmistr nikdy nepatřil ke světové špičce, což je docela škoda. S ním začátkem 90.let ze špičky
 zmizela i celá tato divoká varianta. Sem tam si jí zahraje sice Timman, ale o nějaké černé „vzteklině“, která
 trhá bílou pozici není ani vidu ani slechu. Obě dvě strany mají desítky pokračování, ty by ale samy o sobě
 vydaly na hodně tlustou publikaci

C19 Francouzská superdálnice

Neexistuje na světě člověk ten, který by se zavděčil lidem všem. Tak jako v životě, ani v šachové partii není
 vše černobílé. Každý problém se dá řešit několika možným způsoby: od skleničky vína, hektolitru ostatního
 alkoholu přes pár facek až po rozumnou domluvu. Mnohdy lze dosáhnout stejného výsledku různými
 metodami, záleží většinou pouze na našem povahovém charakteru, kterou si vybereme. Tento závěrečný
 index naší exkurze do francouzské nechává na obou stranách široké spektrum možností, jak problémy řešit.

Kap. 20.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Qc3 Qb4 4.e5 c5 5.a3 Qxc3+ 6.bxc3 Qe7 7.Qf3 Qd7 8.dxc5!?

Pro černého nemilé překvapení. Bílý sám připouští trvalou deformaci
 svých pěšců, jako kompenzaci získá čas, který bude černý nucen
 vynaložit k dobytí pěšce e5. Vzhledem k vysoké dynamice bílých sil
 není obrana černého vůbec jednoduchá. Bílému se někdy dokonce daří
 svého plus pěšce uhájit, čímž je partie víceméně rozhodnuta.

- bílý využívá sloupce b a slabiny b7 k udržení svého pěšce c5
- důležitý je kontakt všech bílých figur s pěšcem e5: standardní

rozestavení - Hf1, Qf4, ψe2.

Černý naproti tomu:

- snaží se dobýt svého obětovaného pěšce
 - mění co nejvíce figur - v koncovce se projeví slabiny bílého
- nejmarkantěji
- má velké problémy, kam s králem.

Černý má problémy s králem. Tak zněla poslední
 věta v minulém odstavci. Že se králi nelíbí na
 královském křídle, přináší důkaz následující partie.
 Černý v ní měl kromě mnohem vyššího E.L.A. také
 mnohem větší starosti ...

Galkin - Doroskevič St. Petersburg 1994

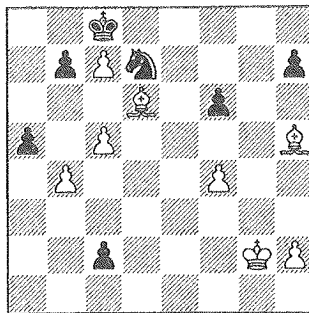
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Qc3 Qb4 4.e5 c5 5.a3 Qxc3+
 6.bxc3 Qe7 7.Qf3 Qd7 8.dxc5 Qc7 Qbc6 9.Qd3 (9.Hb1
 ψc7 10.Qf4 Qg6 11.Qg3 Hb8 12.Qd3+) Qg6 10.Hb1

A) 10...ψc7 11.0-0 Qxe5 12.Qxe5 Qxe5
 13.Qf4 0-0-0 (f6 14.ψh5+ Qf8 15.Qxe5 fxe5
 16.Qxh7+) 14.ψc2 f6 15.Qa6! Qc6 16.Hxb7! Qxb7
 17.Hb1 Hd7 (Qxa6 18.ψxa6+ Qd7 19.Hb7 ψxb7
 20.ψxb7+ Qe8 21.Qxe5 fxe5 22.c6+-) 18.Hxb7 ψxb7
 19.c6 1-0 Balašov - Chen, Hannover 1983. Známý
 teoretik svého soupeře přímo převálcoval. Na motivy
 s tahem Qa6 (nebo Qxa6) při 0-0-0 by si měl černý
 dát pozor ve všech variantách francouzské. (Qxc6
 20.Qxb7+ Qxb7 21.ψb5+-);

B) 10...Qxe5 11.Qxe5 Qxe5 12.Hxb7 ψc8!?

17. ♔g5± 14. ♖e2!? f6!? ♖dx5 15. ♖xe5 ♖xe5 16. ♖f4!
 f6 17. ♖xe5 ♖xe5 18. ♖xe5 ♖xe5 19. ♖xe5 ♖c6 20. ♖be1
 ♖d7 21. ♖4±; 14... ♖xe5?! 15. ♖xe5 ♖xe5?! 16. ♖a6!
 ♖c6 17. ♖xb7 ♖xb7 18. ♖6!+- 15. exf6 gxf6 16. c4± ♖e7
 dxc4 17. ♖xc4 ♖ce5!?∞; 16... ♖ce5; 16... d4 17. ♖b4 ♖c6
 18. ♖d4 e5 ♖xc5?! 19. ♖xc6 ♖xc6 20. cxd5 ♖xd5
 21. ♖xe5+- 19. cxd5 exd4!? ♖xd5?! 20. ♖xc6 ♖xc6
 21. ♖e4 f5 22. ♖f5 ♖xb4 23. axb4+- 20. d6! ♖xp2?!
 ♖d8?! 21. dxe7 ♖xe7 22. ♖xd4+-; 20... ♖b8?!
 21. ♖f4!+- ♖hg8 22. ♖g3; 20... ♖a5!? 21. ♖xd4 ♖eg8
 22. ♖xe7± 21. dxc7 ♖hg8 ♖eg8 22. ♖g5!+- 22. ♖f4?!
 22. ♖g5!? ♖xg5 23. f4! ♖f3+ 24. fxg5 ♖xe2 25. ♖xe2+-
 ♖f3+ 23. ♖g3 ♖xe2 24. ♖xe2 ♖c6 25. ♖xe8+ ♖xe8
 26. ♖d6?! 26. ♖b1!? ♖de5!? 27. ♖xh7 ♖xb4 ♖g8+
 27. ♖f1 ♖g5?? 28. ♖xb7! ♖xb7 29. ♖a6+! 27. axb4
 ♖g8+! ♖e1+?! 28. ♖g2 ♖b1 29. c6+- 28. ♖f1 ♖g5 29. f4
 ♖h5 30. ♖g2 a5 31. ♖e2! 31. c6 ♖b6 32. ♖e2 ♖d5
 33. cxb7+ ♖xb7 34. ♖f3, axb4 35. ♖xd5+ ♖xd5 d3!
 32. ♖xh5!? 32. cxd3 dxc2

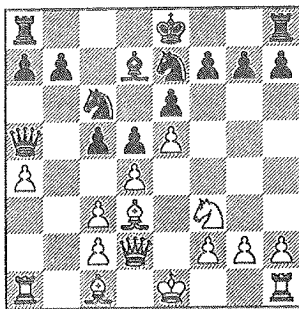
**Víte, že nakladatelství SNZZ
 vydalo již 75 brožurek ze všech
 oblastí šachové hry?**

33. c6!! c1♖?! bxc6! 34. ♖e2 ♖b6 35. bxa5 c1♗!
 36. axb6= 34. cxd7+ ♖xd7 35. ♖g4+ ♖xd6 36. c8♗
 ♖xc8 ♖xf4 37. ♖c5# 37. ♖xc8 a4 38. f5! ♖e5 39. ♖f3
 ♖d4 40. ♖e2 b5 41. ♖d2 ♖c4 42. ♖c2 ♖xb4 43. ♖b2 ♖c5
 44. ♖d7 ♖b4 45. ♖e8 ♖c4 46. ♖a3 ♖c5 47. ♖b2 ♖c4
 48. ♖d7 ♖b4 49. ♖e6 ♖c5 50. ♖c3 h6 51. ♖f7 a3 52. ♖b3
 b4+ 53. ♖d3 ♖c6 54. ♖d4 ♖d6 55. ♖d5 ♖c7 56. ♖c5 ♖d7
 57. ♖e6+ Partie bez hluchého místa, zaskvěly se obě
 dvě strany. Myslím, že se s ní dá hrát hodiny a
 hodiny a najít v ní vždy něco nového. Při analyzování
 na mne udělala kouzelný dojem. 1-0

Varianta je pro černého velmi nebezpečná, velmi bych se rozmyšlel zda ji dopustit ...

**KAP. 20.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖c3 ♖b4 4.e5 c5 5.a3 ♖xc3+ 6.bxc3 ♖e7 7.♖f3 ♖d7 8.a4 ♖a5 9.♖d2
 ♖bc6 10.♖d3**

Jak už bylo v úvodu řečeno, jen málo zde záleží na pořadí tahů.
 Vybral jsem nebezpečný plán Fischera, který jej počátkem 60.let
 zavedl do praxe. Jeho univerzálnost demonstrují následující partie.
 Vratme se ale k plánům obou stran. Bílý má v merku:
 - diagonálu a3-f8, nežádka střelec končí na d6
 - bělopolný střelec většinou končí na f1 nebo na diagonále
 h3-c8
 - důležitá je kontrola pole e5 - to je ale problém každé partie
 hrané francouzskou
 - roli hraje hlavně po 0-0-0 černého sloupec b.
 Pro černého je
 - životně důležitý tah f6 se snahou oslabit pěšce e5 a otevřít f
 sloupec
 - nejlepší nejspíš plán s 0-0.

První partie je důkaz nepřiměřené nenasytnosti.
 Černý místo diety začal svým 19. tahem nemístnými
 hody, pro které neměl Bobby příliš pochopení. Černá
 pozice se potom složila jako domeček z karet.

Fischer - Sherwin New York 1960

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖c3 ♖b4 4.e5 c5 5.a3 ♖xc3+
 6.bxc3 ♖e7 7.♖f3 ♖d7 8.a4 ♖a5 9.♖d2 ♖bc6
 10.♖d3!? e4 ♖c8? Tento celkem logický tah je velká
 chyba. 11.♖a3!? (Δ11.0-0 tento tah knihy neznají, je
 však možná ještě silnější než teoretické vyvrácení.

11. ♖a3 (cxd4 12. ♖g5! dxc3 13. ♖xg7 ♖g8 14. ♖xh7±)
 cxd4 12. ♖g5! (12. cxd4 ♖xd2+ 13. ♖xd2±) ♖xc3+ (♖g6
 13. h4!?) 13. ♖e2 ♖b4? (g6? 14. ♖f6 ♖f8 15. ♖g5!
 ≥13... ♖f8!) 14. ♖xb4 ♖xb4 15. ♖b1 ♖c5 (♖c3!?)
 16. ♖xg7 ♖g8 17. ♖xh7 ♖xg2 18. ♖g1 (18. h4 ♖f5
 19. ♖g5) ♖xg1 19. ♖xg1 ♖xa4 20. ♖g5 ♖xc2?! (♖d7
 21. ♖xf7 ♖c6 22. ♖xe6! ♖xe6 23. ♖f5→) 21. ♖xf7+ ♖d7
 22. ♖xc6+ ♖c7 (♖e8 23. ♖f7! ♖xd3+ 24. ♖f3! ♖e4+
 25. ♖f4!! ♖f8 26. ♖h8!+-) 23. ♖c1! ♖c6 (♖xd3+
 24. ♖xd3 ♖xc1 25. ♖d6#) 24. ♖xc2 ♖a3 25. h4 ♖d8
 26. ♖f7 ♖d7 27. ♖d6 ♖a4 28. h5 1-0 Schifferdecker -

C10 - C19

Unzicker, Bad Pyrmont 1950. 11.♟e2 f6 12.♟a3
 12.0-0 fxe5 13.♟xe5 ♟xe5 14.dxe5 0-0-0 15.♟a3
 ♟g6? (♟c6 s kontrolou pole d4) 16.♟d4! ♟xa4?
 17.♟g4 ♟he8 18.♟b4 ♟a6 19.♟d6 ♟d7?! (b6?)
 20.♟xd5!; 19...♟d7 20.♟b1 b5± 20.♟b1 b5 (♟c8
 21.♟xd5+→) 21.♟xb5 ♟xb5? 22.♟xa7+ 1-0 Apicella -
 Moran, NDR 1985. Černý si moc v této partii díky
 chybě v 15. tahu nezahrál. ♟g6 13.0-0 0-0-0 14.♟d6
♟de8 15.♟f1 h5 16.h4! ♟d8 17.♟f1 ♟f7 18.♟b4 ♟c7
19.♟e2= a5 Značně odvážné řešení, tah který ale tak
 hodně kompromituje postavení černého krále ale
 musí mít více mínusů než plusů. 20.♟a3 ♟xa4 21.♟f8
♟hxf8 22.♟xa4 ♟d8 23.g3 b5 24.♟a2 ♟c6 25.exf6
gxf6 26.♟h3↑ ♟b8 27.♟d1 ♟a7 28.♟xe6 ♟d6 29.♟f5
♟xe1+ 30.♟xe1 Na významu získala slabost ♟h5,
 postoupil pěšci na dámském křídle příliš velký
 význam nemají. ♟g7 31.♟hx5 ♟xf5 32.♟xf5 ♟e8
33.♟g2± ♟e6?! ♟e6 34.h5± 34.♟h5 f5 35.♟a1 ♟d7
36.♟e3 ♟f8 37.♟f3 f4 38.♟xd5 fxe3 39.♟xf8 gxf2+
40.♟xf2 ♟xd5 1-0

Stejnou výstavbu zvolil v následující partii. Černý
 reagoval naprosto jinou sekvencí tahů, to ale na
 Bobbyho dojem neudělalo. Oběti centrálního pěšce
 získal typickou Fischerovskou iniciativu a německý
 mezinárodní mistr tahal až do konce partie za kratší
 konec.

Fischer - Darga Berlin 1960

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♟c3 ♟b4 4.e5 c5 5.a3 ♟xc3+
6.bxc3 ♟e7 7.♟f3 b6 8.a4 ♟c7 ♟a6 9.♟xa6 ♟xa6
 10.0-0 ♟b8 11.♟g5 h6 12.♟h5 g6 13.♟h3 ♟d7? (cxd4
 14.cxd4 ♟bc6 15.♟f3 ♟d7 16.c3 ♟c8 17.♟d2 ♟a5
 18.♟f3 ♟h7 19.♟a3±; 13...♟d6? 14.dxc5 ♟xe5=)
 14.♟e1! ♟c6 15.c4! ♟xd4 (dxc4? 16.d5 exd5 17.e6→)
 16.cxd5 ♟f8 (♟xc2 17.♟xe6! fxe6 18.♟xe6+ ♟f8
 19.♟xg6 ♟xel 20.♟xh6+ ♟xh6 21.♟xh6+ ♟e8
 22.♟xe1+→) 17.♟e4 ♟d7 (exd5 18.♟f6+ ♟e7±) 18.♟g5
 ♟b8 (≥♟c7) 19.♟d6+ ♟f8 20.♟ad1 (Δ21.c3 22.de6)
 ♟g7 21.♟e7 ♟c7 22.♟xf7! exd5 (♟xf7 23.♟xd4 cxd4
 24.♟xe6+ ♟g7 25.d6! ♟b7 26.♟f6+ ♟xf6 27.exf6+ ♟h7
 28.d7 h5 29.h4 ♟ag8 30.♟f7+ ♟h6 31.♟e8+→)
 23.e6+→ ♟f6 24.♟xf6+ ♟xf6 25.♟xh8 ♟xh8 26.♟xd4
 cxd4 27.♟h4+ ♟g7 28.♟xd4+ ♟h7 29.♟xh8+! Δ♟h8
 30.e7+→ 1-0 David - Caprano, 1991. Zlepšení
 černého v nešťastném 13. tahu mu nepřineslo příliš
 škůtek. (♟xh8 30.e7+→) 9.♟b5+ ♟d7 ♟f8 10.♟d3 ♟a6±;
 9...♟ec6 10.0-0 ♟a6 11.♟g5 h6 12.♟h3± 10.♟d3 ♟bc6
11.0-0 c4 h6 12.♟e1 0-0 13.♟a3 ♟a5 14.dxc5 bxc5
 15.♟d2 ♟xa4 16.♟g4 ♟d7 17.♟f3 ♟c4?! (♟b7 18.c4±)
 18.♟c1 (18.♟xc4 dxc4 19.♟xc4 ♟fc8=) f5□ 19.exf6
 (19.♟g3 ♟h8 20.♟xc4 dxc4 21.♟h4 ♟g6 22.♟xc4=)
 ♟xh6 20.♟xc4 dxc4 21.♟xc4! ♟g6 (♟d5 22.♟e5±)
 22.♟e3 ♟c8 (♟xf3 23.♟e4! ♟f8 24.♟xg6±) 23.♟d2!
 ♟f5 24.♟e4?! (24.♟a6 ♟e5 25.♟a2 ♟g4 26.♟f7± a
 černý již nevykryje všechny slabiny.) ♟e5 25.♟e2?!
 (25.♟a6! ♟g4 26.♟d6!±) ♟c6! 26.♟g3 (26.♟xc5?
 ♟xg2! 27.♟xg2 ♟c6+→) ♟f6□ (♟f7 27.♟d2±)

27.♟a6?! (27.♟f4 ♟xf4 28.♟xe5 ♟xe5 29.♟xe5 ♟a4!±;
 27.♟d2 ♟f7 28.c4) ♟b7! 28.♟a4 (28.♟xa7? ♟c6 29.f3
 ♟xf3+→) a6 29.♟ab1 ♟cf8? (♟a8! 30.f4!±?)
 30.♟xb7! ♟xb7 31.♟xc5 ♟g6? (♟f4! 32.♟b3! ♟xb3
 33.cxb3 ♟d3□ 34.♟xf8 ♟xel 35.♟xg7 ♟d3 36.♟d4 e5
 37.♟e3 ♟f7 38.b4!±) 32.♟xf8 ♟xf8? (♟xf8±)
 33.♟b3+→ ♟a7 34.♟xe6+ ♟h8 35.♟e4 ♟f4 36.♟d6 ♟f7
 37.c4 ♟b7 (♟f5 38.c5 a4 39.g3) 38.c5! ♟e2+ 39.♟f1
 ♟xe4 40.♟xe2 ♟a4 (♟c4 41.♟d8+ ♟h7 42.♟d3+→) 41.c6
 1-0 Nunn - Nikolič, Wijk aan Zee 1992. Nunn hraje
 jako jediný dnes tuto klasickou variantu a má s ní
 úžasné výsledky. 12.♟e2 f6 13.♟a3!? Rozestavení
 bílých střelců ♟a3+♟d3 byla Fischerova specialita,
 ještě dnes má co říci. fxe5 14.dxe5 ♟xe5 0-0 15.♟d4!
Δf2-f4 15.♟e1 ♟f7c6 ♟5c6 16.♟g5! 0-0! 17.♟g4 ♟f4!
18.♟xe6+! ♟xe6 19.♟xe6 ♟xf2+ 20.♟h1 ♟f5! 21.♟e1!
♟h4 22.♟d4! ♟h5 23.♟f3 ♟f6 24.♟e1 ♟e8 25.♟e6 ♟f7
26.♟e2! ♟h6 27.♟e3↑ Δ♟e1 a sešněrováním ♟e7;
 15...♟g6 16.h4! ♟c6 17.♟g5 ♟f4 18.♟g4↑ 16.♟xe5
♟xe5 17.f4 ♟c6 ♟f7 18.♟h5 g6 19.f5! 0-0 20.♟f6
♟xe6 21.♟xe6 gxf5 22.♟xh5±; 17...♟g6? 18.f5
18.♟g4 Δ18.♟h5+! g6 19.♟g4 0-0-0 20.♟xe6 ♟xe6
21.♟xe6 ♟d7 22.♟f3 ♟d8 23.♟f6! ♟e8 24.♟d1 0-0-0
19.♟xe6 ♟xe6 20.♟xe6 ♟d7 21.f5 (Δf5-f6) 21.♟f3
♟d8 22.♟e5 ♟c6= ♟d8! 22.♟c3 ♟f4 23.♟f3 ♟e4 24.a5!
♟c6? b5± 25.axb6 axb6 26.♟b1! ♟c7 ♟b7 27.♟c5+;
 26...♟b7 27.f6 gxf6 28.♟xf6 d4? 29.♟b5+→ 27.♟c1!
♟e1+ ♟e5 28.♟f4 ♟e8 29.♟b5+→ 28.♟f1 ♟xc3
29.♟f4+ ♟b7 30.♟b5! 1-0 Bobby využil tehdy ještě
 „nezdokumentovaných možností“ bílé výstavby,
 zkušenosti z této partie se mu určitě hodily s
 Larsenem o 11 let později.

A do třetice všeho dobrého. Po mezipásmovém
 turnaji, který vyhrál s obrovským (3.5 bodovým)
 náskokem, začaly zápasy kandidátů. Po „kanároví“
 6:0 Tajmanovi byl na řadě Bent Larsen. Tento
 vždy optimistický Dán si před zápasem s Fischerem
 velmi věřil. Další čistý výsledek 6:0 byl konec nejen
 nadějí pro Benta, ale i vrcholu jeho šachové kariéry.
 Bent se již nikdy nedostal k podobné příležitosti
 zaútočit na šachový Olymp. Poslední partie je první
 partií zápasu Fischer - Larsen, kde oba hráči popustili
 slečně Fantazii pořádně uzdu.

Fischer - Larsen Denver 1971

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♟c3 ♟b4 4.e5 ♟e7 5.a3 ♟xc3+
6.bxc3 ♟e7 7.a4 ♟bc6 8.♟f3 ♟d7 9.♟d3! ♟c7 Larsen
 se nechal před zápasem slyšet, že bude s Fischerem
 hrát s otevřeným hledím. Tato partie byla v zápase
 první a poslední, ve které měl Larsen pozici dle
 svého gusta c4! 10.♟e2 ♟a5; 9...♟a5! 10.♟d2 10.0-
0 c4 f6!; 10...h6 11.♟e2 f6 12.♟e1! 12.♟a3! ♟g6?!
 0-0 13.♟a3! ♟f7 14.♟d6; 12...0-0-0! 13.♟a3 ♟f5± s
 podobnou pozicí v první partii; fxe5 13.dxe5 0-0!
 14.♟a3 13.♟a3!→ základní postavení střelců fxe5 0-

0-0; 13...xf7 14.dxe5 xcxe5 15.xe5 xe5 xe5?!
 16.xc4± xc3 17.xd5 0-0-0 18.xe3→ 16.ψd4!
 16.h5+!? g6 17.ψd4 g6 0-0-0 17.xa7 xc6
 18.a8+ b8 19.xb8+ xb8 20.dd6+ a7 21.f4± To
 by se bílému líbilo, Bobby se nikdy nevyhýbal lepším
 koncovkám, což by temperamentnímu Larsenovi
 určitě nevyhovovalo; 16...xc6? 17.h5+ dd8
 18.xc7+; 16...h5!? 17.h4! 17.ψh5 xf7?! 0-0-0
 18.xa7 b6 19.a8+ b8 20.xb8+ xb8 21.a5!→
 bxa5 22.dd6+ b7 23.xa5 a8 24.xc5 a7± 18.f4!
 Později tuto pozici převzaly všechny teoretické
 příručky s hodnocením ±. ψhe8! 19.f5 exf5 20.ψxd5+
xf6 Qe6? 21.xe6! xe6 22.xf5+ ff6 23.ψd5+ ee6
24.ψf1+→ 21.ψf3!? 21.dd6 ψd8 22.g4 Qe5!?
 21...xe1+ 22.xe1 ee8 23.ψd4+ xf7 24.eb1

b6 25.a5→;

21...Qe6 22.ψd4+ xf7 23.ab1! ead8
 24.xa7! Qc8 25.xe8 xe8 26.xc5 xc5+ 27.xc5
dd7 28.a5±;

21...Qc6 22.ψd4+ xf7 23.xc4+ ff6;
22.ψd4! ψg6!? 23.ψxe5! 23.xb7? xb7 24.xe5
xe5 25.xc5 ee8±; 23.h1 g4! 24.dd6 ψb6 25.Qc5
xc7 26.dd6= ψxe5 xe5? 24.dd6 24.ψxd7 ead8
xc3? 25.dd6+ g5? 26.h4+ xb4 27.ψf4#;
 24...Qe3+ 25.ff1 xc3 26.dd6+→ g5? 27.h4+
25.ψxb7 Qe3+!? Pozice se přioštila, ani bílý král se
 necítí dobře. xc3!? 26.ψf1!! dd2

26...xc3? 27.Qb2+→;
 26...h6! 27.xc6+ h7± 28.xc5! xc3 29.ec1
ec5! 30.xb4! Qe3 31.ee1 ψf4 32.xe5 xc5 33.Qb2!
xc2? 34.Qe7!→ h1+ 35.ff2 dd2+ 36.g3 f4+
 37.xf4!→;

26...ee6 27.xc7! xc3 28.g3+ ff6 29.h4+
ff7 30.eb1!;
27.ψc6+! ee6 28.Qc5!□ 28.xc5? ff2+ 29.g1
xf3+→ ff2+ Qe5? 29.xc8! ee8 30.a6+ ee6
 31.xc4+→ 29.g1 xcg2+!□ 30.xcg2 ψd2+ 31.h1
xc6 32.xc6 xc3? a5! 33.dd4 h6! 34.ff1! f4□
 35.h4! xc2 36.Qe5 h5 37.xcg7± 33.gg1+ ff6
34.ψxa7± Poslední slovo bude mít černým
 opomenutý Δa4, který má vydlážděné schody do nebe
 až na a8. g5 f4!? 35.ψb6 xc2 36.a5 ψb2 37.dd8+
Qe6 38.a6 ψa3 39.Qb7 xc5? ψb2! 40.ee1+ dd6
 41.xcg5±; 39...c3? 40.Qb6! c2 41.a7 c1ψ 42.xccl!
xccl+ 43.Qg1+→ 40.eb1 c3 41.Qb6 1-0 (c2 42.ee1+
Qe5 43.xe5+ xe5 44.a7 c1ψ+ 45.Qg1+→)

Adresa redakce:

Ing. Zdeněk Závodný
 Hoblíkova 8
 613 00 BRNO

Z nabídky SNZZ pro rok 1998:

Edice ŠMZ č.74	Zdeněk Závodný - Oběť kvality na věžovém sloupci
Edice ŠMZ č.75	Emil Vlasák - Matouš under the Microscope
Edice ŠMZ č.76	Zdeněk Závodný - Oběti těžkých figur na g7
Edice ŠMZ č.77	Vladimír Kos - Vybrané studie Josefa Haška
Edice ŠMZ č.78	Zdeněk Závodný - Vývin dámy ve 2. tahu

Přehled monografií francouzské obrany:

Gelenzei,E	A francia védelem	Budapest 1956
Gligoric + kol.	The French Defence	London 1975
Keres,P	Francuzskaja zaščita	Moskva 1958
Keres,P	Spanisch bis Französisch	Berlin 1969
Maroczy,G	Die Französische Partie	Berlin 1927
Mieses,J	Die Französische Partie	Leipzig 1926
Minev,N	The French Defence	Davenport 1988
Mokry,K	Französisch	Kiel 1992
Moles,J	The French Defence Main Line	Winawer London 1975
Schwarz,R	Die französische Verteidigung	Berlin 1951
Schwarz,R	Die französische Verteidigung	Hamburg 1967
Suetin,A	Francuzskaja zaščita	Moskva 1983
Suetin,A	Französisch bis Nimzowitsch-Eröffnung	Berlin 1982
Watson,J.L	Play the french	Oxford 1984

Obsah:

C10 Za kopanou do Prešova	str. 4
C11 Nestandardní francouzská	str. 8
C12 Což takhle dát si špenát?	str.13
C13 Zcela korektní oběť pěšce	str.14
C14 Pouze pro vážné	str.17
C15 Velmi riskantní plán, pro koho víc?	str.19
C16 Dvě staré varianty	str.21
C17 Varianta Botvinnika	str.24
C18 Varianta „Rychlých šípů“	str.26
C19 Francouzská superdálnice	str.33

Edice ŠMZ č. 73

Jiří DUFEK, Roman CHYTILEK

BIJTE FRANCOUZSKOU !

(C10 - C19) 2. díl

SNZZ

BRNO 1998

Nešťastné obličejové příběhy francouzskou divnou četným figurami budou
pro nás největší odměnou za naši práci.

Jiří Dušek (1881-1938)

Pozn.: Jiří Dušek je autorem kapitoly 12.1 a kapitoly 13.1 až 20.2.
Roman Chytilík je autorem kapitoly 11.1 až 11.3, 12.2, 12.3.

Nešťastné obličejové příběhy francouzskou divnou četným figurami budou
pro nás největší odměnou za naši práci.

Jiří Dušek (1881-1938)

Pozn.: Jiří Dušek je autorem kapitoly 12.1 a kapitoly 13.1 až 20.2.
Roman Chytilík je autorem kapitoly 11.1 až 11.3, 12.2, 12.3.

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou druhý díl publikace „Bijte francouzskou“.

Tato práce je výsledkem plodné korespondence, kterou jsem vedl s Romanem Chytilkem v letech 1996-98 během naší partie v korespondenční 1. lize družstev.

Vzhledem k tomu, že oba dva francouzskou obranu nezřídka úspěšně používáme bílými i černými figurami, poměrně brzy se na ni stočila řeč. Dospěli jsme k názoru, že obrana je sice za černého hratelná, nicméně trampoty, které musí podstoupit, se podobají cestě hustým temným lesem.

Jednou z dominantních vlastností tohoto národa je škodolibost. Abychom tak docela nevypadli ze společnosti, rozhodli jsme se, že v žádném případě nebudeme pomáhat černému, nýbrž, že se pokusíme docílit, aby byl roztrhán vlky a z lesa již vůbec nevyšel. Tato myšlenka se zpředmětnila v této práci.

Práce na knize byla, jak už to bývá, těžká, ale radostná. Brzy jsme došli k závěru, že nebude možné uvést všechny varianty a zaměřili jsme se pouze na systematizaci těch pokračování, která jsou dle našeho názoru černému nepřijemná. Shodou okolností jsme v každém jednotlivém indexu C00 - C19 našli alespoň jedno takové. Technicky jsme celou věc provedli tak, že na jednu podrobně komentovanou vzorovou partii (která ukazuje plány bílého) jsme navěsili další, méně komentované, partie, které mají za cíl ukázat, že i při odbočení z varianty vzorové partie nečeká černého sladký život. Celá tato procedura sice klade zvýšené nároky na čtenáře, nicméně zde platí slavný výrok velmistra Roberta Hübnera: „Nechtějte po mně, aby si čtenář něco, na čem jsem pracoval 4000 hodin, přehrál za 15 minut!“

Na vašem laskavém posouzení ponecháváme, nalik se nám celá věc povedla. Pro zvědavé čtenáře jsme připravili **disketu s více než deseti tisíci partiemi** ve formátu CBF, které ukazují, jak těžké to černý má. Disketu lze získat s knihou nebo i zvlášť prostým objednáním u nakladatele.

Nešťastné obličejí hráčů hrajících francouzskou obranu černými figurami budou pro nás největší odměnou za naši práci.

Jiří Dufek, Ústí n. Labem, únor 1998

Pozn.: Jiří Dufek je autorem kapitoly 12.1. a kapitol 13.1. až 20.2.

Roman Chytilík je autorem kapitol 11.1. až 11.3., 12.2., 12.3.